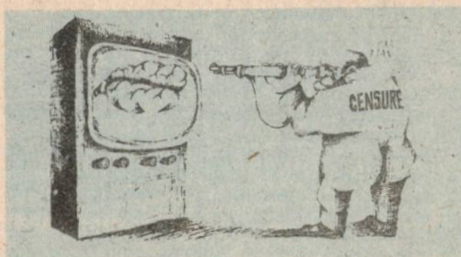

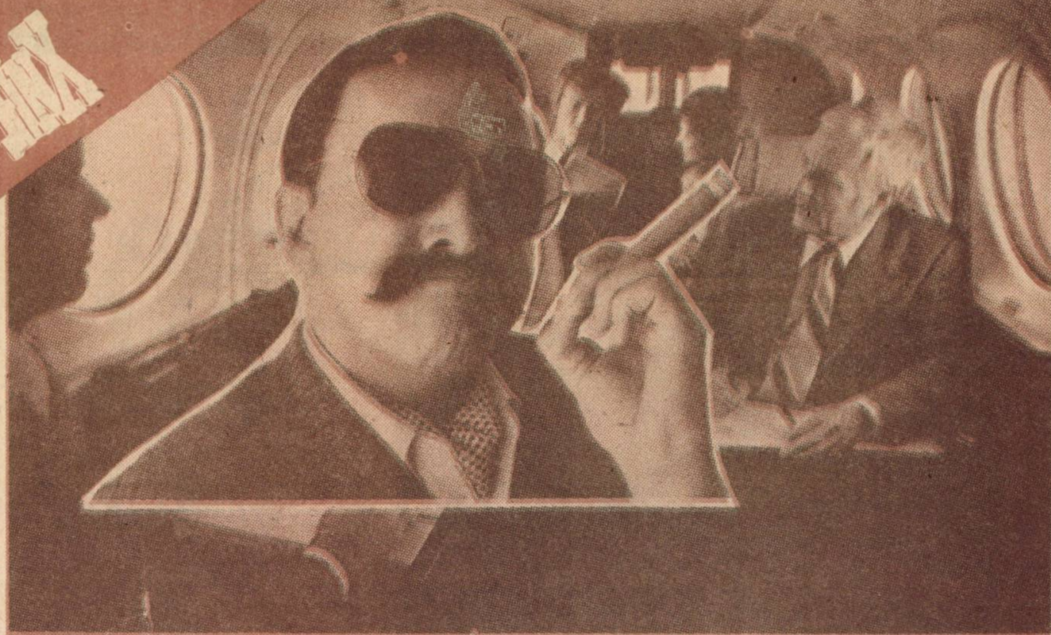
SFINX

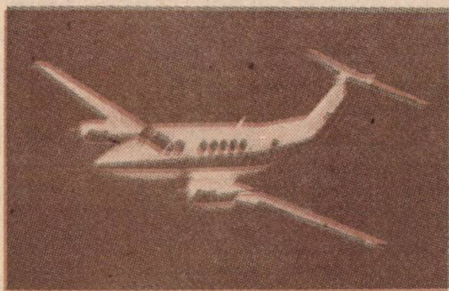

SFINX

Răpire

ROBERT FISH

Ziua însorită era pe sfîrşite. La orizontul îndepărtat se contura linia slabă a norilor albi care pluteau deasupra dealurilor joase ale statului Tennessee, dealuri ce ajung spre Apus să fie un teren plan. Aeronava, un Boeing 727 cu trei reactoare, se afla la altitudinea de 28 000 picioare; plecase de pe Aeroportul Kennedy din New York îndreptîndu-se spre New Orleans. Acum se apropia de Tennessee River Valley.

În spaţiul uşii îşi făcu apariţia radistul. Făcu un semn căpitanului apoi intră în cabina pilotului. Se aşeză pe scaun şi începu să răsucească butoanele. Căpitanul îl privi neîncrezător cîteva clipe, dar cum expresia feţei radistului nu-i spuse nimic deosebit, privi din nou înainte. Soarele dispăru încet după orizont. Căpitanul răsuci un buton şi dădu drumul muzicii, care se răspîndi în spaţiul rezervat călătorilor. În acelaşi timp, întoarse şi butonul magnetofonului care înregistra toate convorbirile.

— Doamnelor şi domnilor, vă vorbeşte căpitanul aeronavei. La dreapta, chiar sub noi, vedeţi lacul Wats Bar. Pasagerii de pe partea dreaptă pot vedea barajul şi lacul Chikamagna. Cei care au vederea foarte bună pot vedea, în depărtare, Great Smoky Mountains...

După care dădu, din nou, tare, drumul muzicii. Exact în aceeaşi clipă pe panou se aprinse un beculeţ. Căpitanul se aplecă şi răsuci un buton.

— Da, alo...

— Căpitane, sînt Clarissa. Avem probleme!

— Probleme?

— Unul dintre pasageri s-a încuiat la toaletă împreună cu Milly, spuse fata după care continuă repede pentru a nu da naştere la presupuneri: Nu, nu, s-a dus după ea, e o răpire!

lasul stewardesei răsună metalic în toată cabina.

Radistul se ridică de la locul lui, lucru pe care îl făcu și pilotul secund. Căpitanul îl prinse pe acesta de mînă.

— Unde sînt agenții ?

— Unul este aici cu mine, răspunse Clarissa.

— Călătorii ?

— Deocamdată nu știu nimic.

— Bine, nu lăsați să transpire nimic ! Dă-mi-l pe agent !

Urmă o scurtă pauză după care în cabină se auzi vocea unuia dintre cei doi oameni înarmați care trebuia să vegheze la securitatea zborului.

— Alo, căpitane, băiatul ăla mai mult ca sigur că s-a îndreptat spre toaleta din spatele avionului obligînd-o pe stewardesă să-l urmeze. Am vorbit cu ea prin ușa încuiată. Deocamdată este — zicea — totul în regulă, dar tipul are pistol și cuțit și o sticluță cu un lichid dens gălbui... Ce facem ?

— Nimic, răspunse căpitanul repede, cu glas ferm. O lasă pe Molly să vorbească pentru că de bună seamă o ține între el și ușă. Așezați-vă pe locurile dv. Eu voi rămîne în legătură cu Clarissa iar acum am să chem New Orleansul.

Radistul se puse imediat pe treabă încercînd să prindă cît mai repede legătura cu New Orleans.

— Alo, Clarissa !

— Da, căpitane.

— Pune pe ușa veceului tăblița cu „Defect". Și trage draperia. Milly e-n ordine ?

— Da, domnule. Un moment, tocmai zice ceva. Alo, căpitane, zice că tipul vrea la Jacksonville, pentru completarea carburantului...

— Și după aceea ? Carburantul ne ajungea numai pînă în Cuba. Milly să-i explice că aeronava noastră nu este Boeing 747...

— Da, domnule.

— Știți cine este ?

— Pe listă este trecut cu numele Charles Wagner din Hartford. Ședea pe 16C, după decolare i-am servit prînzul...

— Cum arată ?

— Păi ca toți ceilalți, spuse Clarissa nesigură. La treizeci de ani, ceva mai lung, cu păr rar...

— Cît a băut ?

— O bere, sînt sigură însă că nu era beat. Ce să fac ?

— Nimic, prefă-te că ai ceva de lucru acolo în spate, pentru ca pasagerii să nu presupună nimic. Nu uita tăblița. Și draperia.

Radistul se întoarse spre căpitan.

— Avem New Orleansul.

— Mayday, pronunță căpitanul la microfon formula care însemna pericol grav. Avem un răpitor la bord !

— Unde vrea să meargă ?

— Deocamdată la Jacksonville, zice că pentru completarea carburantului.

— Așteptați, revin imediat.

Căpitanul privi înainte cu fața nemișcată, ca de ceară. Strînsă pe manetă, mîna nu-i tremura cîtuși de puțin. Jos, umbrele se alungeau nefiresc de mult. Așteptarea i se păru fără sfîrșit. Apoi, la radio, se auzi din nou vocea sigură și autoritară.

— Căpitanul Littlejohn ? Aici serviciul de securitate din New Orleans. Permit schimbarea rutei spre Jacksonville. Intrați în legătură cu aeroportul. Rămîn pe recepție. Terminat.

— O.K., spuse Littlejohn și își aruncă privirea pe harta adusă de secund. Se auzi glasul Clarissei :

— Căpitane !

— Da.

— Vrea bani. Zice să-i fie pregătiți la Jacksonville, altfel o ucide pe Milly și aruncă avionul în aer !

— Cît ?

— Un sfert de milion, răspunse Clarissa.

Expresia feței lui Littlejohn nu se schimbă cîtuși de puțin.

— Securitatea New Orleans, mă auziți ? !

Se auzi o voce nouă.

— Aici JAX, te aud.

— Răpitorul vrea un sfert de milion...

— Dar cine este ?

— Unul Charles Wagner, Hartford, Connecticut.

— Mai vrea și altceva ?

— Un moment. Căpitanul puse microfonul și răsuci un buton. Clarissa, mai vrea ceva ?

— Da, domnule... Scuzați-mă, domnule, toaleta asta este defectă. Da, aceea, se auzi în reproducătorul din cabină glasul Clarissei.

Fata reveni :

— Tot eu sînt, căpitane. Vrea să fie bancnote vechi de cincizeci și o sută, în pachețele de cîte douăzeci și cinci de mii. Cere ca aeronava să aterizeze pe pista 07/25 din Jacksonville, cît mai departe de terminal.

— Un moment, spuse căpitanul și întrebă în microfon : Ați auzit ?

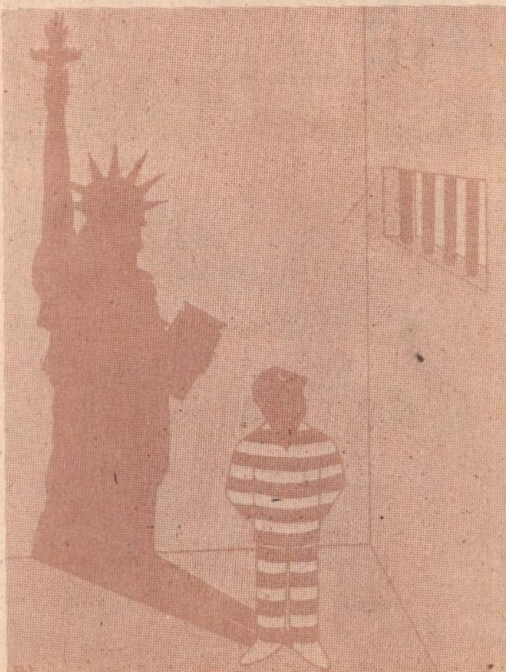
— Da, continuați, răspunse agentul de securitate.

— Continuă, Clarissa.

— Da, domnule... Spune că va lăsa pasagerii să coboare. După aceea vrea banii, dar să nu mai fie nimeni la bord. Și două parașute.

— Două ?

— Da, una sportivă, cealaltă militară.

Se auzi glasul agentului de securitate spunîndu-i cuiva : „Controlați imediat dacă nu cumva Charles Wagner este membru al vreunui club de parașutism !“ După care reveni : Mai departe, căpitane.

— Clarissa !

— Asta e totul, căpitane. Deocamdată zice că va da alte instrucțiuni după aterizare.

— O.K., răspunse căpitanul întrerupînd butonul. Alo, securitatea ? Eliberați și permiteți pista 07/25 indiferent de tăria vîntului !

— 'Nțeles !

— Dar banii ?

— Vor fi. Nu știu cît or să-i ajungă, dar i-i vom da. Și parașutele.

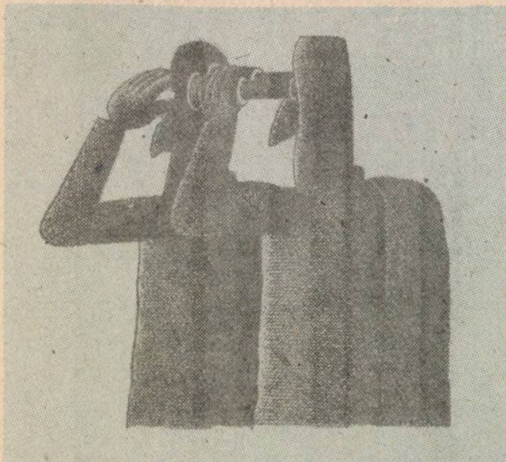
— O.K., răspunse căpitanul. M-ar întrista foarte mult s-o pierd pe Milly, ca să nu mai vorbim de avionul plin de oameni.

Căpitanul se concentră asupra conducerii avionului. Sub aripile aeronavei umbrele lungi ale munților erau tot mai estompate. Recepționă semnale din Knoxville și Jacksonville, primi coordonatele culoarului de zbor și se înscrise pe direcția Sud. În întunericul care devenea tot mai dens motoarele urlau puternic... În sfîrșit, luminile orașului Jacksonville. Căpitanul predă comanda adjunctului iar el preluă funcția de informator.

— Doamnelor și domnilor, vă vorbește din nou comandantul aeronavei. Din cauza timpului nefavorabil sîntem nevoiți să aterizăm la Jacksonville, Florida. Pe aeroport sînteți așteptați de reprezentantul societății care se va ocupa de continuarea zborului dv... Ne cerem scuze. Iar acum vă rog să vă legați centurile de siguranță, să vă fixați scaunele în poziție verticală și să nu fumați...

Pe scara avionului coborî ultimul pasager... Tancurile-cisternă terminară de făcut plinul iar autobuzul cu pasageri se îndepărtă de aeronavă. În locul lui trase un combi din care coborîră doi bărbați. Unul dintre ei avea pe umăr o parașută mai mică și o sacoșă, celălalt o parașută mare. Urcară pe scară, puseră totul în ușa deschisă, priviră în direcția toaletei, îi făcură semne din cap Clarissei după care se întoarseră. Arătau ca doi agenți FBI. Ceea ce și erau. Căpitanul îi văzu urcîndu-se în mașina cu care veniseră și plecînd.

— Clarissa !

— Da, căpitane !

— Acum încotro vrea să zboare ?

Urmă o lungă pauză după care se auzi din nou glasul fetei.

— La Miami... Viteza cea mai redusă iar ușa din spate să rămînă deschisă.

Insul de la securitate intră și el în discuție.

— Căpitane, din aeronava dv. se poate sări ?

— Da, răspunse Littlejohn, de aceea a și ales un 727. Din 707 și 747 n-ar fi putut sări. Se vede treaba că a studiat ceva.

— S-a pregătit ca pentru un sfert de milion. Probabil va sări pentru prima oară pentru că nu figurează pe listele nici unui club de parașutism.

— În măsura în care îi știm numele adevărat...

— Nu vă paște vreun pericol din cauza ușii rămase deschisă ?

— La înălțimea asta, nu. Și acum ?

După o scurtă pauză se auzi o voce nouă.

— Alo, căpitane ! Sînt maiorul Willoughby din aviația militară. Aveți vreo propunere ?

— Am putea zbura deasupra apei, nu va avea curajul să sară. Pînă atunci puteți alarma cîteva dintre aparatele dv.

Interveni și secundul care avea o bună experiență de zbor :

— Dacă va zbura așa ca la 500 de metri în cădere liberă n-au cum să-l observe.

— Să încercăm totuși.

— De acord, spuse maiorul. Vă asigurăm un culoar liber de zbor deasupra țărmului. Străduiți-vă, pe cît posibil, să rămîneți deasupra apei pînă la Dayton. Acolo vă vom aștepta.

— O.K. !

— Căpitane, interveni Clarissa, începe să devină nervos !

— Spune-i că decolăm acum.

Căpitanul ambală motoarele, gigantul aparat se îndreptă spre pista de decolare, prinse viteză și după ce rulă pe pistă se desprinse ușor de pămînt. Luminile orașului rămaseră de-acum în urmă. Littlejohn luă înălțime și se înscrise pe un traseu care urma țărmul în limita unei mile.

Se auzi radioul :
— Ce face omul dv. ?
— Dumnezeu știe... Cînd s-o vedea deasupra apei... Nu știu...
— Păstrați traseul pe care vă aflați.
— Clar.
— Căpitane ?!
— Da, Clarissa.
— Se pregătește să iasă...
Căpitanul reacționă rapid.
— Clarissa ! Șnurul microfonului ajunge pînă la scaunul cel mai apropiat. Leagă-te, și leag-o și pe Milly îndată ce apare. N-aș vrea ca vreuna din voi să zboare pe ușă odată cu individul. Mă auzi ?
— Da, domnule. Un moment... M-am legat. Tonul vocii îi era acum altul. A ieșit, căpitane !
— Dar Milly ?
— E albă ca varul. Așează-te, Milly, și leagă-te ! Pauză. Căpitane, a văzut apa ! Zice că dacă nu reveniți deasupra uscatului o ucide pe Milly apoi și pe mine !
— Reveniți deasupra uscatului ! se auzi de la sol, în reproductor, vocea agentului de securitate.
— În regulă, se auzi glasul maiorului Willoughby. Vă urmăm !
În clipa aceea aparatul căpitanului Littlejohn zbura deja deasupra uscatului. Jos se vedea plaja luminată și magistrala A1A.
— Căpitane !
— Da, Clarissa.
— Zice că...
— Dă-mi-l la telefon !
— O clipă... Nu vrea să vorbească la telefon. Vrea la Okaly, apoi direct spre Sud, la Naples, cu aceeași viteză, la aceeași înălțime. La Naples puteți ieși din cabină, el va fi sărit deja...
Din nou agentul de securitate :
— Conformați-vă, căpitane ! Nu riscați nimic. Soldații sînt pe urma dv. iar poliția de pe întregul traseu este alertată pentru prinderea unui parașutist. N-o să ajungă departe !
— În centrul Floridei sînt o mulțime de locuri pustii, remarcă căpitanul. Dar mergem înainte... Ne puteți asigura culoar de zbor de la Naples pînă la Miami și cazare la un hotel ca lumea ?
— S-a făcut.
Se auzi vocea nervoasă a Clarissei :
— Căpitane, trebuie să venim spre cabină, nu vrea să-l vedem cînd sare !
— Veniți.
Cei din cabină așteptau nerăbdători. În sfîrșit, se auziră bătăi. Ușa se deschise și în spațiul ei își făcură apariția două stewardese nervoase : Milly și Clarissa. Littlejohn le privi întrebător.
— Va fi în regulă, îl asigură Clarissa.
Littlejohn privi din nou înainte. Sub botul avionului apăru apoi dispăru repede orașul Dade apoi cîmpia nesfîrșită a Floridei. Radistul se uită pe hartă.
— Următorul oraș este Naples, spuse.
Trecură deasupra luminilor orașului și puse aparatul din nou în direcția mării. Littlejohn se întoarse spre secund.
— Mike, nu vrei să te uiți puțin ? Dar...

— Nu te teme, spuse secundul strecurîndu-se pe lîngă stewardese spre locul rezervat pasagerilor. Străbătu întregul avion pînă la ușa din spate. Se uită în spate.
— S-a dus !
— Fiți fără grijă, o să punem mîna pe el. Avem agenți pe întreg traseul. Iar acum, căpitane, drum bun pînă la Miami !
— Mulțumesc, răspunse Littlejohn și închise microfonul după care se întoarse spre echipaj : Așadar, tinerilor, am lăsat în urmă o zi obositoare. Să respirăm acum de voie...

ârțile fură aruncate pe podea în timp ce sacoșa trona într-un scaun. Littlejohn se apropie de ei.
— Cincizeci de bătrîne pentru fiecare, spuse cu voce stinsă. Nu-i rău pentru cîteva ore de muncă și pentru o iscusită plănuire. Mai ales că sînt neimpozabili.
— Eu ar trebui să primesc mai mult, spuse Milly. Cinci ore într-un veceu cu un cadavru...
— Tu ? se auzi Clarissa. Atunci eu ce să mai zic, eu care l-am azvîrlit pe ușa deschisă ! Pur și simplu mi-a fost frică să nu zbor și eu după el...
— Numai că, doamnele mele, de petrecanie eu i-am făcut, spuse radistul.
Secundul nu acorda discuției nici o atenție, el își așeza cu grijă banii în geanta diplomat.
— Charles Wagner, spuse el ca pentru sine. Adică băiatul care a avut ghinionul să se ducă primul la toaletă...

Traducere și adaptare de
Nicolae Nicoară

O SINUCIDERE STRANIE

PATRICIA HIGHSMITH

octorul Stephen McCullough ocupa singur un compartiment de clasa întîi în expresul Paris-Geneva. El răsfoia una dintre revistele medicale pe care le adusese din America, dar fără a-i acorda prea mare atenție. În realitate, el nutrea planul unei crime. Din această cauză luase el trenul în locul avionului, pentru a avea timp de reflecție sau poate pur și simplu de a visa.

Era un bărbat de patruzeci și cinci de ani, destul de corpolent, cu o figură gravă ; avea un nas viguros și proeminent, o mustață brună, ochelari cu rame de baga, iar fruntea începea să devină golașă. Sprincenele vădeau o anume tensiune ce provenea dintr-o angoasă interioară pe care pacienții lui o luau totuși, adesea, drept o preocupare față de problemele lor. Adevărul era că el făcuse o căsătorie nefericită și, în ciuda refuzului său de a se certa cu Lillian — adică de a răspunde remarcilor sale — între ei domnea discordia. În ajun, la Paris, el îi ripostase totuși lui Lillian și aceasta în legătură cu o chestiune ridicolă ; era vorba de cine dintre ei va duce înapoi la un magazin de pe rue Royale o geantă pe care ea, în cele din urmă, hotărîse că n-o mai vrea. El se înfuriase, nu pentru că fusese obligat să ducă înapoi geanta, ci pentru că acceptase, cu un sfert de oră mai devreme, într-un moment de slăbiciune, să meargă să-i facă o vizită lui Roger Fane la Geneva.

— Du-te să-l vezi, Steve, îi spusese Lillian ieri dimineața. Ești așa de aproape de Geneva, acum, de ce n-ai face-o ? Gîndește-te ce plăcere i-ar face lui Roger.

Ce plăcere ? Din ce motiv ? Dar doctorul McCullough îi telefonase lui Roger la Ambasada americană din Geneva și Roger se arătase foarte amabil, chiar prea amabil, insistase să rămînă cîteva zile pentru că avea destul spațiu pentru a-l găzdui. Doctorul McCullough acceptase să petreacă o noapte. Apoi urma să ia avionul pentru Roma unde îl aștepta Lillian.

Doctorul McCullough îl detesta pe Roger Fane. Era genul de ură pe care timpul n-o atenuează cu nimic. În urmă cu șaptesprezece ani, Roger Fane se căsătorise cu Margaret, femeia pe care o iubea doctorul McCullough. Margaret murise cu un an în urmă, într-un accident de mașină pe un drum de munte. Roger Fane era un personaj arogant, șiret, mulțumit de sine și nu foarte inteligent. În urmă cu șaptesprezece ani, Roger Fane îi spusese lui Margaret că el, Stephen McCullough, avea o legătură cu o altă fată. Nimic mai neadevărat, dar mai înainte ca Stephen să poată să-și dovedească nevinovăția, Margaret s-a căsătorit cu Roger. După previziunile lui McCullough, această căsătorie nu avea să dureze, dar în realitate menajul rezistase și, în cele din urmă, doctorul se căsătorise cu Lillian, a cărei figură îi amintea întrucîtva de Margaret, dar aceasta era singura asemănare dintre cele două femei. De-a lungul anilor, doctorul McCullough îi întîlnise pe Roger și Margaret poate de trei ori, cînd veniseră la New York în scurte călătorii. Nu-l revăzuse pe Roger de la moartea lui Margaret.

Acum, cînd trenul alerga de-a lungul cîmpiei franceze, doctorul McCullough se gîndea la satisfacția pe care i-ar putea-o oferi asasinarea lui Roger Fane. Nu se gîndise niciodată să omoare pe cineva, dar cu o seară înainte, făcînd baie la hotelul parizian după conversația cu Roger, îi venise o idee : cei mai mulți criminali erau prinși pentru că uitaseră un indiciu cu toate eforturile lor de a le șterge pe toate. Doctorul înțelese că mulți criminali doreau să fie arestați și că, inconștient, lăsau în urma lor urme care puneau poliția pe urmele lor. Dar să presupunem că ucigașul lasă intenționat o duzină de indicii, practic chiar și cartea sa de vizită ? Doctorului McCullough i se părea că

însăşi evidenţa lucrului ar îndepărta bănuielile. În special dacă persoana în cauză era un bărbat, ca el, bine văzut şi cu un temperament lipsit de violenţă. De altminteri, anchetatorii nu i-ar putea descoperi nici un mobil, pentru că el nu-i spusese niciodată lui Lillian că o iubise cîndva pe cea care devenise soţia lui Roger. Fireste unii dintre vechii lui prieteni erau la curent. dar doctorul McCullough nu le mai vorbise despre Margaret sau despre Roger de cel puţin zece ani.

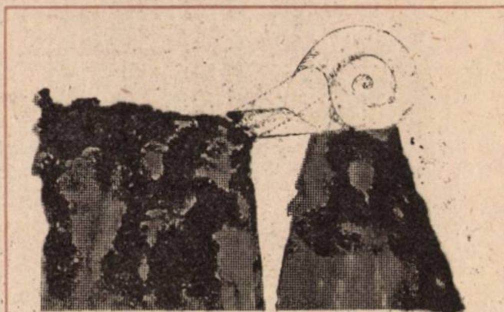

ncercă să-şi imagineze apartamentul lui Roger, care trebuia să fie pretenţios şi sinistru ; poate că avea o servitoare permanentă care dormea acolo. O servitoare ar complica lucrurile. Dar, presupunînd că nu exista servitoare, Roger şi cu el ar bea un ultim pahar în salon sau în birou şi atunci, chiar înainte de a-şi spune noapte bună, doctorul McCullough ar pune mîna pe un prespapier greu sau o vază mare şi... După care şi-ar vedea de drum liniştit. Bineînţeles, va trebui să doarmă în pat, deoarece era obligat să petreacă noaptea ; ar fi deci mai bine să comită crima dimineaţa decît seara. Esenţialul era să plece calm şi la ora prevăzută. În cele din urmă doctorul îşi dădu seama că nu poate să-şi pregătească planul de o manieră mai minuţioasă.

La Geneva, casa în care locuia Roger Fane arăta exact aşa cum şi-o imaginase : pe o stradă îngustă şi întortocheată unde erau amestecate imobile cu birouri şi vechi reşedinţe particulare şi care nu era prea bine luminată la nouă seara cînd taxiul său s-a precipitat într-acolo. Dar, se gîndea doctorul, pentru elveţieni, cu respectul lor faţă de lege, străzile întunecoase nu trebuiau să prezinte vreun pericol. Uşa imobilului răspunse cu un bîzîit scurt după ce sunase el şi o împinse. Era la fel de grea ca aceea a unui seif de bancă.

— Bună seara ! strigă bucuros Roger din capul scărilor. Urcă, te rog. Stau la etajul trei.

— Urc imediat ! spuse doctorul McCullough, fără să îndrăznească să ridice glasul în faţa uşilor închise de pe holul de la intrare. Cu cîteva minute mai devreme, îi telefonase lui Roger de la gară, pentru că acesta îi spusese că va veni să-l aştepte. Roger se scuzase susţinînd că fusese reţinut la birou şi îi propusese să ia un taxi şi să vină direct la el acasă. Doctorul McCullough era

SORIN TRUŞCA

aproape convins că Roger nu fusese reținut de nimic, dar nu binevoise să fie amabil să-l aștepte la gară.

— Ei bine, dragul meu Steve! spuse Roger strîngînd energic mîna doctorului. Ce bine-mi pare să te revăd! Intră, intră, te rog.

— Mă bucur să te revăd, Roger. Pătrunse în apartament.

În cameră erau covoare persane și lămpi cu ornamente excesive care răspîndeau o lumină difuză. Atmosfera era chiar mai sofisticată decît se așteptase doctorul McCullough. Roger părea să fi slăbit puțin. Fața sa ștearsă era încontinuu surîzătoare. Cum amîndoi cinaseră deja, băură un whisky în salon.

— Deci, te întîlnești cu Lillian mîine la Roma, spuse Roger. Îmi pare rău că nu rămîi mai mult timp. Aveam de gînd să te iau mîine seara la țară ca să-ți prezint o prietenă. O femeie foarte frumoasă, adăugă el cu un surîs.

— Aha! Păcat. Da, trebuie să iau avionul de ora unu după-amiază. Am făcut rezervarea la Paris.

Doctorul își dădea seama că vorbea ca un automat. În mod ciudat se simțea puțin amețit. Roger, atît de vesel și de afectat, îl enerva la culme. Roger nu făcuse nici o aluzie la Margaret, deși doctorul McCullough nu-l văzuse de la moartea ei. Trebuie spus că nici doctorul nu abordase acest subiect, nici măcar pentru a-și exprima condoleanțe. Și, după cît se părea, Roger avea în plan o nouă cucerire feminină. Abia trecuse de patruzeci de ani, avea o siluetă atletică și era încă atrăgător. Iar Margaret, acest giuvaer între femei, nu fusese, desigur, pentru el decît cineva care îl întîlnise, îl însoțise un moment și apoi plecase. Roger nu părea cituși de puțin îndurerat.

octorul îl detesta pe Roger la fel de mult ca și în tren, dar Fane avea ceva care îl tulbura. Dacă îl ucidea, trebuia să-l atingă sau în orice caz să simtă realitatea fizică a lui Roger prin intermediul obiectului cu care l-ar lovi, rezistența cărnii. Iar în privința servitorilor, cum se prezenta situația? Ca și cum i-ar fi ghicit gîndurile, Roger declară:

— Am o fată care face curățenie în fiecare dimineață între zece și douăsprezece. Dacă vrei să-i ceri ceva, să spele sau să calce o cămașă, de exemplu, nu ezita. O cheamă Yvonne.

În acel moment sună telefonul. Roger răspunse și începu să vorbească în franceză. Bărbia i se îndoi ușor în timp ce accepta ceea ce-i spunea cealaltă persoană. Se întoarse și-l informă pe doctor:

— Ah, ce enervant! Trebuie să iau avionul de Zürich mîine dimineață la șapte. O personalitate neașteptată pe care trebuie s-o primesc la un mic dejun oficial. Deci, dragă prietene, am impresia că voi pleca înainte de a te scula.

— Ah! Doctorul McCullough rîse fără se vrea. Crezi că medicii n-au obiceiul să se scoale devreme? Se înțelege că mă voi scula ca să-ți spun la revedere... și chiar să te conduc la aeroport.

Roger surîse și mai tare.

— Ei bine, vom vedea. Cu siguranță eu nu te voi trezi pentru așa ceva. Simte-te ca acasă, voi lăsa un bilet pentru Yvonne ca să-ți pregătească sandvișurile și cafeaua. Sau poate preferi o masă mai consistentă pe la unsprezece?

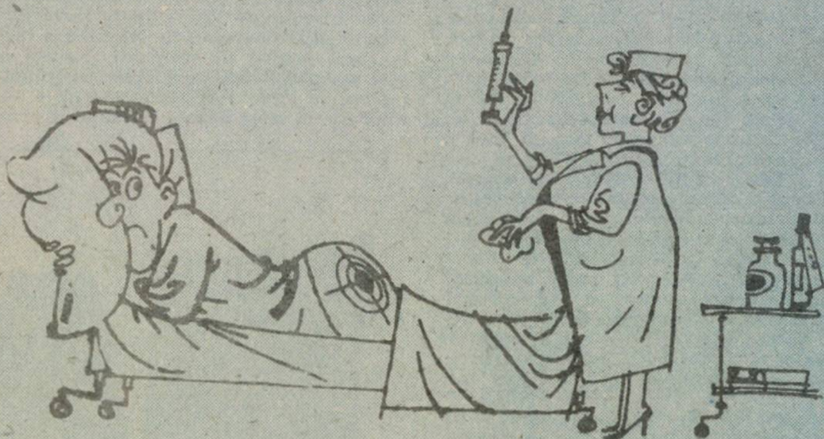
Doctorul McCullough nu acorda nici cea mai mică atenție cuvintelor lui Roger. Tocmai observase pe birou, lîngă telefon, un set portstilou ce avea un soclu pătrat de marmură. Îi privea fruntea înaltă și ușor trandafirie a lui Roger.

— Aa, o masă... răspunse el vag. Nu, nu, pentru Dumnezeu! Se mănîncă doar așa de mult în avion.

Gîndurile lui se îndreptară spre Lillian și la cearta pe care o avuseseră în ajun la Paris. Simți cum crește ostilitatea în el ca focul sub cenușă. Roger se certase oare vreodată cu Margaret? Doctorul nu reușea să și-o închipuie pe Margaret arătîndu-se nedreaptă sau răutăcioasă. Nu era de mirare că fața lui Roger părea destinsă și calmă.

— La ce te gîndești? spuse Roger ridicîndu-se pentru a umple paharele.

Doctorul abia dacă își băuse jumătate de pahar.

— Cred că sînt puțin obosit răspunse el, trecîndu-și mîna peste frunte. Cînd ridică privirea, observă pe biroul din dreapta sa, o fotografie a lui Margaret. Instantaneul data de pe vremea cînd avea douăzeci de ani. Avea aceeași alură ca atunci cînd Roger o luase de soție, cînd doctorul o iubise cu atîta pasiune. McCullough îl privi deodată pe Roger. Toată ura îi reveni ca un val puternic care îl lăsă extenuat.

— Cred c-aș face mai bine să merg la culcare, spuse el ; își puse cu grijă paharul pe măsuța joasă din fața lui și se ridică. Roger îi arătase deja camera.

— N-ai dori cumva un pic de coniac ? întrebă Roger. Arăți complet epuizat. El se ținea drept și aborda un surîs de om mulțumit.

Toată mînia acumulată a doctorului îi reveni brusc. Cu o mînă, înșfăcă soclul de marmură și, înainte ca Roger să poată să se tragă înapoi, îl lovi cu violență în frunte. Era o lovitură fatală, și doctorul o știa. Roger se prăbuși și fără o ultimă crispare rămase întins, inert. Doctorul puse la loc soclul de marmură, adună creionul și stiloul care căzuseră și le așeză din nou în suport ; apoi șterse cu batista marmura, precum și creionul și stiloul. De pe fruntea lui Roger curgea puțin sînge. Îi pipăi încheietura mîinii, călduță încă, dar nu mai simți pulsul. Apoi ieși din cameră și merse pe culoar pînă la camera sa.

Se sculă a doua zi dimineața la opt și un sfert, după o noapte liniștită. Făcu un duș în baia situată între camera sa și cea a lui Roger, se bărbieri, se îmbrăcă și părăsi casa la nouă și un sfert.

a cinci și jumătate după-amiază se afla la Roma, în taxiul ce-l ducea de la aeroport la hotelul Majestic unde îl aștepta Lillian. Dar, cînd ajunse el, ea era ieșită în oraș. Doctorul comandă o cafea în cameră și atunci observă că nu mai avea servieta. Avusese de gînd să stea puțin întins pe pat bînd cafeaua și citind revistele medicale. Acum, își aducea bine aminte : dintr-un motiv oarecare, luase cu el servieta în salon, cu o seară înainte. Acest lucru nu-l deranjă deloc. Era exact ce ar fi trebuit să facă în mod intenționat dacă s-ar fi gîndit. Numele și adresa lui erau înscrise pe eticheta de plastic fixată de miner. Și doctorul McCullough presupunea că Roger trecuse numele său într-o agendă, alături de ora sosirii sale.

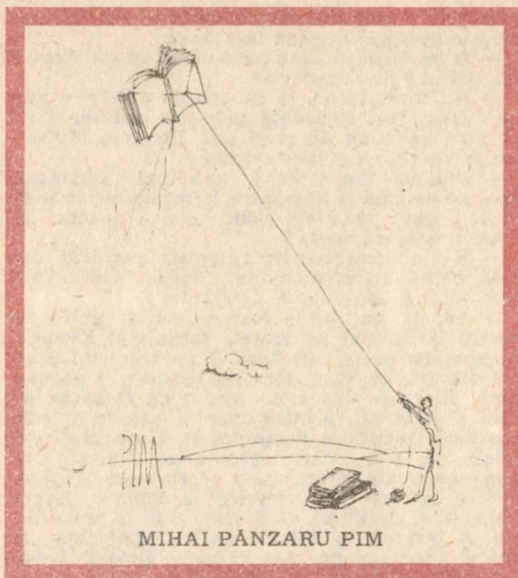
O găsi pe Lillian într-o excelentă dispoziție. Făcuse o sumedenie de cumpărături pe Via Condotti. Cinară împreună, apoi făcură o plimbare în carozza trecînd pe la Villa Borghese, Piazza de Spagna și Piazza del Popolo.

Vestea nu parveni decît a doua zi dimineața în timp ce Lillian și cu el luau micul dejun la Donay's pe Via Veneto. Pe prima pagină a ediției pariziene a ziarului Herald Tribune era un articol însoțit de fotografia lui Roger Fane, un portret oficial, cu cravată, în care avea un aer demn și serios.

— Dumnezeule ! a exclamat Lillian. Dar... asta s-a petrecut în noaptea cînd tu te aflai la el !

Privind peste umărul soției sale, doctorul McCullough simulă surpriza. „... Decedat între ora opt seara și trei dimineața, citi el. Eu i-am urat noapte bună pe la unsprezece, cred. Apoi m-am dus în camera mea."

— Și n-ai auzit nimic ?

MIHAI PÂNZARU PIM

— Nu. Camera mea era la capătul culoarului.

— Și a doua zi dimineața ? N-ai observat...

— Ți-am spus deja, Roger trebuia să ia avionul la ora șapte. Am bănuit că plecase. Am părăsit apartamentul pe la nouă.

— Și în tot acest timp el zăcea în salon ! spuse Lillian, gîfîind. Dar este îngrozitor !

Așa să fi fost oare ? Se întreba doctorul McCullough. Era chiar atît de înspăimîntător pentru ea ? Vocea lui nu trăda vreun interes real. O privi drept în ochi.

— Firește că-i îngrozitor... dar Dumnezeu mi-e martor că n-am nici un amestec. Deci nu-ți face griji, Lillian.

Cînd s-au întors la hotel poliția era acolo : doi inspectori în civil îl așteptau pe doctorul McCullough în hol. Aparțineau poliției elvețiene și vorbeau englezește. Îl interogară pe doctor așezați la o masă într-un colț lîngă intrare. La insistența soțului ei, Lillian urcase în cameră. Doctorul McCullough se întrebase de ce polițiștii nu veniseră mai devreme — era atît de simplu de cercetat listele pasagerilor avioanelor care plecau de la Geneva — dar curînd descoperi motivul.

vonne, menajera, nu venise cu o zi înainte, și cadavrul lui Roger nu fusese descoperit decît spre ora șase seara cînd cei de la birou, îngrijorați din cauza absenței lui, au trimis pe cineva acasă la el.

— Cred că aceasta-i servieta dumneavoastră, spuse inspectorul blond și slab, cu un surîs, deschizînd coletul împachetat în hîrtie ce-l avea sub braț.

— Da, vă mulțumesc. Azi mi-am dat seama că am uitat-o acolo. Doctorul luă servieta și o puse pe genunchi.

Cei doi elvețieni îl observară în liniște.

— Am fost consternat cînd am aflat de această crimă revoltătoare, spuse doctorul McCullough. Chiar și acum nu-mi vine să cred. El aștepta nerăbdător ca ei să-i anunțe inculparea — dacă pentru asta veniseră — și să-i ceară să se în-

toarcă la Geneva cu ei. Amîndoi păreau să manifeste aproape o teamă față de el.

— Îl cunoașteați bine pe domnul Roger Fane ? întrebă al doilea inspector.

— Nu foarte bine. Îl cunoșteam de cîțiva ani, dar n-am fost niciodată prieteni intimi. Cred că nu-l văzusem de cinci ani. Doctorul McCullough vorbea cu o voce calmă.

— Domnul Roger Fane era încă îmbrăcat, deci nu se dusese la culcare în momentul crimei. Sînteți sigur că n-ați auzit nici o mișcare în casă în noaptea aceea ?

— N-am auzit nimic, răspunse doctorul din nou. Urmă un moment de liniște. Aveți vreo idee despre identitatea ucigașului ?

— Aa, da, da, spuse foarte natural polițistul blond. Îl bănuim pe fratele menajerei Yvonne. În noaptea aceea era beat și nu are alibi pentru ora crimei. El și sora lui locuiesc în aceeași casă. În seara aceea a plecat cu legătura de chei a sorei lui, printre care se găseau și cele ale apartamentului domnului R. Fane. Nu s-a întors acasă decît ieri către prînz. Yvonne era îngrijorată din cauza lui ; acesta este motivul pentru care ea n-a mers ieri la domnul Roger Fane — și de altfel, fără chei, n-ar fi putut intra. A încercat să telefoneze ieri dimineață la opt și jumătate dar n-a răspuns nimeni. L-am interogat pe fratele ei, Anton. E un om de nimic.

Bărbatul ridică din umeri.

Doctorul McCullough își aminti că auzise soneria telefonului pe la opt și jumătate.

— Dar... mobilul ?

— Ah... o răfuială personală. Furtul poate, dacă el ar fi fost destul de lucid ca să găsească ceva de luat. Este un caz ce ține de psihiatrie sau de lupta împotriva alcoolismului. Domnul Roger Fane îl cunoștea și l-a putut lăsa să intre în apartament ; se poate să fi intrat și singur, deoarece avea cheile. Yvonne a declarat că domnul Roger Fane încerca de mult timp s-o convingă să locuiască separat de fratele ei. Acesta o bate și-i ia banii. Domnul Roger Fane stătuse de vorbă cu fratele ei de două sau trei ori și în dosarele noastre este înregistrat faptul că într-o zi domnul Fane a fost obligat să cheme poliția pentru a-l da afară pe Anton din casa lui unde venise să-și caute sora. Incidentul a avut loc la ora nouă seara, cînd sora lui nu este niciodată acolo. Vedeți cît de tulburat mintal este.

Doctorul McCullough își drese glasul și întrebă :

— Și Anton a recunoscut ?

— Ah, e ca și cum ar fi făcut-o. Sărmanul, cred într-adevăr că o mare parte din timp nu știe ce face. Dar, cel puțin, în Elveția nu există pedeapsa cu moartea. Va avea deci tot timpul necesar să se dezalcoolizeze în închisoare. Îi aruncă o privire colegului său și se ridicară.

— Vă mulțumim, doctore McCullough.

— Pentru nimic, spuse doctorul. Mulțumesc pentru servietă.

Urcă în cameră cu servieta.

— Ce-au spus ? întrebă Lillian de îndată ce intră.

— Ei cred că fratele menajerei este făptașul. Un tip cam mărginit, alcoolic, care părea să aibă ceva împotriva lui Roger. Un om de nimic, din ce spun ei. Încruntîndu-se, merse la baie ca să se spele pe mîini. Deodată, i se făcu silă de el ; îi era silă și de Lillian pentru oftatul de ușurare și bucurie pe care tocmai îl scosese.

— Mulțumesc cerului, mulțumesc cerului ! spuse Lillian. Îți dai seama ce ar fi însemnat dacă... dacă ai fi fost tu acuzat ? întrebă ea pe un ton coborît, de parcă pereții aveau urechi, apropiindu-se de baie.

— Desigur, spuse doctorul McCullough, simțind brusc cum furia făcea să-i clocotească sîngele. Ar fi trebuit să fac eforturi extraordinare pentru a dovedi că sînt nevinovat, deoarece mă aflam acolo în momentul crimei.

— Exact. N-ai fi putut să-ți dovedești nevinovăția. Să-i mulțumești cerului pentru acest Anton, oricine ar fi el. Fața ei mică strălucea, ochii îi sclipeau malițioși. Un om de nimic. Ha, ha ! Nouă ne-a făcut totuși un bine. Ea se îndepărtă cu un rîs ascuțit.

— Nu văd ce te amuză, spuse el ștergîndu-și mîinile. Este o situație tristă.

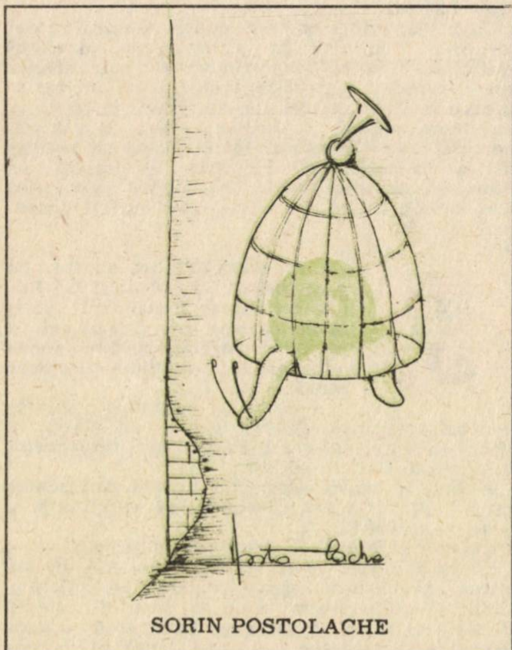
— Mai tristă decît dacă tu ai fi acuzat ? Hai, nu te arăta așa de altruist, dragul meu. Sau mai bine, gîndește-te la noi. Un bărbat căsătorit ucide un vechi rival după... să vedem... șaptesprezece ani, nu-i așa ? Și după unsprezece ani de căsătorie cu o altă femeie... flacăra dragostei arde continuu. Crezi că această versiune mi-ar place ?

— Lillian, despre ce vorbești ? spuse el, ieșind din baie cu o mînă amenințătoare.

— Știi foarte bine. Crezi că nu știu c-ai fost îndrăgostit de Margaret ? Că încă mai ești ? Crezi că nu știu că tu l-ai ucis pe Roger ? Ochii ei cenușii îi priviră feroce și sfidători.

El rămase mut de stupoare, paralizat.

Se priviră fix timp de vreo cincisprezece secunde în timp ce el încerca să depășească abisul pe care îl căscaseră în fața lui aceste cuvinte. Uitase că ea se gîndea încă la Margaret. Bineînțeles că ea știuse despre dragostea lui pentru Margaret. Cine-i întreținuse amintirea a-

SORIN POSTOLACHE

VASILE CRĂIȚĂ MÂNDRĂ

cestei povești ? Poate chiar el, prin tăcerea lui. Dar de acum înainte viitorul era cel care conta. Ea putea acum să-i atîrne deasupra capului sabia lui Damocles și să-l aibă mereu la discreție.

— Dar, iubita mea, te înșeli amarnic.

Lillian dădu din cap, se întoarse și se îndepărtă ; doctorul își dădu seama că pierduse partida.

Restul zilei, acest subiect nu mai reveni deloc. Luară prînzul împreună, petrecură o oră rătăcind în muzeul Vaticanului, dar doctorul McCullough avea alte preocupări decît picturile lui Michelangelo. Avea de gînd să plece la Geneva să mărturisească adevărul, nu din onestitate sau pentru că îl chinuia conștiința, ci pentru că atitudinea lui Lillian era insuportabilă. Mai insuportabilă chiar decît o lungă ședere în închisoare. Pe la cinci reuși s-o șteargă englezește cîteva minute pentru a da un telefon. Avea un avion pentru Geneva la ora șapte și douăzeci de minute. La șase și un sfert luă un taxi pînă la aeroportul Ciampino. Avea la el doar pașaportul și cecurile de călătorie.

Ajunse la Geneva la unsprezece seara și sună imediat la poliție. Mai întîi au manifestat oarecare reținere în a-i dezvălui locul unde se găsea omul acuzat de uciderea lui Roger Fane, dar doctorul McCullough se prezentă și afirmă că deține informații importante : poliția îl informă atunci că Anton Carpeau este în stare de arest. Doctorul McCullough sări într-un taxi care îl duse la periferia Genevei. Se găsea în fața unui imobil alb și nou, care nu corespundea deloc cu imaginea lui despre o închisoare.

Acolo, fu primit de unul dintre inspectorii în civil veniți să-l vadă, cel cu părul blond.

— Doctorul McCullough, spuse el cu surîs discret. Mi s-a spus c-aveți informații noi. Mi-e teamă că-i puțin cam tîrziu.

— Oh ?... De ce ?

— Anton Carpeau tocmai s-a sinucis, — zdrobindu-și capul de pereții celulei. Exact acum douăzeci de minute.

Omul ridică din umeri, avînd aerul că spune că totul se sfîrșise.

— Dumnezeule, spuse în șoaptă doctorul.

— Dar care erau informațiile dumneavoastră ?

Doctorul ezită. Cuvintele nu voiau să-i iasă din gură. Își dădu seama atunci că lașitatea și rușinea îl obligau să tacă. Niciodată, în toată viața lui, nu se simțise atît de nedemn și avea impresia că este infinit mai de disprețuit decît sărmanul bețiv care tocmai își luase zilele.

— Prefer să păstrez ceea ce știu pentru mine. În acest caz... vreau să spun... afacerea este terminată, nu ? Era încă o probă împotriva lui Anton și mă gîndeam... dar la ce-ar mai servi acum ? Este deja destul de trist... Cuvintele i se pierdură în gît.

— Cred că da, spuse polițistul elvețian.

— Ei, bine... nu-mi rămîne decît să vă urez noapte bună.

— Noapte bună, doctore McCullough.

Doctorul porni fără nici un țel în noapte. Simțea în el un vid ciudat, o senzație de neant care nu aducea cu nimic din ceea ce cunoscuse. Țelul său ucigaș îi reușise, dar îl antrenase în angrenajul unor tragedii mai îngrozitoare. Anton Carpeau. Și Lillian. În mod bizar, ucigîndu-l pe Roger se ucisese și pe sine. Era acum un om mort, un cadavru ambulant.

O jumătate de oră mai tîrziu, de la înălțimea unui pod, contempla apa neagră a lacului Leman. Rămase mult timp cu privirea ațintită asupra acestui spectacol și își imagină corpul rostogolindu-se de mai multe ori, lovind apa fără prea mult zgomot și apoi scufundîndu-se. Contemplă cu aviditate această materie opacă care părea atît de solidă și care, totuși, ar ceda atît de ușor sub greutatea lui și l-ar înghiți atît de rapid în moarte. Dar el nu-și găsea încă curajul sau disperarea pentru a se sinucide. Într-o zi, totuși, o va face, era sigur. Într-o zi, cînd planul curajului va intersecta planul lașității într-un unghi potrivit. Și ziua aceea va fi o surpriză pentru el, ca și pentru toți cei care îl cunoșteau. Doctorul simți mîinile agățate de parapetul de piatră împingîndu-l înapoi și porni cu pas greoi. Va căuta un hotel pentru o noapte și se va îngriji să se întoarcă la Roma a doua zi dimineața.

Traducere și adaptare de
Valentin Negoiță

SFINX

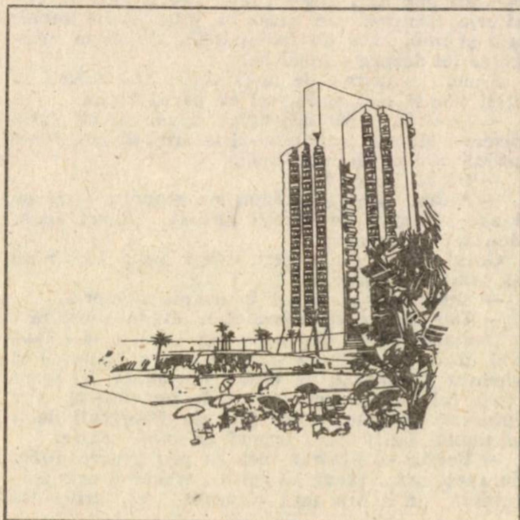

Robert Fish

PARIUL

Presupun că dacă aş urmări transmisia televizată a întoarcerii pe Pămînt a unei misiuni selenare şi dacă Kek Huuygens ar ieşi din modulul de comandă după căderea acestuia în mare, nu aş fi peste măsură de uimit. Aş fi chiar şi mai puţin uimit să-l văd pe Kek suit în ghionturi la bordul portavionului şi supus unei percheziţii complete de către un funcţionar vamal bănuitor. Vedeţi, Kek este unul din acei oameni ce obişnuiesc să apară în momente şi locuri imprevizibile. În plus, el este considerat de serviciile vamale ale aproape tuturor naţiunilor lumii ca fiind cel mai talentat contrabandist în viaţă. Polonez prin naştere, olandez prin numele adoptat, deţinătorul unui paşaport american valabil, poliglot, prestidigitator înnăscut, Kek este o ţintă imposibil de atins pentru birocratul încuiat care gîndeşte în termeni de tocuri goale de pantof şi geamantane cu fundul dublu. Cînd şi cînd, de-a lungul anilor, Kek mi-a îngăduit să public cîte ceva din „ştiinţa" sa în rubrica mea. Totuşi, ultima dată cînd l-am întîlnit, făcea un lucru foarte banal într-un decor obişnuit. Sub ochiul

critic al unui chelner, mîngîia o bere la acel mic local cu terasă din Rockefeller Center.

Înainte să ajung la masa lui, am încercat să descifrez indiciile. Kek era frumos bronzat și avea un aer sănătos. Dar costumul lui avea un luciu care venea mai degrabă de la uzură decît de la țesătura de mătase. Croiala bună nu ascundea pe de-a-ntregul faptul că manșetele erau destrămate. Nu purta obișnuita floare la butonieră.

— Îți datorez trei coniace de data trecută — Vaduz, nu-i așa ? Ți le ofer acum, am spus în timp ce mă așezam.

— Ești un om de onoare, spuse el și chemă chelnerul, comandînd un coniac foarte scump. Apoi îmi zîmbi larg, prietenos.

— Da, ai văzut semnele și sînt reale — dar nu din motivele pe care ți le-ai putea închipui. Poți observa, în fața dumitale, sărăcirea ce vine de la o reușită totală. Cu eșecul te mai poți descurca, dar succesul e un lucru foarte greu de controlat... Ascunsă în spatele oricărui aforism al lui Kek Huuygens se află pe undeva o istorie, pe care dacă vrei să o auzi, trebuie să te prefaci complet indiferent.

— Da, am spus eu, eșecul îl știi in sufletul tău. Succesul e ceva ce stă în ochiul spectatorului. Cred...

— Vrei să asculți povestea ori ba ? spuse Kek. Deși te previn că n-ai s-o poți folosi în ziarul tău.

— Poate cu timpul...

— Poate cu timpul, toate reglementările vamale barbare vor fi anulate, spune el. Poate că îngerii vor coborî să domnească pe Pămînt. Pînă atunci, numai dumneata și cu mine vom împărpărtăși această poveste.

Acesta era modul lui Kek de a spune : „Așteaptă pînă cînd lucrurile se vor mai fi liniștit".

Totul a început în Las Vegas (spuse Huuygens) și a fost provocat în primul rînd de doi factori nefavorabili : primul, că am rostit cuvîntul banco cu voce tare și, al doilea, că a fost auzit. Încă nu sînt convins că jucătorul din fața mea nu era cel mai bun mînuitor de cărți de joc din lume, dar, în orice caz, m-am trezit privind la un valet și la un nouă, în timp ce eu am scos cu greu un șase. Așa încît m-am uitat cum îmi dispar banii, m-am ridicat politicos pentru a-l ceda locul următorului jucător și am luat-o către ieșire. Aveam bani destui în seiful hotelului ca să achit nota și ca să-mi cumpăr biletul de întoarcere spre New York — o precauție elementară pe care o recomand tuturor acelora care nu învață niciodată să se oprească la timp într-un joc de baccara — și, în plus, cîțiva dolari în buzunar, dar situația mea financiară nu era de natură să favorizeze un împrumut de la un bancher cu scaun la cap. Eram sigur că se va ivi ceva, așa cum s-a întîmplat întotdeauna și, de data asta, s-a ivit chiar mai repede ca de obicei, căci încă nu ajunsesem la ușă și cineva mă și oprise.

Bărbatul care mi-a pus mîna pe braț a făcut gestul acesta într-un mod absolut prietenos și mi l-am amintit ca fiind unul din grupul care stătea în jurul mesei în timpul jocului. Mi-era ceva vag cunoscut la el, dar chiar și fețele bine cunoscute trec neobservate la o masă de baccara ; doar nu stai acolo ca să colecționezi autografe. Omul care mă ținea de braț era scund, masiv, oacheș, în genul care provoacă pe loc aversiune oricărui observator perspicace. Ceea ce mi-a atras atenția a fost faptul că mi s-a adresat pe nume — și în franceză.

— M'sieu Huuygens ? — a spus el.

Spre marea mea uimire mi-a pronunțat numele corect.

Am confirmat că eu eram, desigur, M'sieu Huuygens.

— Aș vrea să vă vorbesc o clipă și să vă ofer ceva de băut, spuse el.

— Aș putea accepta, am admis eu, și l-am lăsat să mă conducă la bar. În timp ce mergeam, am remarcat doi bărbați care stăteau deoparte, studiindu-și unghiile ; s-au deplasat odată cu noi și au ocupat alte poziții, de-o parte și de alta, studiindu-și în continuare unghiile. S-ar putea crede că privitul unghiilor nu este o ocupație prea pasionantă, dar, aparent, pe aceștia doi nu-i plictisea. În timp ce mă așezam la masă, am mai privit o dată omul rotofei din fața mea și brusc l-am recunoscut.

A văzut cum mă luminez și a zîmbit, prezentîndu-mi o uimitoare colecție de dinți albi, tributară artei laboratorului dentar.

— Da, spuse el, sînt Antoine Duvivier, și făcu semn chelnerului. Am dat comanda și mi-am îndreptat din nou atenția asupra lui Duvivier — era președintele insulei St. Michel din Caraibe

sau mai precis a fost pînă cînd loialii săi supuşi au hotărît că preşedinţii trebuie aleşi, după care el a şters-o în miez de noapte, luînd cu sine o mare parte din tezaurul ţării. Putea vedea rotiţele învîrtindu-mi-se prin cap în timp ce încercam să văd cum aş putea întrebuinţa informaţia aceasta spre folosul meu şi trebuie să spun că a aşteptat destul de politicos pînă cînd am fost nevoit să mă dau bătut. Apoi spuse :

— Te-am privit în timp ce jucai. Eşte un adevărat jucător, M'sieu Huuygens, dar asta e firesc în domeniul în care lucrezi.

Mă văzu ridicînd din sprîncene şi adăugă destul de rece :

— Da, M'sieu Huuygens, am făcut investigaţii în ceea ce te priveşte, cu de-amănuntul. Dar îngăduie-mi, te rog, să-ţi explic că n-am făcut-o din pură curiozitate. Vreau să-ţi fac o propunere.

Găsesc că în asemenea situaţii cu cît spui mai puţin, cu atît mai bine, aşa că n-am spus nimic.

— Da, continuă el, aş dori să-ţi ofer... făcu o pauză, ca şi cînd şi-ar fi cîntărit cuvintele, părînd de fapt jenat, ca şi cum s-ar fi făcut vinovat de-o gafă.

— Îngăduie-mi să-mi reformulez gîndul, spuse el şi căută o abordare mai potrivită.

În sfîrşit, o găsi.

— Vreau să spun că aş dori să fac o prinsoare care, sînt sigur, va fi extrem de interesantă pentru un jucător ca dumneata.

De data aceasta, fireşte, a trebuit să răspund, aşa că am spus :

— Ah ! ?

— Da, spuse el, încîntat de înţelegerea mai rapidă. Aş vrea să pariez douăzeci de mii de dolari, din banii mei, contra doi dolari de-ai dumitale, că nu vei aduce un anumit obiect din Caraibe prin Vama Statelor Unite şi că nu mi-l vei livra în New York City.

— Sîntem de 30 de ani împreună. Nu vrei să ne căsătorim ?
— Ba da, dar cine ne mai ia ?

Trebuie să recunosc că admir franchețea, chiar dacă abordarea nu strălucea prin originalitate.

— Condiţiile sînt rezonabile, am recunoscut eu. S-ar putea spune chiar generoase. Despre ce fel de obiect este vorba ?

Îşi coborî vocea.

— Este o sculptură, zise el. Un Tien Tse Huwai, datînd din sec. opt î.e.n. Este din fildeş şi nu prea mare ; îmi închipui că ar putea să încapă în buzunarul hainei dumitale, deşi, probabil, ar fi cam voluminoasă. Înfăţişează o scenă sătească — dar dumneata, din cîte-am înţeles, eşti un cunoscător de artă ; poate că ai auzit de ea. În traducere, se numeşte „Dans sătesc".

În mod normal, îmi pot controla trăsăturile, dar se vede că mi-am arătat surprinderea, căci Duvivier a continuat cu aceeaşi voce scăzută.

— Da, o am. Sculptura pusă sub geam la Galeria Naţională din St. Michel este o copie — un mulaj din plastic, excelent realizat, dar totuşi o copie. Originalul se găseşte în casa unui prieten din Barbados. Am putut să-l duc pînă acolo, dar mi-a fost teamă să încerc să-l aduc tot restul drumului ; să-l fi pierdut ar fi fost o tragedie. De atunci, am căutat pe cineva suficient de isteţ ca să-l aducă în Statele Unite fără să fie oprit la vamă. Rînji brusc şi dinţii aceia albi aproape mă orbiră.

— Îţi ofer un pariu de zece-mii—la-unu că omul acela isteţ nu eşti dumneata.

Era o treabă dibace, dar nu asta mă interesa pe mine în acel moment.

— M'sieu, îngăduiţi-mi o întrebare : cunosc bine „Dansul sătesc" al lui Tien Tse. Nu am văzut sculptura niciodată, dar i s-a făcut ceva publicitate cînd Galeria d-voastră Naţională a achiziţionat-o, fiindcă se considera — vă rog să mă scuzaţi — că banii aceia ar fi putut fi mai bine folosiţi. Cu toate acestea, surprinderea mea de acum o clipă nu se datora faptului că posedaţi sculptura ; este vorba despre oferta domniei voastre. Acest Tien, peste mulţi ani, poate, fireşte, să valoreze mult, dar suma pe care a plătit-o muzeul d-voastră cînd l-a cumpărat nu era, după cît îmi amintesc, cu mult mai mare decît cei douăzeci de mii de dolari pe care sînteţi dispus să-i... pariaţi ca să-l aduceţi în ţară. Şi această valoare ar putea fi realizată numai la o vînzare legală, ceea ce ar fi dificil, pare-mi-se, în circumstanţele actuale.

Zîmbetul lui Duvivier se stinse încet pe măsură ce vorbeam. Acum mă privea cu un aer dezamăgit.

— Nu înţelegeţi, M'sieu, spuse el şi în vocea lui era un accent autentic de tristeţe în faţa lipsei mele de judecată. Pentru dumneata, mai ales după pierderile din seara aceasta, sînt sigur că suma de douăzeci de mii de dolari pare o avere, dar, cu toată sinceritatea, pentru mine nu este. Nu mă interesează valoarea bănească a sculpturii ; nu am nicidecum intenţia să o vînd. Doresc pur şi simplu s-o am.

Se uită la mine cu o expresie pe care am mai văzut-o de multe ori înainte — privirea unui fanatic, a unui habotnic. Un Colecţionar, cu C. mare.

— Dumneata nu poţi înţelege, a repetat el, clătinînd din cap. Este un lucru atît de incredibil de frumos...

B ineințeles, greșea în privința înțelegerii mele sau a lipsei mele de înțelegere ; înțelegeam perfect. Timp de o clipă, aproape că mi-a plăcut omul ; dar numai o clipă. Și un pariu este un pariu și trebuia să recunosc că nu mi se mai oferiseră niciodată condiții atît de atrăgătoare. În ceea ce privește modul de a aduce sculptura în Statele Unite, aveam și aici o idee. Tocmai îmi examinam ideea mai în detaliu cînd vocea lui mă întrerupse.

— Ei, bine ? întrebă el, puțin nerăbdător.

— Tocmai ați încheiat un pariu, am spus. Dar va cere nițel timp.

— Cît timp ?

Acuma, că mă angajasem, falsa prietenie dispăruse atît din voce cît și de pe figură ; practic, eram acum un simplu angajat.

M-am gîndit o clipă.

— E greu de spus. Depinde, am spus eu în cele din urmă. Mai puțin de două luni, dar probabil mai mult de una.

Se încruntă.

— De ce atît de mult ?

Eu m-am mulțumit să ridic din umeri și am întins mîna după pahar.

— Bine, spuse el cu părere de rău. Și cum plănuiești să o treci prin vamă ?

Răspunsul meu la această întrebare a fost un zîmbet blajin, așa că a renunțat.

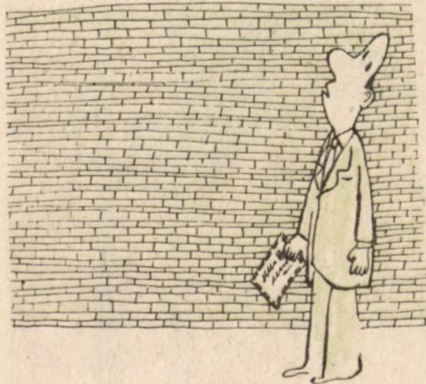
— Îți voi da o carte de vizită către prietenul meu din Barbados, care va lăsa sculptura în grija dumitale. După asta, zîmbi din nou, însă de data asta cam rapace pentru gustul meu, pariul nostru se va încheia. Ne vom întîlni în apartamentul meu din New York. Îmi dădu adresa lui, împreună cu numărul de telefon, apoi îmi înmînă o a doua carte de vizită cu o mîzgălitură pe dos pe un nume din Barbados și asta a fost tot. Am terminat de băut, ne-am strîns mîna și am părăsit barul, mulțumit că voi lucra din nou și în egală măsură mulțumit că am scăpat de Duvivier, chiar și pentru puțin timp.

Huuygens făcu o pauză și mă privi, cu sprîncenele lui diavolești ridicate a mirare. Am recunoscut această expresie și am făcut un gest circular deasupra paharelor, gest care a fost pe loc interpretat de chelnerul nostru. Kek așteptă pînă cînd am fost serviți, mulțumi grav și bău. M-am pregătit din nou să ascult, în timp ce-mi sorbeam băutura. Și totuși, cînd Huuygens vorbi din nou, am crezut la început că schimbase subiectul, dar curînd am realizat că nu era cazul.

O ricine spune că vremea călătoriei cu vaporul a trecut (continuă Kek) nu a examinat niciodată broșurile despre croazierele din Caraibe care umplu din abundență etajerele agențiilor de voiaj. Afli astfel că, între cursele dinspre New York și cele dinspre Port Everglades — ca să nu mai vorbim despre Miami, Baltimore, Norfolk și altele — aproape orice lucru care plutește trebuie pus grabnic în funcțiune pentru a-i transporta pe acești Americani cu cărți de credit și cu nițel timp liber către brizele înmiresmate și nisipurile strălucitoare ale insulelor. Au excursii pentru toate anotimpurile, gusturile și buzunarele. Există croaziere de bridge spre Sf. Lucia, croaziere de canastă spre Trinidad, croaziere de golf pînă la St. Croix. Există croaziere de șapte zile în Bahamas, croaziere de opt zile în Jamaica, croaziere de 13 zile în Martinica ; există chiar — nu am fost surprins să constat — croaziere de trei zile către nicăieri. Și m-a lovit ideea că, deși ne apropiam de sezonul de vară, o croazieră ar fi un mod ideal de a călători ; acesta fusese unul din motivele principale pentru care cerusem atîta timp pentru consumarea pariului.

Așa că m-am dus la agenția de voiaj din holul hotelului, unde am fost pe dată acoperit de programe și broșuri. Am izbutit să car maldărul de propagandă pînă în cameră fără ajutorul băiatului, m-am așezat pe pat și am făcut cu grijă selecția. Cînd am plănuit excursia în mod satisfăcător, am coborît din nou în holul hotelului și i-am prezentat programul agentului de acolo. A crezut probabil că nu sînt sănătos la cap, dar i-am explicat că sufăr de sindromul Widget și că am nevoie de mult aer sărat, la care el a ridicat din umeri și a pus mîna pe telefon ca să obțină confirmarea rezervărilor de la sediul din New York. Cei de-acolo au acceptat fără dificultăți cartea mea de credit pentru nota de plată — pe care speram sincer să fiu în stare să o onorez cînd îmi va fi prezentată — și două zile mai tîrziu mă aflam la Miami, îmbarcîndu-mă pe M. V. Andropolis pentru o veselă croazieră de 16 zile.

Aş fi putut alege una mai scurtă, dar aceasta era singura care se potrivea cu planul meu şi simţeam că am meritat — sau voi merita în curînd — şi restul zilelor.

— Pot să-ţi spun de pe-acum că a fost o călătorie încîntătoare.

Aş fi preferat să iau cu mine propria-mi companie feminină, dar finanţele nu mi-o permiteau ; erau, la urma urmelor, cheltuieli în bani peşin cum ar fi notele de plată de la bar şi bacşişurile. Cu toate acestea, nu duceam lipsă de femei neînsoţite la bord, unele din ele chiar prezentabile, şi zilele — ca să spun aşa — zburau lin. Ni s-a oferit obişnuitul punch cu rom la Ocho Rios, am scăpat cu greu de cerşetori în Port-au-Prince, am vizitat castelul lui Barbă-Albastră la Charlotte Amalie şi am ajuns în cele din urmă în Barbados.

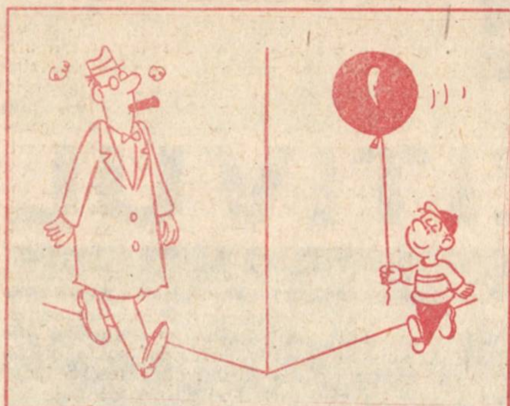
Barbados este o insulă fermecătoare cu drumuri înguste şi sinuoase care merg de-a lungul oceanului şi se întretaie între Caraibe şi ţărmurile Atlanticului, printre rînduri înalte de trestie-de-zahăr care ascund într-un mod foarte eficient traficul din apropiere ; dar maşina închiriată şi cu mine am reuşit să ajungem la adresa indicată fără să fim la un pas de moarte mai mult de trei sau patru ori. Bărbatul căruia i-am prezentat cartea de vizită a fostului preşedinte nu a fost cituşi de puţin tulburat că se desparte de sculptură ; ba, mai degrabă, părea uşurat că a scăpat de răspundere. Obiectul era împachetat în paie, învelit în hîrtie cafenie şi legat cu sfoară şi l-am lăsat exact aşa cum era cît timp am condus înapoi spre port printre localnicii prietenoşi, care, cu toţii, îşi manifestau nepăsarea fericită, fără griji, mergînd prin mijlocul drumului.

Nu a fost nici o problemă să duc pachetul la bord. Alţi pasageri de pe M. V. Andropolis formau un şir continuu, asemenea furnicilor, către şi dinspre vas, plecînd cu mîinile goale pentru a se întoarce încărcaţi cu porţelanuri de Wedgwood, figurine de Hummel, obiective pentru camere de luat vederi şi pălării de paie din acelea caraghioase care nu se potrivesc niciodată. Am prezentat biletul, am urcat pe puntea mea şi m-am încuiat în cabină, dornic să văd această sculptură pentru care M'sieu Duvivier era gata să parieze princiara sumă de 20 000 dolari americani.

Hîrtia se desfăcu cu destulă uşurinţă. Am eliberat delicata sculptură din aşternutul ei de paie şi am pus-o în lumina lămpii de birou. La început, eram atît de preocupat să studiez piesa din punctul de vedere al autenticităţii încît adevărata ei frumuseţe nu m-a izbit ; dar cînd am ajuns în sfîrşit să admit că ţineam în mînă un veritabil Tien Tse Huwai şi cînd m-am aşezat să privesc piesa în sine, am fost nevoit să recunosc că M'sieu Duvivier, oricîte alte păcate ar fi avut, era un om cu un gust excepţional. M-am desfătat privind nuanţele delicate cu care Tien îşi realizase subiectul complicat, căldura pe care reuşise să o dea materialului acela rece, umorul pe care-l instilase cu geniu în scena de fildeş. Fiecare personaj din dansul acela ţărănesc relaxat, deşi ritual, avea postura sa proprie şi deşi erau pe puţin 40 sau 50 de bărbaţi şi femei acolo, sculptaţi cu infinite detalii pe o placă nu mai mare de vreo douăzeci de centimetri lungime pe şapte centimetri lăţime nu aveai senzaţia de mulţime. Aproape că te lăsai atras în sculptură, închipuindu-ţi mişcarea sau auzind fluierele. M-am mai delectat cîteva clipe privind capodopera, apoi am împachetat-o cu grijă la loc şi am vîrît-o în conducta de aer condiţionat a cabinei mele, bucuros la gîndul că prima parte a misiunii mele fusese dusă atît de lesne la bun sfîrşit. Am pus la loc grilajul şi am urcat la bar, gata să profit de cele trei sau patru zile de adieri blînde — dacă nu de nisipuri strălucitoare — din moment ce Barbados fusese destinaţia noastră ultimă.

Călătoria de întoarcere la Miami a fost plăcută, dar fără evenimente. Am pierdut în campionatul de cărţi, în mare parte din cauza unui partener miop, dar, în compensaţie, am cules un număr record de linguriţe de pe fundul bazinului de înot şi am căpătat, drept premiu, la petrecerea dată de căpitan, o scrumieră din cristal cu zeul Triton gravat pe ea. Vreau să spun că, una peste alta, m-am distrat de minune, iar călătoria a fost aproape o compensaţie pentru umilitoarea căutare „la piele"

pe care am suferit-o cînd am trecut în sfîrşit prin vama din Miami. Ca de obicei, au făcut totul ca să-mi dezintegreze bagajul şi s-au purtat cu persoana mea într-o manieră pe care o accept în mod normal numai din partea unor tinere doamne. Dar în cele din urmă am scăpat de vamă — spre necazul lor evident — şi m-am trezit în stradă întreg. Aşa că m-am tîrît împreună cu bagajul meu la un hotel pentru a petrece noaptea.

Şi în dimineaţa următoare m-am îmbarcat din nou pe M. V. Andropolis pentru următoarea cursă a vasului — în aceeaşi cabină — o odihnitoare croazieră de trei zile către nicăieri...

Huuygens îmi zîmbi dulce. Expresia de pe faţa mea trebuie să fi stîrnit îngrijorarea chelnerului — s-o fi gîndit că mi-am lăsat portofelul acasă — fiindcă s-a grăbit să se apropie. Ca să-mi risipesc sentimentul de jenă, am comandat alt rînd de băuturi şi mi-am aţintit din nou privirea asupra lui Huuygens.

— Văd (spuse mai departe Kek, cu o licărire în priviri) că în cele din urmă lumina s-a pogorît asupra ta... Credeam că este destul de evident. Aceste vase pentru croaziere în Caraibe îşi variază programele, alternînd călătoriile către insule cu aceste scurte croaziere spre nicăieri, în care pur şi simplu plutesc fără ţintă pe mare şi în final îşi găsesc drumul înapoi — cu mult noroc, susţin unii — spre portul din care au pornit. Din moment ce nu ating nici un ţărm străin şi pînă şi magazinele de la bord sînt închise în cursul acestor croaziere, nu eşti confruntat cu întîrzierea sau neplăcerea de a te întîlni cu un vameş la întoarcere. Prin urmare, dacă cineva face o croazieră care precede o croazieră spre nicăieri şi dacă i se întîmplă să fie atît de neatent încît să lase din inadvertenţă vreun obiect mic — în conducta de aer condiţionat, de pildă —, în cursul acestei călătorii fără ţintă el îl poate recupera cu uşurinţă şi poate părăsi vasul cu obiectul în buzunar, fără teama de a fi descoperit.

Ceea ce, desigur, am şi făcut...

Zborul spre New York a fost uşor agitat şi l-am sunat pe M'sieu Duvivier de îndată ce am aterizat pe aeroportul Kennedy. A fost foarte plăcut surprins, căci trecuse de fapt mai puţin de o lună şi mi-a spus că mă aşteaptă cît de repede pot veni luînd un taxi.

Ex-preşedintele insulei St. Michel trăia într-un apartament încîntător în Central Park South şi, pe cînd urcam cu ascensorul, mă gîndeam cît de agreabil trebuie să fie să ai grămezi nesfîrşite de bani la dispoziţie ; dar înainte de a fi avut şansa să întîrzii prea mult asupra acestui gînd, am ajuns şi m-am trezit apăsînd pe ceea ce cred şi acum că era o sonerie din lapis-lazuli încastrată într-o ramă de aur masiv. Îţi venea să plîngi, nu alta. În orice caz, Duvivier în persoană a deschis uşa, extrem de neliniştit. N-a avut răbdare nici măcar să mă poftească înăuntru sau să mă întrebe ce gusturi am în materie de aperitive.

— O ai ? întrebă el, privind insistent spre buzunarul hainei mele.

— Înainte de-a merge mai departe, am spus eu, aş vrea să repetaţi întocmai termenii pariului nostru. Termenii exacţi, vă rog.

Mă privi iritat, de parcă l-aş fi stînjenit fără rost.

— Mă rog, răspunse el scurt, am pariat cu dumneata pe douăzeci de mii de dolari din banii mei contra doi dolari de-ai dumitale că nu-mi vei aduce o mică sculptură din Barbados trecînd-o prin vama Statelor Unite şi că nu mi-o vei livra în New York. Corect ?

Am oftat.

— Absolut corect, am spus eu şi am băgat mîna în buzunar. Sînteţi un om norocos. Aţi cîştigat.

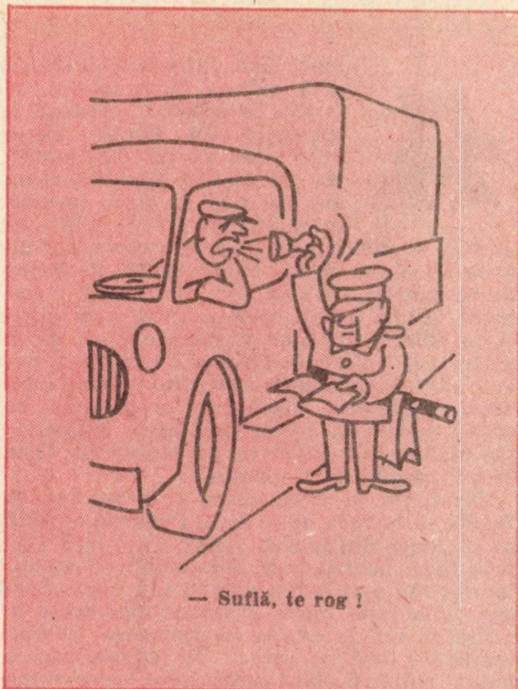
Şi i-am înmînat cei doi dolari.

Mă holbam peste masă la Huuygens. Mi-e teamă că-mi cam căzuse falca.

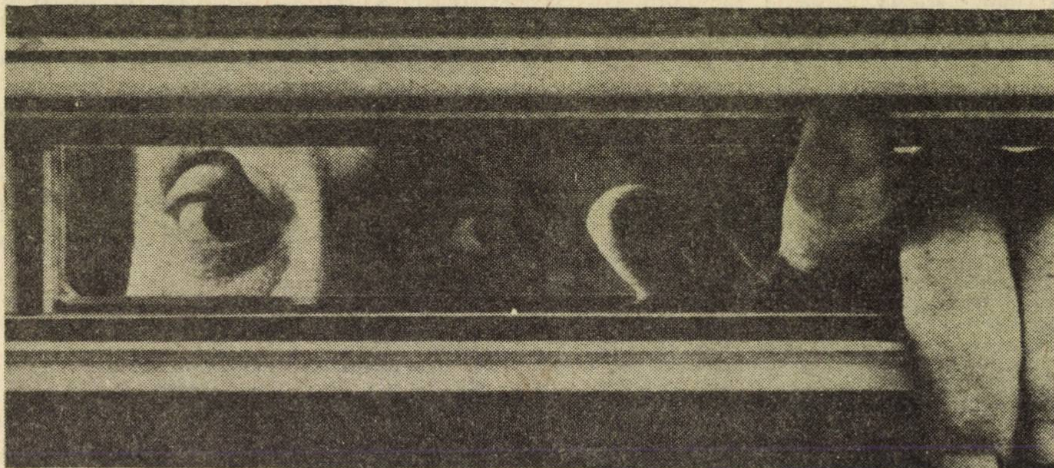
A clătinat din cap spre mine, puţin trist din cauza lipsei mele de înţelegere.

— Nu poţi înţelege, spuse el, aproape supărat. Este atît de incredibil de frumoasă...

Traducere şi adaptare de
Doina Buje

DISPOZITIVUL

DE ASCULTARE

ED LACY

Atunci cînd, fiind încă în spital, abia refăcut după infarct, se dusese la consult, doctorii îi spuseseră lui Bucky „să se ducă acasă să se odihnească". Nu cutezase să le spună că nu are unde să se ducă. Locuise în multe camere cu chirie şi existau şi cîteva foste soţii pe undeva, dar nu avea un cămin al lui. Mai avea 785 de dolari de la ultima lovitură, aşa că închirie o cameră ieftină într-o zonă liniştită a oraşului şi se odihni, aşa cum îi spuseseră cei de la spital. Ca o fiară în agonie, Bucky avea nevoie de protecţia unei ambianţe necunoscute, unde numeroşii vagabonzi şi derbedei pe care-i pusese la punct prin forţa muşchilor săi în decursul anilor să nu prindă de veste că e la pămînt, fără apărare.

Săptămîni la rînd, întins pe patul îngust, Bucky se întreba ce să facă. Putea la o adică să se apuce din nou de jafuri, avea încă destulă forţă pentru asta, dar gîndul că stimulatorul său s-ar putea opri în timp ce o ştergea de la locul faptei îi scădea încrederea în calităţile lui de expert în asemenea situaţii, încredere fără de care... Îşi pipăia adesea trupul vînjos şi solid şi se întreba de ce, după

cincizeci de ani de frecuşuri şi tot felul de primejdii, îl lăsa mască tocmai acum. În asemenea momente refuza să creadă că e bolnav; dar de cîte ori cobora la baie cu paşi prea repezi, încordarea din piept îl readucea imediat la realitate.

Dormea foarte mult, citea şi încerca să nu se gîndească prea mult la viitor. Chiria era de zece dolari pe săptămînă, iar pentru încă unsprezece dolari bătrîna proprietăreasă era încîntată să-i aducă două mese uşoare pe zi şi ziarele şi revistele după ce le citea ea. Era cu adevărat încîntată că are un chiriaş atît de cumsecade şi de liniştit. Banii nu erau o problemă presantă ; cîţi avea i-ar ajunge să trăiască tihnit timp de şase luni de zile în condiţiile actuale. Dar după asta ? Bucky era obişnuit cu banii cîştigaţi uşor, cu băuturile tari, femeile frivole şi acţiunile dinamice.

După-amiezile stătea lîngă singura fereastră a camerei, uitîndu-se la cabina telefonică din colţul străzii şi la blocurile cu apartamente modeste de peste drum. Strada însemna oameni, iar oamenii însemnau fraieri şi bani, cu condiţia ca Bucky să poată născoci vreo chestie isteaţă, ceva care să poată fi pus în aplicare chiar şi de un tip cu inima în pioneze. Necazul era că-i venea mai şuor să-şi folosească muşchii decît mintea.

Într-una din reviste găsi o reclamă pentru un dispozitiv de ascultare care utiliza acelaşi principiu ca şi cel folosit, păstrînd, fireşte, proporţiile, la urmărirea traiectoriei rachetelor teleghidate. Reclama susţinea că dispozitivul putea intercepta conversaţii purtate la o distanţă de pînă la două sau chiar trei sute de metri. Bucky se aventură pînă la cutia poştală din colţ, păşind lent şi precaut, ca să expedieze un plic cu douăzeci de dolari pentru jucăria descrisă.

Peste două zile primi un colet destul de mare. Bucky îl puse pe masa din camera lui. Nu se pricepea la electronică, dar respectă întocmai instrucţiunile de instalare. Dispozitivul consta dintr-un con metalic mare aşezat pe un trepied şi prevăzut cu o cască semănînd cu un stetoscop. Îndreptă conul spre două gospodine care pălăvrăgeau pe trotuarul de vizavi şi, spre surprinderea lui, auzi : „...şi atunci i-am spus casierei că nu mă interesează ce scrie pe cutie, în reclama din ziar scria trei cutii la dolar, aşa că...".

Îl îndreptă apoi către trei fetiţe care săreau coarda. „I, J, K, L, M... Ai greşit la M. Înseamnă că prietenul său este... Marvin !“

Pentru prima dată de cînd i se făcuse rău într-un bar, Bucky uită de inima sa, petrecîndu-şi restul după-amiezii cu casca dispozitivului de ascultare la urechi. Pe la 4 după-amiază se simţi brusc obosit şi se culcă.

Îl trezi proprietăreasa la 6, aducîndu-i o cină frugală. După aceea, Bucky ascultă radio timp de o oră, dar nu reuşea să se concentreze deloc. Cînd se făcu în sfîrşit întuneric şi toate ferestrele caselor de pe partea cealaltă a străzii se luminară, Bucky îşi puse halatul şi trase dispozitivul de ascultare lîngă geam. Îşi vîrî în urechi capetele delicate ale căştii şi îndreptă conul spre ferestrele de vizavi. Rareori se arăta cîte cineva la ferestrele deschise, dar auzea clar conversaţiile.

„...să închizi televizorul ! Termină-ţi temele **mai întîi** ! Nu-mi place să te pisălogesc, dar...".

„Păcat că nu erai şi tu acolo să-i vezi mutra — ştii că pare mereu căzută din lună — cînd am făcut un şlem mic. Era gata să cadă sub masă.“

„...să-mi permit. Şi-apoi sînt şi obosit. Ce-ar fi să stăm şi noi o seară acasă ?“

„N-ai decît să alegi, amice : sau îmi dai un cal odihnit, un pistol cu şase gloanţe şi aurul, sau îţi crestez muierea. Am trimis destui pe lumea cealaltă de la Dodge City la Buffalo Hills, aşa că un păcat în plus nu schimbă cu nimic lucrurile în ce mă priveşte, absolut deloc... Ascultă, femeie, nu umbla cu chestii din astea ! Se pare că frumuşica asta ştie că...“

Trecînd de la fereastră la fereastră, Bucky surprinse cîteva discuţii între nişte adolescenţi, fragmente din emisiunile de la radio şi televizor, flecăreli banale şi certuri de familie. Începu apoi să mişte încet conul spre ferestrele celuilalt bloc.

Cînd ajunse la o fereastră slab luminată de la etajul trei, Bucky crezu la început că dăduse peste un film la televizor.

„...găsească banii ! Acum ştii tot, Beth. Ce părere ai ?“

„Asta-i tot ce poţi spune ? Ai înnebunit, Frank ? Douăzeci de mii de dolari ! Crezi că n-o să se observe lipsa lor la bancă ! Vrei să înfunzi puşcăria ?"

„S-ar putea, dar sper că nu. Am un sistem perfect. În fond, dacă nu ţi-ai fi vîrît nasul prin lucrurile mele, n-ai fi aflat niciodată de treaba asta."

„Şi ce ai de gînd să faci cu banii, Frank ?"

„Deocamdată nimic. Am luat cîte o mie pe lună din conturi vechi la care nu s-a mai umblat de ani de zile. În momentul cînd ajung la cincizeci de mii, o şterg. Dacă vrei să vii cu mine, bine. Dacă nu..."

„Să merg cu tine ? Unde, Frank, la închisoare ?"

„Ascultă, Beth, n-am vrut ca tu să ştii de unde am banii. Aveam de gînd să-ţi spun că am cîştigat la curse... Nu se mai poate aşa, iubito. Rutina asta jalnică — muncă, mîncare, somn — a ajuns să ne îndobitocească, sugrumînd fericirea de care ne bucuram odată. Nu putem duce o viaţă adevărată muncind amîndoi ca nişte sclavi. N-am chef să ajung să mănînc o pensie de casier, sau director al al vreunei sucursale amărîte de bancă la şaizeci şi cinci de ani."

„Dar, Frank, asta înseamnă furt !"

„Din punctul de vedere al legii, da. Dar le-am făcut cadou cîteva sute de mii de dolari cînd cu încercarea de jefuire a băncii. Am încasat un glonte în burtă şi cu ce m-am ales ? Cu o scrisoare de..."

„Ţi-au dat două luni de concediu de boală, ţi-au plătit spitalizarea..."

„Cîtă mărinimie din partea lor ! Beth, n-are rost să ne certăm. Vreau să stau zece ani în Europa, vreau să încep să pictez ca lumea. Aş vrea să vii cu mine, dar dacă nu accepţi, o să mă duc singur."

„Frank, Frank, vino-ţi în fire ! Pune banii la loc cît mai este timp ! Te rog !"

„Nu-i pot pune înapoi, iubito, ar fi ca şi cum aş mărturisi. Şi-n plus, nici nu vreau. Nu înţelegi cît de mult îmi doresc şansa asta de a fi fericit ? Cîtă vreme am să mai fiu tînăr ? Îmi pară rău, dar hotărîrea mea e luată."

„Te rog, Frank, te rog, pune-i înapoi, explică-le..."

„Imposibil ! Nu mai există nici o cale de întoarcere, aşa că nu te mai văicări. Mă duc să mă plimb puţin."

Bucky auzi o uşă trîntindu-se, apoi se lăsă o tăcere grea. Încordîndu-şi privirea, văzu un bărbat înalt ieşind din bloc după cîteva minute, dar în lumina slabă nu putu distinge prea multe. O auzi pe Beth plîngînd, apoi formînd un număr la telefon.

„Eddie ? Beth. Da, i-am spus că ştiu. Nu, refuză categoric să-i pună la loc. Spune că e imposibil. Ah, Eddie, nu ştiu ce să fac în situaţia asta. Aş..., bineînţeles că nu m-am răzgîndit, dar nu pot să-l las în încurcătura în care s-a vîrît ca un prost."

Urmă o scurtă tăcere. Bucky nu putea auzi ce spunea Eddie la celălalt capăt al firului. Apoi, din nou vocea lui Beth :

„Sigur că am să fiu fermă. Dar e un adevărat coşmar. Da, bine. Noapte bună, iubitule."

Pe urmă se auziră iar hohote de plîns şi zgomot de vase spălate. Scoţîndu-şi căştile, Bucky aprinse lumina şi făcu o schiţă sumară a ferestrelor blocului, marcînd-o cu

un X pe cea de la etajul al treilea.

Stingînd din nou lumina, Bucky îndreptă conul dispozitivului de ascultare spre fereastra de la etajul întîi și auzi :

„...zice ea. Mă știi doar cum sînt, i-am arătat eu ei cu cine are de-a face. După care ea îl cheamă pe patron și eu i-am spus că de cînd cumpăr în magazinul lui am plătit întotdeauna cu bani peșin și că am fost înșelată cu un sfert de dolar la rest. Și el îmi face o plecăciune și zice : Mary, dă-i doamnei Parks 25 de cenți. Se mai întîmplă, doamnă Parks. Vă rog s-o scuzați pe casiera noastră."

Bucky puse dispozitivul pe masă și aprinse lumina. Scrise pe schița făcută de el, în dreptul apartamentului de la etajul întîi, D-na PARKS, apoi luă una din pilulele lui și dormi tun, știind deja care avea să fie mișcarea următoare.

a 6 dimineața era la post din nou, cu pîlnia metalică îndreptată spre fereastra celor doi. Rămase nemișcat în lumina cenușie a zorilor pînă la 6,45, cînd auzi, în sfîrșit, muzică la radio. După cîteva minute, Beth spuse :

„Trezește-te, Frank !"

Zgomotul apei curgînd amestecat cu muzică și vocea crainicului prezentînd știrile zilei. La 7,10, Beth scrigă :

„Frank, ți se răcește cafeaua. Cîte ouă vrei ?"

„Nici unul, mulțumesc. Numai pîine prăjită."

„Nu prea mănînci în ultima vreme. Nu-ți dai seama cît de încordat ești din cauza banilor ălora ? Te implor să..."

„Încetează, Beth. Nu vreau să mai discutăm despre bani ! Vorbesc foarte serios ! La un singur lucru trebuie să te gîndești tu : dacă vrei să vii cu mine atunci cînd am s-o șterg."

„Dar asta se va întîmpla peste doi ani sau mai mult. Și dacă cei de la bancă descoperă între timp ?"

„E un risc pus în calcul de la început. Dacă sînt prins, am să ispășesc numai eu. Uită că ai văzut banii din cutia de pantofi din șifonier și n-o să ți se întîmple nimic. De acord ? Nu începe iar să te smiorcăi, Beth. Dă-mi zahărul, te rog."

Bucky îi auzi ieșind din apartament, dar erau atîtea perechi tinere plecînd la serviciu încît nu-i putu identifica pe Frank și Beth. Dar asta n-avea nici o importanță.

Se întoarse în pat și moțăi timp de două ore pînă cînd veni proprietăreasa cu micul dejun. Văzînd conul ciudat de pe masă, ea spuse :

— Deci asta era în cutia aceea mare de ieri. Ce-i asta ?

— O antenă specială pentru radioul meu. În prospect scrie că poți prinde posturile din California cu ea. Pare o zi frumoasă, cred că am să stau un pic la soare.

— Da. Ai grijă însă să nu stai prea mult.

PAVEL GRIGORE PAGRI

— Unul din drepturile omului cucerite prin revoluție e acela de a călători liber peste frontiere, neținînd seama de grăniceri și vameși...

După ce se odihni pînă la 11 dimineața, Bucky se îmbrăcă încet și apoi, pășind cu grijă studiată, traversă strada și intră în holul blocului. Numele Parks corespundea apartamenntului 5G. Cel din dreptul apartamentului 3G era Edwards.

Pășind încet, Bucky intră în cabina telefonică din colț și ceru la Informații numărul lui Frank Edwards de la adresa de peste drum. În cele din urmă se întoarse în camera lui, extenuat, dar mulțumit. Se simțea din nou în elementul lui.

a 5,30 după-amiază, conul dispozitivului său de ascultare era îndreptat spre fereastra familiei Edwards. Bucky își notă ora cînd se deschise ușa : 5,45. După vreo douăzeci de minute auzi din nou ușa deschizîndu-se și vocea lui Beth :

„Frank ?"

„Sînt în dormitor, lucrez."

„Încep să pregătesc cina."

Bucky ținu conul îndreptat permanent spre fereastra apartamentului familiei Edwards în următoarele cîteva ore, făcînd pauză numai că să cineze. Audie fragmente din diferite emisiuni TV, iar la un moment dat auzi vocea lui Frank :

„Iubito, dă televizorul puțin mai încet. Nu mă pot concentra."

Bucky rămase în pat pînă după micul dejun, punînd la punct detaliile șantajului. Era perfect, nu se putea face nici o legătură cu el ; nu știa cum arată Frank Edwards, iar acesta nu-l văzuse niciodată și nici măcar

nu auzise de Bucky. Frank nu văzuse nici conul și nici nu-l va vedea vreodată. Perfect, fără nici o fisură.

Odihnindu-se toată ziua, Bucky ajunse la concluzia că nu era bine să folosească telefonul din holul blocului de vizavi. La 5,15 după-amiază o luă agale spre cabina telefonică din colț și formă numărul lui Frank Edwards. Nu răspunse nimeni. Continuă să formeze numărul cu pauze de cîteva minute. Auzi în sfîrșit o voce de bărbat :

— Da ?

— Ce mai faci, Frankie ?

— Bine. Cine-i la telefon ?

— Un prieten. Ascultă, vreau să...

— Cine-i la telefon ?

— Frankie, lasă fleacurile și ascultă cu atenție. Cred că nu vrei ca banca să știe de cele douăzeci de mii pe care le-ai luat, nu-i așa ?

Urmă o secundă de tăcere încordată, pe urmă Edwards întrebă :

— Cine ești dumneata ?

— Nu contează cine sînt. Frankie, să nu încerci s-o ștergi din oraș sau să mă depistezi, altfel mă voi vedea nevoit să le vînd pontul celor de la bancă. Te costă numai cinci mii ca să...

— Nu știu despre ce vorbești dumneata acolo ! replică Frank scurt și închise.

Bucky așteptă puțin, apoi formă din nou numărul. Cînd Edwards răspunse, Bucky i se adresă vorbind printre dinți :

— Prețul a crescut, vreau șase mii. Te avertizez că dacă mai închizi, o să te coste. Ascultă, știu totul despre banii din șifonier, în cutia de pantofi. Am să te mai sun, **Frankie**.

— Eu sînt un timid. Am înregistrat cererea în căsătorie pe bandă de magnetofon.

Bucky puse receptorul în furcă, așteptă o vreme, pe urmă ieși din cabină și se pierdu în mulțimea de oameni care se întorceau de la lucru.

Cînd ajunse în cameră, gîfîind un pic, Bucky se instală în fața dispozitivului său de ascultare și o auzi pe Beth spunînd :

„Nu fii tîmpit, Frank ! Bineînțeles că n-am vorbit cu nimeni despre bani. Mi-e teamă pînă și să mă gîndesc la ei. Ce te face să-mi pui o asemenea întrebare ?"

„Nimic. Ai grijă să nu spui la nimeni. Poate că nu mă crezi, dar, în felul meu, am făcut asta pentru amîndoi."

„Aș da orice să n-o fi făcut."

„Bine, hai să nu mai vorbim despre asta, Beth."

Bucky se dezbrăcă încet și se odihni. După cină citi ziarele și se culcă. A doua zi după-amiază, la 5,45, era în cabinna telefonică. Frank răspunse la primul apel. Bucky îi spuse imediat :

— Frankie, o bănuiești degeaba pe Beth, nu mi-a spus nimic.

— Cine ești dumneata ? Vocea îi tremura de furie neputincioasă.

— Un tip care știe că ai douăzeci de mii de dolari și că scoți cîte o mie pe lună de la bancă, cu gîndul să pleci cîndva în Europa. Ca să pictezi. Visul ăsta al tău face șase mii, nu ? Ce zici, artistule ?

Nici un răspuns. Uitîndu-se la ceas, Bucky spuse :

— Nu fi nepoliticos, Frankie, că te mai costă o mie.

— Ce vrei de la mine ?

— Așa cum ți-am spus și ieri, șase mii ca să tac din gură. Am și eu visul meu. Nu-ți cer prea mult și nici n-o să te mai necăjesc după aceea.

— Cum pot fi sigur de asta ?

— Nu poți, amice, chicoti Bucky. Dar crede-mă pe cuvînt, ca între doi hoți cinstiți. Facem tîrgul, amice ?

— Da. Cînd... ne vedem ?

— Am să te anunț din vreme cînd și unde să pui biștarii. Noapte bună, Frankie.

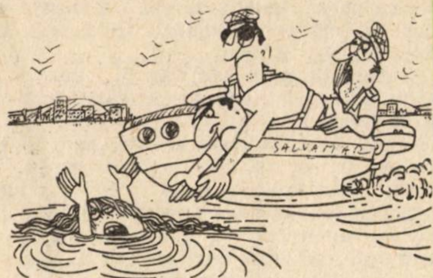
Cînd ajunse în cameră, Bucky se uită pe furiș pe fereastră și văzu un tînăr înalt cu părul roșu privind la cei care treceau pe stradă de la fereastra familiei Edwards. Chicotind, Bucky se dezbrăcă și se întinde în așteptarea cinei. Mai tîrziu, în odaia întunecată, împinse masa la fereastră, efortul stîrnindu-i durerea în pieptul voluminos. Instală dispozitivul astfel ca nici una din piesele lui să nu fie pe pervaz. Îndreptă conul spre fereastra familiei Edwards și o auzi pe Beth întrebînd :

„De ce ești atît de posomorît în seara asta, Frank ?"

„N-am nimic. Sînt... puțin obosit."

„Sîmbăta asta e ziua de naștere a mamei. Ce-ar fi să ne petrecem week-end-ul la ai mei ? Ai nevoie de o schimbare."

„N-ar fi mai bine să te duci singură, Beth?

— De cîte ori treci tu p-aici, de-atîtea ori are fata asta nevoie de ajutor !

Aş putea şi eu să-mi aduc treburile la zi şi m-aş şi odihni cum trebuie."

„Vezi ce-au făcut banii din tine ? Ţi-e frică să pleci de-acasă ! Am ajuns şi eu să tresar la orice zgomot."

„Prostii. Ascultă, Beth, ştii ce-o să se întîmple dacă vin şi eu, obişnuita ciondăneală. N-aş face decît să stric petrecerea. Ai putea pleca vineri cu trenul şi te-ai întoarce duminică după-amiază."

„Oricum se aşteaptă să vin... Frank, vrei să te uiţi la Danny Kaye ?"

„Sigur, iubito, dă drumul la televizor. Nu ne-am uitat de multă vreme împreună la o emisiune."

— Alo ? Prietenul tău la telefon, îi spuse Bucky lui Frank a doua zi după-amiază.

— Halal prieten !

— Să ştii că-ţi sînt prieten. Am să-ţi vînd un pont, Frankie. Să nu-ţi vopseşti părul cînd ai s-o tuleşti în sfîrşit în Europa. Dacă ai să fii urmăit de copoi, acesta este primul lucru la care se vor aştepta din partea ta.

— Mulţumesc ! Mai bine mi-ai spune cînd ne vedem, ca să terminăm odată !

— Nu-ţi fă griji, Frankie, am să te anunţ din timp.

— Vineri sau sîmbătă ar fi cel mai bine.

— Nu-mi da ordine, Frankie. Ştiu că Beth pleacă la ai ei. Apropo, îţi mai vînd un pont : Beth îţi pune coarne. Cu unul Eddie, care...

— Eddie este... Mare canalie mai eşti !

— Ce limbaj ! Ar trebui să ridic preţul. Te sun curînd, să ai banii pregătiţi, spuse Bucky, uitîndu-se la ceas în timp ce punea receptorul jos.

n noaptea aceea Frank Edwards rămase la fereastră, privindu-i atent pe cei care treceau pe strada întunecată. Sprijinit comod de tăblia patului, Bucky îşi permise să fumeze o ţigară ! Pe vremuri, cînd lucra pentru un rechin în ale şantajului, acesta aranjase ca victima să treacă pe lîngă şirul de cabine telefonice din faţa bibliotecii municipale. Bucky era instalat din vreme într-o cabină telefonică din holul clădirii de vizavi de bibliotecă, de unde putea vedea strada şi cabinele de peste drum. După ce victima trecuse, şeful lui Bucky nu făcuse decît să telefoneze din cabina în care se găsea la aceea unde era Bucky, iar acesta ridicase prada de la locul stabilit.

Bucky se hotărî să aplice aceeaşi tactică şi de data aceasta. Îi va spune lui Frank să pună cei şase mii de dolari într-o pungă de hîrtie obişnuită şi să aştepte. Va lua un taxi pînă la bibliotecă şi-l va suna de acolo, spunîndu-i să fie peste o oră lîngă ultima cabină. Se va instala din timp în cabina din holul de peste drum. Va suna cabina în faţa căreia va aştepta Frankie, acesta va răspunde şi-i va spune să pună punga sub banchetă şi să plece acasă. Va putea urmări permanent mişcările lui Frankie. Dacă treaba mergea cum trebuie, nu avea decît să traverseze agale strada, să ia banii şi să se întoarcă în camera lui, schimbînd cîteva taxiuri pînă acolo.

Bucky era sigur că nu va fi ceva prea obositor. Iar dacă Frankie ar face-o pe tîmpitul şi ar încerca ceva, se va ţine departe de cabina cu pricina şi va face un alt aranjament peste cîteva zile. Timpul era de partea lui.

În seara următoare Bucky nu-i dădu telefon lui Frankie. Stătea în camera întunecată, cu căştile dispozitivului de ascultare în urechi, ascutînd ce se petrecea în apartamentul familiei Edwards. Nu se auzea decît televizorul, dar Beth întrebă la un moment dat :

„Frank, ce te nelinişteşte ? Te tot uiţi la telefon."

— Te rog să-l duci tatii. Vezi, să-l semneze !

Vineri, Bucky telefonă la 5,45 după-amiază. Nu răspunse nimeni. Frank răspunse în sfîrșit la 6,20.

— Ai condus-o pe Beth ? îl întrebă Bucky.

— Da, lua-te-ar dracu' !

— Frankie, sînt gata să-mi primesc răsplata. Te sun mai tîrziu ca să-ți spun cum să procedezi. Dar să nu încerci s-o faci pe deșteptul, n-o să-ți meargă. Chiar dacă încerci numai, luni dau telefon la bancă.

— De acord, n-am să-ți ies din cuvînt. Cînd îmi telefonezi ?

Bucky rînji. Frank credea că are de-a face cu un amator.

— Măcar cu aproximație, continuă acesta. Am nevoie de timp ca să pregătesc banii.

— Cît îți ia ca să pui șase mii de dolari într-o pungă de hîrtie ? Am să te sun diseară, mîine sau duminică. Stai lîngă telefon, prietene.

Buck puse receptorul în furcă, aşteptă pînă cînd un grup mai mare de oameni trecu pe lîngă cabină și se amestecă printre ei.

Ajuns în camera sa, Bucky nu-și găsea locul. Luă încă una din pilulele lui pentru inimă, apoi se hotărî să declanșeze acțiunea chiar în seara aceea. Îi va telefona lui Frankie la 7,30 și-i va spune să aștepte un al doilea telefon, pe urmă va lua un taxi pînă la bibliotecă și-l va suna de acolo. Holul clădirii de peste drum rămînea deschis pînă la ora 9, așa că afacerea trebuia încheiată pînă atunci, fără să-și supună inima la un efort prea mare.

La 7,10, cînd Bucky închise ușa cabinei telefonice din colț, era întuneric deja, așa că lumina se aprinse automat de îndată ce începu să formeze numărul lui Frank. Acesta răspunde la primul apel.

— Aceasta este **der Tag** *), bătrîne. Ziua D, de la dolari. Ai banii pregătiți într-o pungă de hîrtie ?

— Da. Ascultă, poți să mă scuzi o clipă ?

— Sigur că da, nu-i nici o grabă, spuse Bucky uitîndu-se la ceas. Cretinul încearcă să-și dea seama dacă telefonez dintr-o cabină publică, așteptînd să audă telefonista cerîndu-mi să mai pun bani în aparat. Ca și cum asta i-ar sluji la ceva, își zise el.

După treizeci de secunde de așteptare, Bucky închise. După patru minute, simțind că-i crapă buza după o țigară, formă din nou numărul și auzi semnalul caracteristic de ocupat : receptorul lui Frank Edwards nu era deci în furcă.

Consternat, Bucky se răsuci în cabina strîmtă ca să arunce o privire spre blocul lui Frankie, apoi în sus, către fereastra acestuia. Era întuneric, dar lumina chioară a becului de la un stîlp se reflecta slab într-un fel de inel rotund, ceva metalic... rotund... care semăna cu un **dispozitiv de ascultare !**

Bucky văzu capul roșu al lui Frank Edwards puțin înainte ca acesta să iasă în goană din bloc. Împinse frenetic ușa cabinei și începu să alerge spre casă. După cîțiva pași simți cum i se moaie picioarele și se prăbuși pe trotuar cu fața în jos.

Ridicîndu-și privirile de pe carnețel spre cei adunați în jurul cadavrului, polițistul întrebă :

— Cine l-a văzut pe omul ăsta în momentul cînd a făcut infarct ?

— E într-adevăr mort ? întrebă Frank Edwards.

— Cum nu se poate mai mort. Ați văzut totul ?

— ...Da cred că da, spuse Frank lent. Locuiesc peste drum și mă duceam să cumpăr ...niște bere. L-am văzut pe omul acesta ieșind din cabina telefonică. Alerga sau, în orice caz, mergea foarte repede. Nu m-am uitat prea atent la el decît atunci cînd a căzut. Asta-i tot.

— Îl cunoașteți ? L-ați mai văzut vreodată ? întrebă polițistul.

— Nu, nu l-am văzut în viața mea, răspunse Frank, dînd din cap. În tonul consternat al vocii lui se simțea o uimire sinceră.

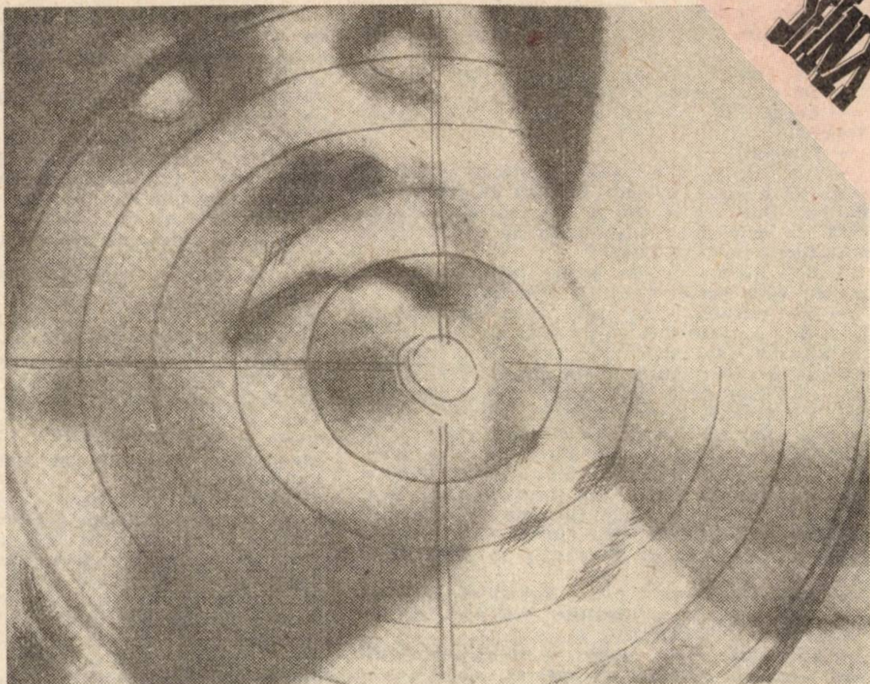
În românește de
Mihai-Eugen Avădanei

(Din volumul : „Death Can Be Beautiful". Fourteen Stories Choosen by ALFRED HITCHCOCK, London : Tandem, 1974).

---

*) **Ziua (în germană în textul original)** (N.t.).

RICHARD CONNELL

CEL MAI PRIMEJDIOS VÎNAT

U ndeva, acolo, în dreapta noastră, se află o insulă mare, învăluită de mister, spune Whitney.

— Ce insulă ?, întrebă Rainsford.

— Pe hărţile vechi, poartă denumirea „Capcana de vase", răspunde Whitney. Un nume grăitor, nu-i aşa ? Marinarii au faţă de locul ăsta o teamă ciudată. Nu ştiu de ce. Vreo superstiţie.

— N-o pot vedea, constată Rainsford, încercînd să străpungă cu privirea noaptea tropicală, pe care umiditatea o făcea palpabilă şi care învăluia iahtul într-o obscuritate caldă şi impenetrabilă.

— Ştiu că ai ochi buni, spune Whitney rîzînd. Te-am văzut reperînd, la mai bine de trei sute de metri, un elan gonind pe fundalul cenuşiu al vegetaţiei de toamnă, dar vederea ta nu poate distinge nimic la şase kilometri, pe o noapte fără lună în Caraibe.

— Nici măcar la şase metri, recunoscu Rainsford. Oribil ! Ai zice că-i o catifea udă.

— O să fie destulă lumină la Rio, îi promise Whitney. Ar trebui să fim acolo în cîteva zile. Sper că puştile pentru vînătoarea de jaguari au sosit de la Purdey. Putem face cîteva vînători pe cinste urcînd pe firul Amazonului. Minunat sport, vînătoarea.

— Cel mai frumos din lume, confirmă Rainsford.

— Pentru vînător, îl corectă Whitney. Nu pentru jaguar.

— Nu spune prostii, Whitney. Vînezi fiare sălbatice, nu faci filozofie. Cui îi pasă de sentimentele jaguarului ?

— Lui, poate, remarcă Whitney.

— Nici vorbă ! Îi lipseşte inteligenţa.

— Cred că înţelege cel puţin un lucru : frica. Frica de durere şi frica de moarte.

— Ce glumă ! spuse Rainsford rîzînd. Căldura asta te moleşeşte, Whitney. Fii realist. Lumea este alcătuită din două categorii de creaturi : cei care vînează şi cei care sînt vî-

nați. Din fericire, dumneata și cu mine, sîntem vînători. Crezi că am trecut deja de insula aceea ?

— Nu știu, e-atît de întuneric. Sper că da.

— De ce ? întrebă Rainsford.

— Locul ăsta are o reputație... o reputație proastă.

— Canibali ?

— Nu tocmai. Nici măcar canibalii n-ar accepta să trăiască într-un loc atît de abandonat de zei. Dar, nu se știe de ce, insula e cunoscută de marinari. N-ai observat că matelotii erau foarte nervoși, astăzi ?

— Da, acuma că-mi spui, într-adevăr, se purtau cam bizar. Chiar și căpitanul Nielsen.

— Da, suedezul ăsta oțelit, care s-ar duce și la diavol în persoană să-i ceară un foc. Ochii lui albaștri, fără strălucire, aveau o privire pe care nu o mai văzusem pînă atunci. Tot ce-am putut să scot de la el a fost : „Locul ăsta are o faimă proastă printre oamenii mărilor, domnule". Apoi mi-a spus pe un ton grav : „Nu simți nimic ? E ca și cum aerul din jurul nostru ar fi pestilențial". Ei bine, să nu rîzi de ce-am să-ți spun acum : am simțit deodată ceva care m-a înghețat. Nu sufla briza. Marea era netedă ca o oglindă. Ne apropiem de insulă. Simțeam frigul acela de gheață în mine ca o spaimă subită.

— Pură imaginație ! spuse Rainsford. Credințele unui marinar superstițios sînt de-ajuns să contamineze toți oamenii de la bord.

— Se poate. Dar, uneori, cred că marinarii sînt înzestrați cu un simț special, care-i avertizează de primejdia ce-i amenință. Mi s-a întîmplat să gîndesc că pericolul este un lucru tangibil, cu lungimi de undă proprii, asemenea sunetului sau luminii. Un loc blestemat poate difuza, ca să spunem așa, niște vibrații maligne. Oricum, sînt bucuros că ne îndepărtăm de locurile astea malefice. Cred că o să merg înăuntru, Rainsford.

— Nu mi-e somn. Rămîn pe puntea din spate să fumez o pipă.

— Atunci, noapte bună. Ne vedem la micul dejun.

— Bine. Noapte bună, Whitney.

Nici un zgomot nu tulbura noaptea, în afară de pulsațiile greoaie ale motorului care propulsa iahtul prin tenebre, cu o viteză bună, și de freamătul elicei în apă.

— Vă voi fi de mare ajutor pe ceață. Sînt căpitan de cursă lungă.

Răsturnat într-un șezlong, Rainsford trăgea cu nonșalanță din pipa sa din lemn de trandafir. Toropeala voluptuoasă a nopții îi apăsa. „Este atîta întuneric, gîndi el, că aș putea dormi cu ochii deschiși ; noaptea mi-ar ține loc de pleoape".

Deodată, un zgomot îl făcu să tresară. Îl auzise acolo, în dreapta, iar urechea lui de vînător nu se putea înșela. Din nou același sunet. Undeva departe, în obscuritate, cineva trăsese trei focuri de pușcă.

Intrigat, Rainsford sări în picioare și se îndreptă rapid spre bastingaj. Își încordă privirea în direcția de unde veniseră împușcăturile, dar era ca și cum ar fi încercat să vadă printr-o pătură. Se urcă pe bastingaj, încercînd să-și mențină echilibrul în picioare. Pipa se lovi de un odgon și-i căzu. Se aplecă brusc înainte, încercînd să o prindă. Scoase un strigăt răgușit, scurt, cînd își dădu seama că se aplecase prea mult și-și pierduse echilibrul. Strigătul încetă subit în clipa în care apele Mării Caraibilor, calde ca sîngele, se închiseseră deasupra capului său.

Reuși să urce la suprafață și încercă să strige foarte tare, însă valurile ridicate de trecerea iahtului îl plesneau în față și cînd deschidea gura, apa sărată îl sufoca. Începu să înoate cu furie, cu mișcări ample, spre luminile iahtului care se îndepărta, dar se opri înainte de-a fi parcurs o sută de metri. Recăpătase un dram de sînge rece : nu era prima oară cînd se afla într-o situație dificilă. Exista o șansă ca strigătele lui să fie auzite de pe iaht, dar șansa aceasta era minimă și se reducea pe măsură ce iahtul se îndepărta. Cu mare greutate, se descotorosi de haine și strigă din răsputeri. Luminile iahtului nu mai erau decît niște licurici palizi, gata să dispară. Apoi noaptea le înghiți cu desăvîrșire. Rainsford își aminti de împușcături. Venind dinspre dreapta. Înotă deci cu hotărîre în acea direcție, cu mișcări largi, regulate, economisindu-și forțele. Continuă să lupte cu marea o bucată de vreme ce i se păru interminabilă. Începu să-și numere cu disperare mișcările, poate că mai reușea să ajungă la o sută, și-apoi... Rainsford auzi un zgomot în beznă ; era un urlet ascuțit, urletul unui animal în paroxismul spaimei.

Nu recunoștea animalul care urlase astfel : nici nu încercă să-l identifice. Cu o energie sporită, înotă în direcția zgomotului. Urletul se mai auzi o dată, apoi fu retezat de un alt zmogot, sec, sacadat.

„Un pistol", gîndi Rainsford, continuînd să înoate. După alte zece minute de eforturi susținute, urechile lui percepură un alt zgomot, cel mai agreabil ce-i fusese dat vreodată s-audă: rumoarea surdă și tumultul valurilor spărgîndu-se de coastă. Ajunsese pe stînci înainte chiar să-și fi dat seama ; folosi restul de forțe ce-i rămîneau ca să se degajeze dintre ele. Forme colțuroase păreau să se detașeze din tenebrele opace ; cu mîinile însîngerate, cu răsuflarea tăiată, se cățără cu greu, pînă atinse faleza. O junglă compactă se întindea pînă la marginea acesteia. Ce primejdii îl pîndeau în desișul acesta de copaci și ierburi ?

Pentru moment, Rainsford nu se neliniști în privința asta. Tot ce știa era că scăpase de dușmanca sa marea și că simțea o imensă oboseală. Se lăsă să cadă la marginea junglei și se scufundă în somnul cel mai adînc pe care-l avusese vreodată. Cînd deschise ochii văzu, după poziția soarelui, că era tîrziu după-amia-

za. Somnul îi redase vigoarea ; simţea împunsăturile foamei. Privi în jurul lui cu un fel de bucurie.

„Acolo unde se aud împuşcături, există oameni. Acolo unde sînt oameni, e de mîncare", gîndi el. „Dar ce fel de oameni trăiesc într-un loc atît de sinistru ?" O margine neîntreruptă de junglă inextricabilă şi inegală străjuia coasta.

Nu văzu nici o urmă de pistă în acea învălmăşeală de arbori şi de ierburi. Era mai simplu s-o ia de-a lungul coastei ; înaintă pe marginea apei. Nu departe de locul unde ieşise la mal, se opri. Vreo fiinţă rănită, un animal mare, judecînd după urme, se năpustise în hăţişuri. Plantele erau strivite şi muşchiul sfîşiat. Intr-un loc, iarba era mînjită cu ceva stacojiu. Un mic obiect care lucea îi atrase privirea. Era un cartuş gol.

„Calibru douăzeci şi doi", constată Rainsford. „Ciudat. In plus, animalul trebuie să fi fost destul de mare. Este un vînător îndrăzneţ dacă l-a înfruntat cu o armă de calibru mic. E clar că fiara s-a apărat. Primele trei împuşcături pe care le-am auzit au fost trase cînd vînătorul şi-a hăituit prada şi-a rănit-o, iar ultima cînd a urmărit-o pînă aici şi-a ucis-o".

Cercetă solul cu atenţie şi descoperi ceea ce spera să găsească : urmele unor cizme de vînătoare. Erau îndreptate spre faleză şi porneau în direcţia în care mergea el. Nerăbdător, alunecînd uneori pe o creangă putredă sau pe o piatră instabilă, înainta prin noaptea ce începea să coboare peste insulă.

O întunecime mohorîtă acoperea marea şi jungla în momenul cînd Rainsford zări nişte lumini, după o cotitură a coastei. Crezu mai întîi că are în faţa lui un sat, căci era multă lumină. Dar, înaintînd, văzu, spre uimirea lui, că toate luminile proveneau de la o clădire enormă, un edificiu foarte înalt, ale cărui turnuri ascuţite se pierdeau sus, în întuneric. Privirea sa desluşi conturur:le neclare ale unui castel grandios. Era clădit pe o faleză înaltă. Pe trei părţi, stîncile se prăvăleau pînă în locul unde marea, în mijlocul umbrelor, îşi lingea colţii lacomi.

„Un miraj", îşi zise Rainsford. Dar deschizînd marea poartă de fier cu bare în vîrf de lance, realiză că nu era un miraj. Treptele de piatră erau cît se poate de reale ; poarta masivă cu belciug de piatră reprezentînd o figură grotescă era şi ea reală, dar, cu toate acestea, un aer de irealitate plutea peste lucruri.

Ridică belciugul, care era înţepenit şi scîrţîia de parcă n-ar fi fost folosit niciodată. Il lăsă să cadă şi tresări auzind zgomotul de tunet pe care-l stîrnise. Il ridică din nou. In momentul acela, poarta se deschise, atît de brusc de parcă ar fi fost acţionată de un arc, iar Rainsford rămase nemişcat, clipind din ochi în intensitatea valului de lumină aurie care se revărsa dinăuntru. Primul lucru pe care-l putu desluşi era un bărbat, cel mai mare pe care-l văzuse vreodată, o creatură uriaşă, solid construită, cu o barbă neagră care-i cădea pînă la brîu. Ţinea în mînă un revolver cu ţeavă lungă, îndreptat spre inima lui Rainsford.

Din hăţişul de păr care-i acoperea faţa, doi ochi mici îl priveau.

— Nu vă fie teamă, spuse Rainsford cu un surîs pe care-l voia dezarmant. Nu sînt hoţ ; am căzut de pe-un iaht. Numele meu e Sanger Rainsford şi sînt din New York City.

Ameninţarea persista în privirea omului. Ţinea revolverul aţintit asupra lui cu rigiditatea unei statui. Nimic nu dovedea că ar fi înţeles cuvintele lui Rainsford sau chiar că le-ar fi auzit. Purta o uniformă neagră, bordată cu astrahan gri.

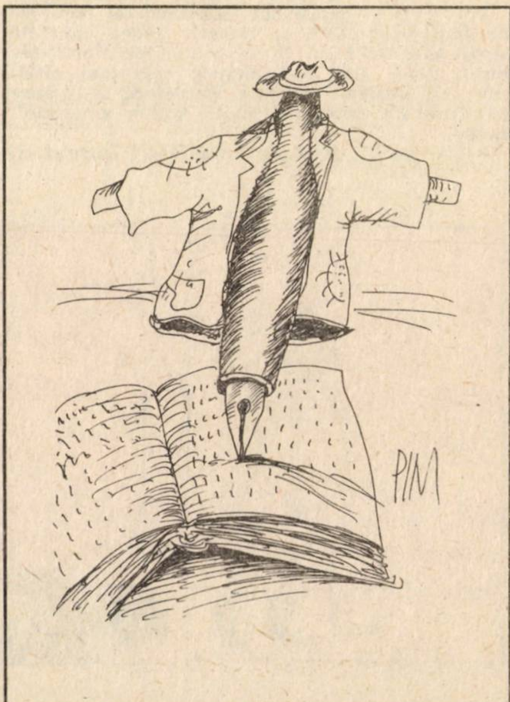
— Sînt Sanger Rainsford, din New York, reluă Rainsford. Am căzut de pe un iaht. Mi-e foame.

In loc de răspuns, omul ridică cocoşul armei cu degetul mare. Apoi Rainsford îl văzu ducîndu-şi mîna liberă la frunte pentru salutul militar, lovindu-şi călcîiele cu un pocnet şi rămînînd în poziţie de drepţi. Un alt bărbat cobora scara largă de marmură, un bărbat subţire, foarte drept, în ţinută de seară. Cu o voce distinsă, cu un uşor accent care punea în evidenţă precizia şi lentoarea voită a vorbirii, spuse :

— Este o mare plăcere pentru mine şi o mare onoare să-l primesc pe domnul Sanger Rainsford, celebrul vînător.

Rainsford strînse maşinal mîna bărbatului.

— Am citit cartea d-voastră despre vînătoarea de leoparzi în zăpezile Tibetului, explică bărbatul. Sînt generalul Zaroff. Ceea ce l-a frapat mai întîi pe Rainsford a fost frumuseţea deosebită a acestui bărbat, apoi originalitatea, aproape ciudăţenia chipului său. Era un bărbat înalt, mai în vîrstă, căci părul său era de un alb strălucitor. Dar sprîncenele groase, ca şi mustaţa ascuţită, erau la fel de negre ca noaptea pe care Rainsford tocmai o pără-

sise. Avea ochi negri, pomeţi proeminenţi, nasul bine desenat, faţa subţire, tenul mat, fizionomia unui om obişnuit să comande : un chip aristocratic. Întorcîndu-se spre gigantul în uniformă, generalul îi făcu un semn. Uriaşul îşi puse la loc pistolul, salută milităreşte şi se retrase.

— Ivan are o forţă incredibilă, remarcă generalul, dar, din păcate, este surdo-mut. O fiinţă simplă, cam feroce însă, aidoma tuturor celor de felul lui.

— E rus ?

— E cazac, spuse generalul zîmbind şi zîmbetul îi puse în evidenţă buzele roşii şi dinţii ascuţiţi. Ca şi mine. Dar nu e cazul să zăbovim aici. Vom putea sta de vorbă mai tîrziu. Deocamdată, aveţi nevoie de haine, de hrană şi de odihnă. Le veţi avea. Locul acesta este foarte odihnitor. Ivan apăru din nou, iar generalul îi vorbi mişcîndu-şi buzele, fără să scoată nici un sunet.

— Am să vă rog să-l urmaţi pe Ivan, domnule Rainsford. Tocmai mă pregăteam să iau cina cînd aţi sosit. Vă aştept. Cred că hainele mele vi se potrivesc.

Rainsford îl urmă pe uriaşul tăcut într-o încăpere imensă cu birne aparente şi un pat cu baldachin în care ar fi încăput şase oameni. Ivan pregăti un costum de seară pe care Rainsford îl îmbrăcă, constatînd că provenea de la un croitor londonez care nu-şi punea, de obicei, foarfecele şi acul în slujba cuiva care n-avea cel puţin rangul de duce.

Sufrageria în care-l conduse Ivan, remarcabilă în multe privinţe, era de o magnificenţă medievală. Te ducea cu gîndul la sala mare a unui baron din epoca feudală, prin lemnăria de stejar, înălţimea tavanului şi masa lungă la care ar fi putut sta patruzeci de inşi. De jur împrejurul sălii se puteau vedea capetele împăiate a tot felul de animale : lei, tigri, elefanţi, elani, urşi, specimenele cele mai mari, cele mai perfecte pe care Rainsford le văzuse vreodată. La masa cea mare stătea generalul, singur.

— Un cocteil, domnule Rainsford ? întrebă el.

Cocteilul era incomparabil şi Rainsford observă că întregul serviciu — cristaluri, argintărie, porţelanuri — era dintre cele mai rafinate.

Mîncară borş, supa aceea care le place ruşilor atît de mult, o supă groasă, roşie, cu smîntînă acrişoară. Scuzîndu-se oarecum, generalul Zaroff spuse :

— Facem tot ce putem ca să menţinem aici confortul civilizaţiei. Vă rog să închideţi ochii asupra imperfecţiunilor. Ne aflăm departe de căile bătute, nu-i aşa ? Vi se pare că şampania a avut de suferit de pe urma lungii traversări ?

— Nicidecum, declară Rainsford.

Vedea în persoana generalului o gazdă amabilă, plină de atenţie, un veritabil cosmopolit. Şi totuşi, era la el ceva care-l neliniştea. De fiecare dată cînd ridica privirea din farfurie, îi vedea pe general observîndu-l, evaluîndu-l.

— Aţi fost uimit, poate, spuse generalul Zaroff, că vă ştiu numele. Trebuie să vă spun că am citit toate cărţile despre vînătoare publicate în engleză, franceză, rusă. Am o singură pasiune în viaţă : vînătoarea.

— Aveţi cîteva exemplare minunate, spuse Rainsford, gustînd dintr-un muşchiuleţ deosebit de bine preparat. Bivolul acesta din zona Capului e cel mai mare pe care l-am văzut vreodată.

— Într-adevăr, domnule Rainsford, era un monstru...

— Am considerat întotdeauna, spuse Rainsford, că, din vînatul mare, bivolul de la Cap este cel mai periculos.

Generalul nu răspunse imediat. Avea zîmbetul acela ciudat al buzelor lui roşii.

— Vă înşelaţi, domnule ; bivolul de la Cap nu este vînatul cel mai periculos.

Îşi bău vinul cu înghiţituri mici.

— Aici, în rezervaţia mea, pe această insulă, vînez un vînat mai periculos.

Rainsford îşi manifestă surpriza.

— Există vînat mare pe insulă ?

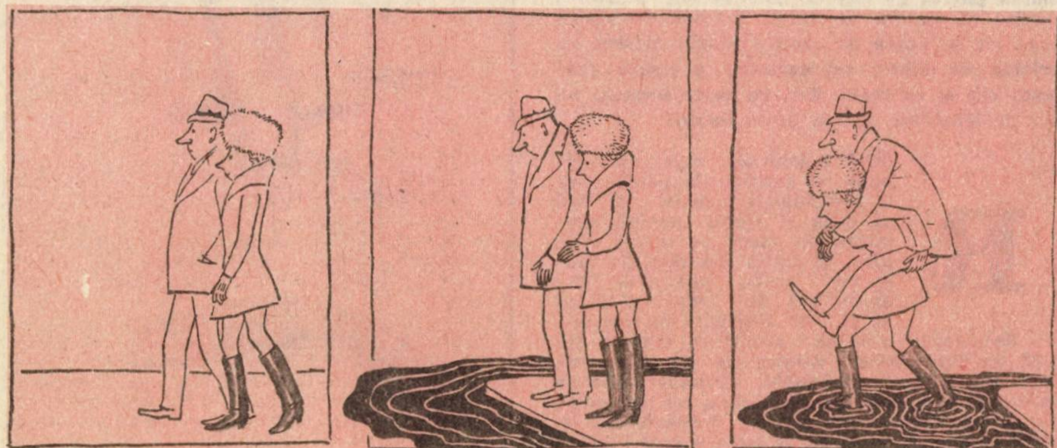
Generalul dădu din cap afirmativ.

— Cel mai mare.

— Adevărat ?

— Sigur că nu se găseşte aici în mod obişnuit. Trebuie să populez insula.

— Ce-aţi importat, domnule general ? întrebă Rainsford. Tigri ? Generalul zîmbi.

— Nu ; vînătoarea de tigri a încetat să mă mai intereseze de cîțiva ani. Le-am epuizat posibilitățile. Nu-mi mai dau fiori. Nu trec printr-o primejdie reală. Eu trăiesc pentru primejdie, domnule Rainsford.

— Dar ce vînat...? începu Rainsford.

— Am să vă spun. O să vă amuze ideea, sînt sigur, și cred, cu toată modestia, că am reușit un lucru rar. Am inventat o senzație nouă. Pot să vă mai torn un pahar de vin, domnule Rainsford?

— Da, mulțumesc.

Generalul umplu cele două pahare și spuse :

— Dumnezeu îi creează pe unii oameni poeți, Pe unii îi face regi, pe alții cerșetori. Pe mine m-a făcut vînător. Mîna mea a fost făcută pentru trăgaci, cum spunea tatăl meu. Era un om foarte bogat, care poseda 500 000 de ha în Crimeea și era un vînător fervent. N-aveam nici cinci ani cînd mi-a dăruit o mică pușcă, fabricată la Moscova special pentru mine, ca să vînez vrăbii. Am folosit-o ca să omor cîțiva din curcanii lui preferați ; nu m-a pedepsit ; m-a felicitat pentru precizia tirului. Am ucis primul urs în Caucaz, la vîrsta de zece ani. Toată viața mea a fost o lungă partidă de vînătoare. Am intrat în armată ; asta se cerea fiilor nobilimii. Cîtva timp, am comandat o divizie de cavalerie cazacă, dar ceea ce mă interesa cu-adevărat era tot vînătoarea. Am vînat tot felul de vînat în toate țările. Mi-ar fi imposibil să vă spun cîte fiare am ucis.

Generalul trase un fum.

— După revoluție, am părăsit țara. Ar fi fost imprudent pentru un ofițer al țarului să rămînă acolo. Mulți nobili și-au pierdut toată averea. În ce mă privește, investisem, din fericire, sume mari în titluri americane și nu va fi nevoie niciodată să deschid o ceainărie în Monte-Carlo sau să mă fac șofer de taxi la Paris. Bineînțeles, am continuat să vînez : ursul grizzli în Munții Stîncoși, crocodilii din Gange, rinocerii din Africa orientală. În Africa, am fost rănit de acest bivol, ceea ce m-a obligat să zac timp de șase luni. De îndată ce m-am vindecat, am plecat să vînez jaguarii în zona Amazonului, căci auzisem spunîndu-se că sînt deosebit de vicleni. Lucru care nu s-a adeverit.

Cazacul oftă.

— Nu erau deloc pe măsura unui vînător cu multă prezență de spirit și o pușcă de calibru mare. A fost o decepție amară. Stăteam culcat în cortul meu, într-o noapte, cu o durere de cap teribilă, cînd mi-a trecut prin minte un gînd îngrozitor. Vînătoarea începea să mă plictisească ! Și, după cum v-am spus, asta era toată viața mea. Am auzit că în America oamenii de afaceri se prăbușesc cînd renunță la ce-a fost viața lor.

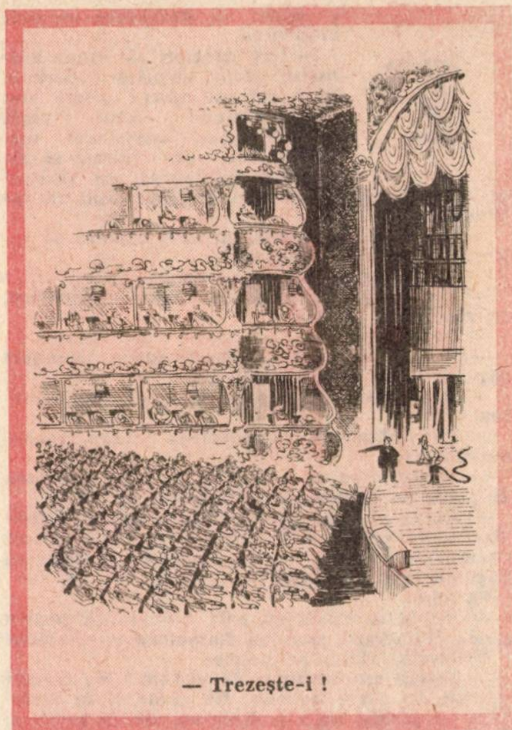
— E-adevărat, spuse Rainsford.

Generalul își aprinse altă țigară.

— Nu voiam să mă prăbușesc. Trebuia să fac ceva. Or, am spirit de analiză, domnule Rainsford. Acesta este, fără îndoială, motivul pentru care vînătoarea mă distrează.

— Fără nici o îndoială, domnule general.

— M-am întrebat deci, continuă generalul, de ce vînătoarea a încetat să mă mai fascineze. Sînteți cu mult mai tînăr decît mine, domnule Rainsford, și nu ați vînat la fel de mult ca mine, dar poate că ghiciți răspunsul.

— Trezește-i !

— Și ?

— Pur și simplu nu mai era ceea ce-am putea numi o distracție. Devenise prea ușoară. Nu mi-a scăpat niciodată prada. Niciodată. Nimic nu este mai fastidios ca perfecțiunea.

Generalul își aprinse altă țigară.

— Nici un animal nu avea vreo șansă să-mi scape. Nu mă laud. E o certitudine matematică. Animalul nu posedă decît labele și instinctul. Instinctul nu se poate măsura cu rațiunea. Cînd mi-a trecut prin minte lucrul acesta, a fost pentru mine un moment tragic, credeți-mă !

Captivat de ceea ce-i spunea gazda lui, Rainsford se aplecă deasupra mesei.

— Am avut subit revelația a ceea ce trebuia să fac, continuă generalul.

— Adică? ,

Generalul zîmbi, cu zîmbetul liniștit al cuiva care a înfruntat un obstacol și a ieșit învingător.

— A trebuit să inventez un vînat nou.

— Un vînat nou? Glumiți.

— De fel. Nu glumesc niciodată cînd e vorba de vînătoare. Îmi trebuia un animal nou. L-am găsit. Am cumpărat deci insula, am construit casa aceasta și aici vînez. Insula corespunde de minune scopului meu. Este aici o junglă în care se găsesc meandre de cărări, dealuri, mlaștini...

— Dar animalul, domnule general...

— Ah ! îi datorez vînătoarea cea mai pasionantă din lume. Nici o altă vînătoare nu se poate compara cu aceasta. Vînez în fiecare zi și nu mă plictisesc niciodată, fiindcă am de-a face cu un vînat împotriva căruia pot apela la resursele minții mele.

P e chipul lui Rainsford se citea stupoarea.

— Îmi doream să vînez animalul ideal, explică generalul. Deci mi-am spus : „Care sînt caracteristicile unui vînat ideal ?“ Iar răspunsul era, bineînţeles, că trebuie să fie înzestrat cu curaj, cu viclenie şi, mai presus de orice, să fie capabil să raţioneze.

— Dar nici un animal nu este capabil să raţioneze, obiectă Rainsford.

— Există unul, stimate domn.

— Nu vă puteţi gîndi la... spuse Rainsford, cu răsuflarea tăiată.

— De ce nu ?

— Nu pot să cred că sînteţi serios, domnule general ! Este o glumă sinistră.

— De ce n-aş fi serios ? Vorbesc de vînătoare.

— De vînătoare ? Dumnezeule mare, vorbiţi de crimă !

Generalul rîse cu cea mai perfectă bonomie. Îl privi pe Rainsford cu un aer maliţios :

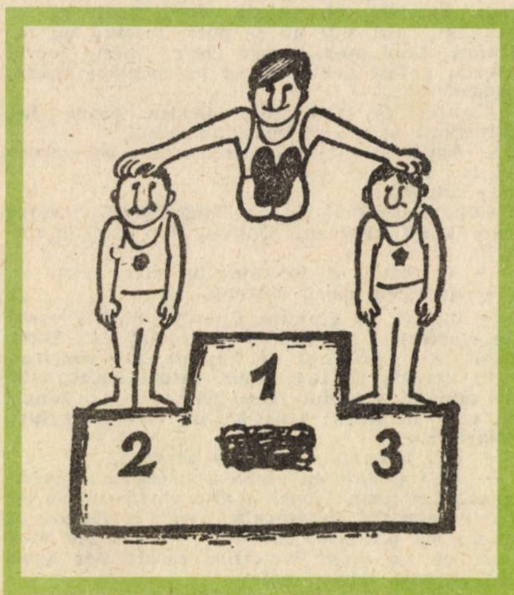
— Refuz să cred că un tînăr modern şi civilizat cum păreţi a fi poate avea idei atît de romantice asupra vieţii omeneşti. Desigur că experienţele d-voastră de război...

Se opri.

— Nu m-au făcut să arăt indulgenţă pentru crima deliberată, termină Rainsford cu asprime.

Generalul rîdea în hohote.

— Sînteţi extraordinar de nostim ! Nu te mai aştepţi, în zilele noastre, fie chiar şi în America, să găseşti un om dintr-un mediu luminat, care să aibă vederi atît de naive şi, dacă-mi pot permite această apreciere, care să poarte atît de evident pecetea spiritului epocii victoriene. Da, bineînţeles, trebuie să fi avut strămoşi puritani. Este cazul atîtor americani. Aş putea să pariez că veţi uita aceste idei cînd veţi vîna cu mine. Vă aşteaptă emoţii autentice şi inedite, domnule Rainsford.

— Mulţumesc ; eu sînt vînător, nu asasin.

— O, Doamne, spuse generalul, care nu părea deloc afectat, iarăşi cuvîntul acesta urît. Dar am convingerea că vă voi dovedi cît de nefondate sînt scrupulele d-voastră.

— Da ?

— Viaţa e pentru cei tari, trebuie trăită de cei tari şi, la nevoie, curmată de cei tari. Cei slabi au fost aduşi în această lume pentru plăcerea celor tari. Sînt tare. De ce să nu folosesc acest dar ? Vînez drojdia pămîntului, matelotii de pe cargouri, negri, galbeni, albi, metişi. Un pur-sînge sau un cîine de rasă valorează cît douăzeci dintre ei.

— Dar sînt oameni, protestă Rainsford.

— Tocmai de-aceea. Iată de ce mă servesc de ei. Lucrul acesta îmi produce plăcere. Ei raţionează, mai mult sau mai puţin. Sînt deci periculoşi.

— De unde-i luaţi ?

— Insula se numeşte „Capcana de vase". Uneori, în mînia lui, un zeu al mării mi-i trimite. Alteori, cînd Providenţa nu e destul de binevoitoare, o ajut puţin. Veniţi cu mine la fereastră.

Rainsford privi înspre mare.

— Priviţi într-acolo, în larg, spuse generalul, întinzînd mîna în întuneric.

O chii lui Rainsford nu vedeau decît bezna. Generalul spăsă pe un buton ; acolo, în larg, Rainsford văzu apărînd nişte lumini.

Generalul rîse, satisfăcut.

— Luminile indică un canal care nu există. Stînci uriaşe sînt ascunse acolo, asemenea unui monstru marin cu botul căscat. Pot sfărîma un vas la fel de lesne cum sparg eu nuca aceasta.

Lăsă să cadă o nucă pe parchetul din lemn tare şi o zdrobi cu călcîiul.

— Ah, da ! spuse el neglijent, ca şi cum ar fi răspuns unei întrebări. Avem electricitate. Ne străduim să fim civilizaţi, aici.

— Civilizaţi ? Şi trageţi asupra oamenilor ?

În ochii negri ai generalului trecu, preţ de o secundă, un licăr de mînie, apoi acesta spuse, cu tonul cel mai amabil :

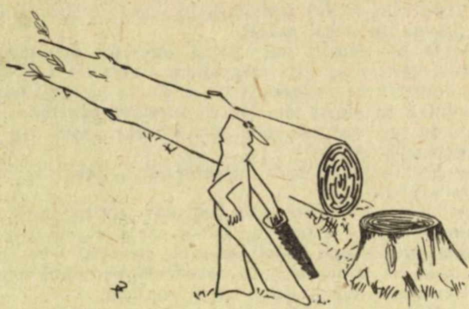
— Dumnezeule ! Ce tînăr virtuos ! Vă asigur că nu fac ceea ce sugeraţi d-voastră. Ar fi un lucru barbar. Îi tratez pe aceşti vizitatori cu toată consideraţia posibilă. Nu le lipseşte nici hrană bună, nici antrenamentul. Ajung foarte repede într-o condiţie fizică perfectă. O să vă puteţi convinge şi singur, mîine.

— Ce vreţi să spuneţi ?

— Vom vizita centrul meu de antrenament, spuse generalul zîmbind. Se află la subsol. Am acolo, deocamdată, în jur de doisprezece oameni. Provin de pe vasul spaniol San Lucar, care a avut ghinionul să se sfarme de stînci, acolo. Un lot de calitate inferioară, din păcate. Nişte biete specimene, obişnuite mai degrabă cu puntea decît cu jungla.

Ridică mîna şi Ivan, care era şi majordom, aduse cafele negre, tari. Rainsford făcu un efort ca să nu vorbească.

— Trebuie să înţelegeţi că e un joc, spuse generalul, afabil. Propun unuia dintre ei o partidă de vînătoare. Îi dau provizii şi-un excelent cuţit de vînătoare. Îi las un avans de trei ore faţă de mine. Este stabilit că-l urmez, cu un pistol de calibru foarte mic şi cu bătaie

foarte scurtă. Dacă vînatul îmi scapă timp de trei zile întregi, cîştigă partida. Dacă-l găsesc...

Generalul zîmbi viclean.

— ...pierde.

— Şi dacă refuză să fie vînat?

— E de la sine înţeles că-l las să aleagă. Nu e obligat să joace acest joc dacă nu vrea. Dar dacă nu vrea, îl dau pe mîna lui Ivan. Ivan a avut odinioară onoarea să trăiască la curtea Marelui Ţar Alb, unde era însărcinat cu pedepsirea cu knutul; are o idee destul de personală despre ce-nseamnă o distracţie. Oa-

menii aleg invariabil vînătoarea, domnule Rainsford, invariabil.

— Şi dacă cîştigă?

Generalul zîmbi cu şi mai multă satisfacţie.

— Pînă acum, nu am pierdut.

Apoi adăugă imediat:

— Nu vreau să credeţi că mă laud, domnule Rainsford. Mulţi dintre ei nu pun decît probleme de genul cel mai elementar. Doar din cînd în cînd mai găsesc cîte unul pe măsura mea. A fost odată unul care era cît pe ce să cîştige. A trebuit, în ultimă instanţă, să recurg la cîini.

— La cîini?

— Pe aici, vă rog. Am să vi-i arăt.

Generalul îl conduse pe Rainsford către o fereastră. Lumina proiecta prin ferestre o dîră tremurătoare care alcătuia desene groteşti pe solul curţii de sub ei. Rainsford putea vedea mişcîndu-se trei sau patru umbre negre şi enorme. Cînd ridică privirea spre el, ochii le străluciră cu ape verzi.

— Este o haită destul de bună, după părerea mea, observă generalul. Li se dă drumul la ora şapte în fiecare seară. Dacă cineva ar încerca să intre în casă, sau să iasă, i s-ar întîmpla ceva extrem de dezagreabil.

Fredonă o frîntură dintr-o melodie de la Folies-Bergères.

— Şi-acum, spuse generalul, am să vă arăt colecţia cea nouă de capete. Vreţi să veniţi cu mine pînă în bibliotecă?

— Sper că mă veţi scuza în seara aceasta. Nu mă simt prea bine.

— Adevărat? întrebă generalul cu solicitudine. Cred că nu e nimic anormal în starea d-voastră; aţi înotat atît de mult! Aveţi nevoie de o noapte de somn bun, de odihnă. Mîine, sînt sigur că vă veţi simţi alt om. Şi o să vînăm, da? Am în vedere ceva destul de promiţător.

Rainsford ieşi din încăpere în mare grabă.

— Regret că nu puteţi veni cu mine în astă seară, strigă generalul. Mă aştept la o vînătoare destul de bună: un negru mare, viguros. Pare plin de resurse. Ei bine, noapte bună, domnule Rainsford. Sper să vă odihniţi bine.

Patul era bun, iar pijamaua din mătasea cea mai moale. Rainsford simţea oboseala în toate fibrele fiinţei sale. Cu toate acestea, narcoticul somnului nu-i aduse calmul. Stătea întins, cu ochii larg deschişi. O dată i se păru că aude pe culoar nişte paşi furişaţi, chiar lîngă uşa lui. Încercă să deschidă uşa brusc; era zăvorită. Se duse la fereastră şi privi afară. Camera se afla sus, într-unul din turnuri. Luminile castelului erau stinse acum. Totul era întunecat şi liniştit; dar, cum apăruse un colţ de lună galbenă, lumina palidă pe care o răspîndea îi permitea să întrezărească curtea. Nişte forme negre, tăcute, intrau şi ieşeau din conul de lumină într-un du-te-vino continuu.

Cîinii îl auziră şi ridicară capul; aşteptarea li se citea în ochii verzi. Rainsford se întoarse în pat, se întinse. Încercă diverse metode ca să adoarmă. Izbutise să aţipească cînd, auzi acolo, în junglă, zgomotul slab al unei împuşcături.

Generalul Zaroff nu apăru decît la ora prînzului. Era impecabil îmbrăcat într-un costum de tweed, ca un gentilom de ţară. Se interesă de starea sănătăţii lui Rainsford.

— În ce mă priveşte, oftă generalul, nu mă simt tocmai bine. Sînt îngrijorat, domnule Rains-

— Nu se mai poate, domne, trebuie să schimb maşina cu una mai rapidă!

ford. Aseară am surprins în mine simptome ale vechii mele boli.

La privirea întrebătoare a lui Rainsford, generalul răspunse :

— Plictiseala ; plictiseala.

Apoi, servindu-se încă o dată cu clătite, explică :

— Vînătoarea n-a fost bună noaptea trecută. Individul şi-a pierdut cumpătul. A pornit-o drept înainte, pe o pistă care nu punea nici o problemă. Acesta este inconvenientul cu marinarii. Nu-şi folosesc creierul şi nu ştiu să se orienteze în pădure. Fac lucruri atît de stupide şi de evidente ! E foarte plictisitor. Încă un pahar de vin, domnule Rainsford ?

— Domnule general, spuse Rainsford cu o voce fermă, vreau să părăsesc insula imediat.

Generalul îşi ridică sprîncenele stufoase. Părea afectat.

— Dar, dragul meu domn, de-abia aţi sosit. Încă nu aţi vînat.

— Doresc să plec astăzi, spuse Rainsford.

Văzu ochii de un negru mat ai generalului fixaţi asupra lui ; îl observau. Deodată, faţa generalului Zaroff se lumină.

Umplu paharul lui Rainsford cu un vin de o vechime considerabilă, provenind dintr-o sticlă prăfuită.

— În seara asta, spuse generalul, vom vîna împreună.

Rainsford dădu din cap.

— Nu, domnule general, nu vreau să vînez.

Generalul ridică din umeri, mîncînd delicat un strugure de seră.

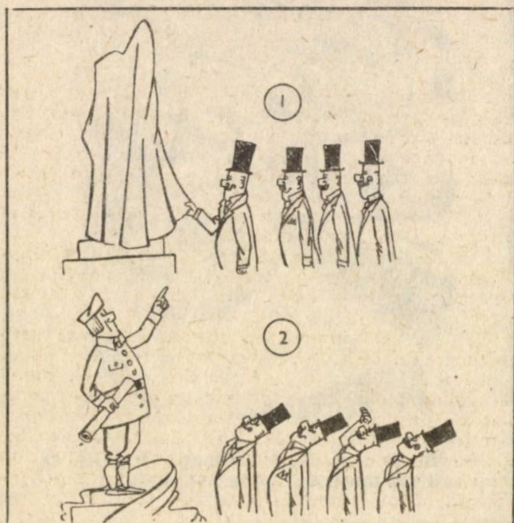
— Cum doriţi, stimate domn. Dumneavoastră decideţi. Dar poate îmi îngăduiţi să vă sugerez că o să găsiţi concepţia mea asupra vînătorii mai amuzantă decît aceea a lui Ivan ?

Cu o mişcare a capului, arătă spre colţul în care stătea uriaşul, cu un aer ameninţător, cu braţele lui groase încrucişate peste butia ce-i ţinea loc de piept.

— N-o să-mi spuneţi că... se indignă Rainsford.

— Dragul meu domn, v-am avertizat că nu glumesc niciodată cînd e vorba de vînătoare ! Am fost într-adevăr inspirat. Ridic paharul în onoarea unui duşman de o calitate în sfîrşit comparabilă cu a mea !

Generalul ridică paharul, în timp ce Rainsford îl privea cu ochii măriţi.

— O să vedeţi că jocul merită osteneala, spuse generalul cu entuziasm. Creierul d-voastră împotriva creierului meu. Forţa şi rezistenţa d-vostră în luptă cu forţa şi rezistenţa mea. O partidă de şah în aer liber ! Iar miza nu e neglijabilă, nu ?

— Şi dacă cîştig ? întrebă Rainsford cu un glas răguşit.

— Mă voi recunoaşte bucuros învins dacă la miezul nopţii, după cea de-a treia zi, nu v-am găsit, spuse generalul Zaroff. Şalupa mea vă va lăsa pe continent, în proximitatea unui oraş.

Generalul citi gîndul lui Rainsford.

— Puteţi avea încredere în mine, spuse generalul. Vă dau cuvîntul meu de gentleman şi de vînător. Desigur, d-voastră, pe de altă parte, îmi veţi promite să nu spuneţi nimic despre vizita pe care aţi făcut-o aici.

— Nu voi face nici o promisiune de acest gen, spuse Rainsford.

— A, în acest caz... dar de ce să discutăm de-acum despre aceste lucruri ? După trei zile, vom putea discuta savurînd o sticlă de Veuve Cliquot, dacă nu cumva...

Generalul îşi degusta vinul.

Apoi se însufleţi şi, cu eficienţa unui om de afaceri, îi spuse lui Rainsford :

— Ivan vă va da haine de vînătoare, provizii şi un cuţit. Vă sfătuiesc să vă încălţaţi cu mocasini ; amprentele sînt mai puţin vizibile. Vă sfătuiesc, de asemenea, să evitaţi mlaştina cea mare din partea de sud-est a insulei. Noi îi spunem Mlaştina Morţii. Sînt nisipuri mişcătoare pe-acolo. Un idiot a încercat să se aventureze. Din păcate Lazarus îl urmărea. Vă puteţi lesne închipui ce-am simţit, domnule Rainsford. Îl adoram pe Lazarus ; era cel mai frumos cîine din haină. Dar mă văd nevoit acum să vă rog să mă scuzaţi. Fac întotdeauna o siestă după dejun. Veţi avea timp doar cît să trageţi un pui de somn, din păcate. Fără îndoială, veţi dori să plecaţi imediat. Nu vă urmez înainte de apusul soarelui. Vînătoarea e mult mai fertilă în emoţii noaptea decît ziua, nu credeţi ? La revedere, domnule Rainsford, la revedere.

Generalul Zaroff părăsi încăperea, fără grabă, cu o plecăciune adîncă, de o politeţe rafinată.

Pe o altă uşă intră Ivan.

Ducea sub braţ nişte haine de vînătoare kaki ; o raniţă cu provizii, o teacă de piele cu un cuţit de vînătoare cu lamă lungă ; mîna sa dreaptă se odihnea pe un revolver armat, trecut pe sub brîul roşu care-i încingea mijlocul...

De două ore, Rainsford îşi croia drum prin junglă cu mare greutate.

„Trebuie să-mi păstrez sîngele rece ; trebuie să-mi păstrez sîngele rece", îşi spunea el, strîngînd din dinţi.

Nu prea mai ştia ce face din momentul cînd porţile castelului se închiseseră cu zgomot în urma lui. La început, nu avusese decît o singură idee : să pună între el şi generalul Zaroff o distanţă cît mai mare. O luase la goană drept înainte, mînat de pintenii ascuţiţi ai unui sentiment foarte apropiat de panică. Acum îşi revenise şi se oprise, cîntărind situaţia.

Înțelese că era pueril să fugă în linie dreaptă, lucru care l-ar duce în mod inevitabil față în față cu marea. Era prins într-un tablou încadrat de apă, iar mișcările lui, era de la sine înțeles, trebuiau să se înscrie în acest cadru.

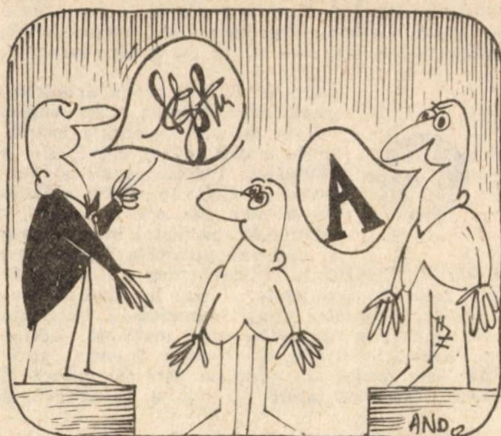
— O să-i dau o pistă de urmat, murmură Rainsford, părăsind așa-zisul drum pe care-l urmase și înfundîndu-se în jungla nestrăbătută de vreo cărare. Trasă o serie de bucle complicate, reveni de nenumărate ori pe urmele pașilor săi, aducîndu-și aminte de tot ce învățase despre vînătoarea de vulpi și despre subterfugiile pe care le folosește acest animal. Noaptea îl găsi cu picioarele obosite, miinile și fața zdrelite de crengi, pe o ridicătură de pămînt cu copaci înghesuiți. Știa că e nebunie curată să meargă mai departe orbecăind prin întuneric, chiar presupunînd că mai avea destulă forță. Simțea o nevoie imperioasă de odihnă. Gîndi : „Am făcut pe vulpea ; acum trebuie să fiu pisica din fabulă". Se afla lîngă un copac mare cu trunchiul gros, cu crengile întinse ; cu mare grijă, ca să nu lase nici o urmă, se cățără în furca crengilor și, întinzîndu-se pe o cracă mai joasă, se odihni, de bine de rău. Odihna îi spori încrederea ; se simțea aproape în siguranță. Un vînător, chiar dotat cu zelul de care dădea generalul Zaroff, nu putea să-l descopere, își spunea el ; doar diavolul ar putea, după lăsarea întunericului, să urmărească prin junglă această pistă încurcată. Dar poate că generalul era chiar diavolul.

Plină de temeri, noaptea se tîra, interminabilă, aidoma unui șarpe rănit. Somnul nu coborî asupra lui Rainsford, deși peste junglă se lăsase tăcerea unei lumi moarte. Către dimineață, pe cînd un cenușiu murdar colora cerul, țipătul unei păsări speriate îl făcut să-și concentreze atenția în direcția aceea. Ceva înainta prin hățișuri, avansa încet, cu prudență, pe același drum sinuos pe care-l urmase Rainsford.

SORIN POSTOLOCHE

ANDO

Se lipi de creangă și pîndi prin ecranul de frunze, aproape la fel de gros ca un covor. Acel ceva care se apropia era un om.

Era generalul Zaroff. Înainta, cu ochii ațintiți pe pămînt, în fața lui, extrem de concentrat. Se opri, aproape sub copac, îngenunche și examină solul. Impulsul lui Rainsford fu să sară jos, ca o panteră, însă văzu în mîna dreaptă a generalului un obiect metalic : un pistol automat.

Vînătorul clătină din cap de mai multe ori, ca și cum ar fi fost perplex. Apoi se ridică și scoase din tabacheră una din țigările lui negre. Fumul acru urca asemenea tămîiei pînă la nările lui Rainsford, care-ți ținea respirația. Privirea generalului părăsise solul și urca, centimetru cu centimetru, de-a lungul trunchiului. Acolo sus, Rainsford încremenise, cu toți mușchii încordați pentru săritură. Dar privirea sfredelitoare a vînătorului se opri înainte de-a ajunge la craca pe care stătea Rainsford. Pe fața bronzată a generalului apăru un zîmbet. Cu o încetineală calculată, aruncă în aer un rotocol de fum ; apoi întoarse spatele copacului și se îndepărtă cu nonșalanță, reluînd pista pe care venise. Foșnetul ierburilor frecîndu-se de cizmele lui de vînătoare se auzi din ce în ce mai slab.

Plămînii lui Rainsford eliberă brusc aerul cald pe care-l ținuseră închis. Se simțea cuprins de neliniște și înțepenit. Generalul era în stare să urmărească o pistă pe timp de noapte. O pistă extrem de complicată ; poseda fără îndoială puteri supranaturale.

Nu lipsise decît foarte puțin ca generalul Zaroff să-și descopere prada.

Cel de-al doilea gînd care-i veni lui Rainsford era și mai cumplit ; îi provocă un fior de groază care-i străbătu tot trupul. „Nu vreau să-mi pierd sîngele rece. Nu vreau".

Se lăsă să alunece pe pămînt și porni prin pădure. Pe față i se citea tensiunea și-și forța creierul să lucreze. La vreo trei sute de metri de ascunzătoare, se opri într-un loc unde greutatea uriașă a unui copac mort se sprijinea precar de un alt copac mai mic, viu. Descotorosindu-se de sacul cu provizii, scoase cuțitul din teacă și se puse pe lucru adunîndu-și toată energia. Cînd termină în sfîrșit treaba, se as-

cunse în dosul unei crengi căzute la vreo sută de metri distanță. Nu trebui să aștepte mult. Pisica venea din nou să se joace cu șoarecele.

Generalul Zaroff venea urmărind pista cu siguranța unui copoi. Nimic nu scăpa privirii iscoditoare a ochilor lui negri, nici o rămurică îndoită, nici o amprentă, oricît de slabă, lăsată în mușchi. Era atît de absorbit de urmărirea pistei încît ajunse la capcana pregătită înainte s-o fi văzut. Piciorul lui atinse craca ridicată care juca rolul de declanșator. Chiar în clipa în care o atinse, generalul simți primejdia și făcu un salt înapoi cu agilitatea unei maimuțe. Totuși nu fusese destul de iute ; copacul mort, sprijinit ușor peste cel viu, pe care Rainsford îl tăiase, căzu cu mult zgomot și, în cădere, îl atinse pe general, alunecîndu-i de-a lungul umărului. Fără promptitudinea acestuia, ar fi fost în mod inevitabil strivit sub greutatea copacului. Se clătină, dar nu căzu și nu dădu drumul pistolului. Rămase acolo, nemișcat, frecîndu-și umărul lovit. Rainsford, cu inima strînsă de teamă, auzi răsunînd în junglă rîsul sarcastic al generalului.

— Domnule Rainsford, dacă sînteți pe-aproape și mă puteți auzi, cum cred, permiteți-mi să vă felicit. Nu sînt mulți aceia care știu să facă o capcană malaeză de oameni. Din fericire pentru mine, și eu am vînat în peninsula Malacca. Nu sînteți lipsit de interes, domnule Rainsford. Mă duc acum să-mi pansez rana. E superficială. Voi reveni, voi reveni.

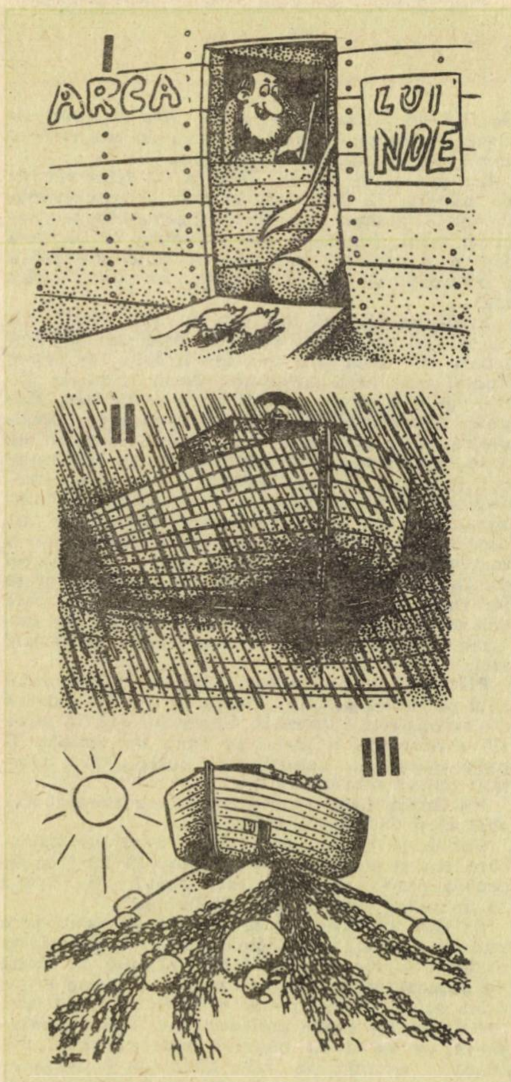
Cînd generalul se îndepărtă, frecîndu-și umărul rănit, Rainsford își reluă fuga. Era într-adevăr o fugă acum, sălbatică, disperată, care-l făcu să uite trecerea timpului. Soarele ajunse la amurg, apoi se făcu întuneric și el înainta mereu în același ritm. Solul deveni mai moale sub pașii lui : vegetația era mai luxuriantă, mai deasă, insectele se năpusteau asupra lui să-l înțepe. În timp ce înainta, piciorul i se înfundă în mîl. Încercă să-l scoată, dar limonul, ca o lipitoare enormă, îi sugea piciorul cu furie. Reuși să se degajeze printr-un efort violent. Știa acum unde se află : era Mlaștina Morții cu nisipurile ei mișcătoare.

Stătea cu pumnii strînși, crispați, ca și cum calmul era ceva tangibil, pe care cineva, din întuneric, încerca să-l smulgă din prinsoarea lui. Pămîntul acela moale îi dădu o idee. Se îndepărtă vreo zece metri de nisipurile mișcătoare și, asemenea unui enorm castor preistoric, începu să sape.

În timpul războiului, Rainsford își săpase adăposturi în Franța, atunci cînd fiecare secundă de întîrziere îi putea aduce moartea. Dar, în comparație cu ceea ce făcea cum, aceea era o distracție liniștită. Groapa devenea din ce în ce mai adîncă. Cînd îi ajunse mai sus de umeri, ieși din ea, tăie cîțiva arbuști tineri și tari, din care făcu țepi cu vîrfurile ascuțite. Îi înfipse pe fundul gropii, cu vîrfurile în sus. Cu degetele sale îndemînatice și rapide, țesu un covor grosolan din ierburi și crengi, cu care acoperi groapa. Apoi, leoarcă de sudoare, cu o oboseală dureroasă în trup, se ghemui în dosul unei buturugi, rămasă dintr-un copac pe care-l lovise fulgerul.

Știa că acela care-l hăituia era pe-aproape. Auzea zgomotul înăbușit al pașilor pe pămîntul moale. Briza nocturnă îi aducea aroma țigării generalului. Lui Rainsford i se părea că dușmanul său înaintează cu o rapiditate neobișnuită ; nu bîjbîia, pas cu pas. Rainsford, ghemuit cum era, nu-l putea vedea pe general ; nu vedea nici măcar capcana. Trăi un an în răstimp de un minut. Apoi îi veni să urle de bucurie, auzind trosnetul uscat al crengilor care se rupeau, în clipa în care covorul de crengi al capcanei cedă. Auzi un urlet ascuțit de durere atunci cînd țepii cei ascuțiți își îndepliniseră misiunea. Sări din ascunzătoare, dar se dădu înapoi, îngrozit. La un metru de groapă, un om stătea în picioare, cu o lanternă în mînă.

— Ați făcut o treabă bună, domnule Rainsford, strigă generalul. Capcana asta de tigri, în manieră birmană, mă costă viața unuia din cei

mai buni ciini ai mei. Aţi mai marcat un punct. Să vedem ce puteţi face împotriva întregii haite. Acum mă întorc acasă să mă odihnesc. Mulţumesc pentru seara aceasta foarte amuzantă.

În zori, Rainsford, care dormea în preajma mlaştinii, fu trezit de un zgomot care-l făcu să-nţeleagă imediat că încă mai avea de învăţat în materie de frică. Zgomotul acesta, îndepărtat şi incert încă, il recunoştea : erau lătrăturile unei haite.

Rainsford ştia că nu putea face decit două lucruri : să rămină pe loc şi să aştepte, ceea ce-ar fi echivalat cu o sinucidere. Sau să o ia la goană, aminind puţin inevitabilul. Rămase acolo o clipă, reflectind. Îi veni o idee care părea să aibă umbra unei şanse ; porni în direcţia opusă mlaştinii.

Lătrăturile haitei se apropiau. Rainsford se sui într-un copac pe o movilă. În albia unei ape, la aproximativ o jumătate de kilometru, vedea hăţişurile mişcindu-se. Forţindu-şi privirea, distinse silueta subţire a generalului Zaroff. Chiar în faţa acestuia, Rainsford zări o siluetă, ai cărei umeri pătraţi dominau ierburile junglei. Era Ivan, uriaşul. Părea tras înainte de o forţă invizibilă ; Rainsford deduse că ţinea haita în lesă.

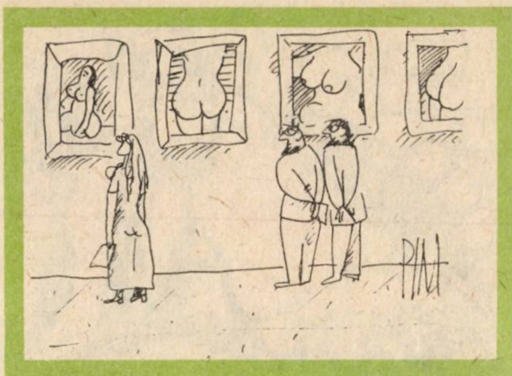
Avea să dea peste el dintr-o clipă în alta. Mintea lui funcţiona cu precizie. Îşi aminti de o stratagemă pe care o învăţase de la indigenii din Uganda. Coborî din copac, apucă un arbust tînăr şi flexibil de care-şi legă cuţitul de vînătoare, cu lama îndreptată spre urmăritori. Îndoi arbustul şi-l legă cu viţă sălbatică. Apoi începu să alerge din răsputeri. Zgomotul haitei crescu atunci cînd ciinii descoperiră urmele proaspete. Rainsford ştia acum ce trebuie să simtă un animal hăituit.

Trebui să se oprească ca să-şi tragă sufletul. Lătratul ciinilor încetă brusc şi inima lui Rainsford se opri şi ea. Probabil că ajunseseră în dreptul cuţitului.

Se căţără cu febrilitate într-un copac şi privi în urma lui. Urmăritorii se opriseră. Însă speranţa care se născuse în mintea lui în timp ce se urca în copac se stinse. În valea nu prea adîncă, il văzu pe generalul Zaroff tot în picioare. Dar Ivan dispăruse. Cuţitul, acţionat de reculul flexibil, nu-şi ratase întru totul ţinta.

Rainsford de-abia avusese timp să coboare din copac şi lătrăturile începuseră din nou.

„Sînge rece ! sînge rece !" îşi spunea el gifiind şi alergind drept înainte. Haita se tot apropia. Rainsford înainta către breşă. Era coasta. Ajunse la ea. De cealaltă parte a unui golfuleţ, putea vedea sinistrele pietre cenuşii

ale castelului. La ceva mai puţin de trei metri sub el, marea tuna şi şuiera. Rainsford ezită. Auzi haita. Se aruncă în mare.

Cînd haita ajunse la locul unde Rainsford sărise în mare, generalul se opri. Timp de citeva minute, rămase acolo, privind întinderea de un albastru verzui a valurilor. Ridică din umeri. Apoi se aşeză, trase un git de coniac dintr-un flacon de argint, îşi aprinse o ţigară aromată şi fredonă o arie din Madame Butterfly.

În seara aceea, generalul Zaroff luă o masă excelentă în sufrageria cu lambriuri. O completă cu o sticlă de Pol Roger şi o jumătate de sticlă de Chambertin. Două lucruri îi umbreau bucuria, împiedicind-o să fie perfectă : gindul că-i va fi greu să-l înlocuiască pe Ivan şi ideea că-i scăpase prada. Bineînţeles, americanul nu jucase jocul, gindea generalul degustindu-şi coniacul. Apoi merse în bibliotecă şi, ca să se consoleze, citi fragmente din Marc Aureliu. La ora zece, urcă în cameră. Simţea o oboseală delicioasă, gîndi el în timp ce închidea uşa cu cheia. Era un uşor clar de lună ; înainte să aprindă lumina, se duse la fereastră şi privirea lui se opri asupra curţii. Văzu ciinii cei mari şi le strigă :

— Veţi avea mai mult noroc altă dată !

Apoi învirti comutatorul.

Un bărbat care fusese ascuns după draperiile patului, stătea acolo, în picioare.

— Rainsford, urlă generalul. Pentru numele lui Dumnezeu, cum ai ajuns aici ?

— Înot, spuse Rainsford. Mi s-a părut că ajung mai repede astfel decit mergind prin junglă.

Generalul inspiră adînc şi zîmbi.

— Te felicit, spuse el. Ai cîştigat partida.

Rainsford nu zîmbea.

— Tot mai sînt o fiară hăituită, spuse el cu voce joasă şi răguşită. Pregătiţi-vă, domnule general.

Generalul făcu o plecăciune adîncă.

— Aha ! Splendid ! Unul din noi va furniza o masă haitei. Celălalt va dormi în patul acesta excelent. En garde, domnule Rainsford !

„N-am dormit niciodată într-un pat atit de bun", gîndi Rainsford.

Traducere şi adaptare de
Doina Buje

CURSA GROAZEI

Inginerul era cunoscut pentru caracterul său integru, pentru modestia, echilibrul și calmul său chiar în cele mai dificile situații. Mai presus de toate oamenii apreciau însă la șeful lor, înțelepciunea sa. Totul la el era firesc, omenesc, fără ostentație. Chiar și acum cînd se adresa celor ce răspundeau de coloane. „Cu cît veți pătrunde mai mult în sufletul oamenilor, șimpli șoferi așa cum sînt ei, le spunea el, cu atît îi veți face mai buni, îi veți cunoaște mai bine. La rîndul lor, vor fi mai satisfăcuți de munca lor, o vor face cu mai multă plăcere. „Fiecare om e o umanitate, o istorie întreagă" spune un învățat. „O istorie care nu e identică cu nici o alta" e parcă replica altui om de știință care a scris o carte intitulată tulburător „Omul, acest mare necunoscut", spunea bărbatul cu părul cărunt. Apoi, după cîteva clipe continuă : Vreau să vă dau un caz de la noi de aici, o situație care arată ce valoare imensă are cunoașterea oamenilor cu care lucrăm, necazurile, bucuriile fiecăruia. Iată cazul lui Septimiu : Cînd a fost trimis într-o cursă destul de lungă, se știa doar că nevasta lui, e pe cale să nască. Știți cît o iubește el pe Dana, ce emoționat, preocupat, chiar îngrijorat era în ultimul timp. Primul an de căsnicie, întiiul copil... Ei înșiși, viitorii părinți, niște copii. El 21 și ea 19 ani. În plus nu aveau pe nimeni apropiat să le dea o mînă de ajutor. Și unuia și altuia părinții le muriseră mai demult. Nici tu frate, nici tu soră, se știe cum l-a rugat pe Niță, șeful de coloană, cu lacrimi în ochi : „Nu mă trimiteți, vă rog, nu mă trimiteți în cursă, n-o pot lăsa pe Dana doar în grija unei vecine. După ce-mi naște nevasta mă duc oricînd, oriunde, lucrez zi și noapte fără întrerupere cît va fi nevoie". „Într-adevăr era un moment greu atunci. Trebuiau făcute multe transporturi care erau foarte urgente. Nu putem însă abdica niciodată de la omenie. Măcar, domnule șef, să te fi sfătuit cu mine. Găseam noi o soluție". Cute adînci i se formează inginerului pe frunte cînd vorbește despre urmările ce le-a avut inoportuna trimitere a tînărului șofer în cursă. „Mai departe o să vă istorisească chiar el. Vorbele lui sînt mai convingătoare. Nu-l putem acuza de nesinceritate, de exagerări. E un băiat serios, cuminte, curat la suflet. Împărțirea oamenilor în buni, răi și șoferi nu se potrivește deloc în cazul său". Cu o voce tristă, joasă, tînărul își povestește supliciul. „Din oră în oră opream și fugeam la telefon. Prima dată mi-a răspuns Dănuța. Se plîngea de dureri. Apoi soția mea n-a mai răspuns. M-am speriat. Inima-mi se zbătea ca o pasăre captivă. Am sunat-o pe vecină. Mi-a comunicat soțul ei că femeia o însoțește pe Dana la spital. N-avea nici o știre deocamdată, însă îmi comunică numărul de la clinică. Conduceam mașina ca un automat, ca un robot prost dirijat, dereglat. Observam tîrziu obstacolele, mă apropiam periculos de vehiculele din față. N-am sesizat din vreme o umbră ce se legăna. Era un biciclist băut. L-am ocolit în ultima clipă. Apoi fu rîndul unui om ce ducea o legătură de crengi în spate cît p-aci să fie acroșat. Nici acum nu-mi dau seama cum am reușit să-l feresc. Acceleram, acceleram mereu să ajung la alt telefon. Asta îmi era unica dorință. Pe la două de abia am putut intra în legătură cu medicul. Vorbele nu-i erau cituși de puțin încurajatoare. Mă gîndeam cu groază că Dănuței i se întîmplase ceva grav. M-a cuprins din nou o spaimă cumplită. De la celălalt capăt al firului doctorul a intuit starea mea. Cu tact, încercă să mă liniștească, chiar să mă încurajeze. Era de așteptat o naștere grea, se iviseră complicații, spunea el. Dispunerea fătului îi dădeau probleme. M-a rugat să-l sun peste o oră. Am parcurs distanța pînă la orășelul următor într-o stare de surescitare cum nu mă aflasem niciodată. Frămîntarea îmi alunga somnul. Gîndurile mele nu erau la drum, la mașină, ci acolo departe, la sala de operații. Oare va reuși doctorul ? Șoseaua se golise la acea oră tîrzie ceea ce nu mă împiedica să fac greșeală după greșeală. Fugeam ca un bezmetic. Mă pomeneam că intru în curbe strînse cu viteze mai mult decît periculoase. Apăsam apoi ca un disperat pe frîne, reușind cu greu să redresez în ultimele clipe mașina. Cum de nu m-am răsturnat rămîne un mister pentru mine. Cînd, în momentul coborîrii din cabină, instinctiv, m-am uitat la ceas, am rămas înmărmurit.

Făcusem 40 de km în jumătate de oră pe un drum plin de serpentine. Mi-a ieșit repede din minte „performanța" mea. Vești, să aflu vești despre Dana, dorința asta îmi sfredelea creierul. Medicul n-a putut veni la telefon. Operația se prelungea. Alarmat, am început să le întreb pe asistente. Cine îți poate da relații despre ceva ce se petrece în sala de operații, departe de privirile

lui ? Eu care mă pretindeam tare am izbucnit în plîns la telefon. Asistenta, o femeie mai în vîrstă, s-a dovedit un suflet bun. „Lasă mamă, totul va fi bine, calmează-te". Blîndețea din vocea ei care mi-o amintea pe a mamei, mi-a dat un pic de curaj. Cînd am ajuns la destinație, oamenii de la depozit s-au mirat. „Te așteptam pe la 12 și la nici șase, iată-te aci". „Telefonul, unde aveți telefon ?" am început să întreb agitat. M-au condus la aparat. Am intrat în legătură cu medicul. O voce obosită mă anunța că operația s-a terminat". „Copilul e bine, să vă trăiască, aveți un băiat, dar starea soției dumitale rămîne critică. Facem totul s-o ajutăm și sperăm că totul va fi pînă la urmă bine. Fă cumva și întoarce-te cît mai curînd. Vino direct la spital". „Cuvintele doctorului ascundeau o situație gravă. Probabil dorește s-o mai găsesc în viață. Singura soluție de întoarcere rămîne tot mașina. Următorul tren pleca la prînz și ajungea seara. Omul de la transporturi, blajin, de treabă altfel încercă să mă rețină. „Septimiule, ești frînt de oboseală, plus emoțiile astea care te-au dat gata. Rămîi, odihnește-te măcar o oră, două". „Parcă un om în starea mea se mai poate odihni ?". „Poate că ai dreptate, dar n-am vrea să ți se întîmple ceva". „Pe la jumătatea drumului de înapoiere am dat din nou telefon la spital. Dănuța era la reanimare. Am înțeles că nu survenise nici o ameliorare. Din altă împrejurare îmi rămăsese în minte o replică a unui doctor pe care medicul Dănuței, ce-i drept nu mi-o spusese direct, însă mă făcuse s-o înțeleg rostind-o pe ocolite" „Depinde și de... materialul clientului". „Întoarcerea a fost un nou calvar. Oboseala își spunea cu duritate cuvîntul. Luasem în cabină un coleg, ce întîmplător se înapoia și el la bază. De cîteva ori m-am pomenit că intervine rotind volanul pentru a curma mersul haotic al mașinii". Trezește-te, băiete și oprește. Așa nu se mai poate continua. Murim amîndoi ca proștii !" „Am dat cu puțină apă pe față. Omul n-a reușit să mă convingă. Nu voiam să mă opresc pentru o scurtă haltă". „Eu mă duc la gară, am nevastă, copii. Bea o gură de cafea din termosul meu. Te va înviora. Și... ține-te tare". „Nu puteam deloc să mă concentrez asupra șoselei. O vedeam în fața ochilor mereu pe Dănuța cu obrazul ei de fetiță, cu năsucul în vînt și cosițele bălaie. Îmi stăruia în minte rugămintea ei cînd ne despărțisem. „Nu mă lăsa prea mult singură, dragul meu". Noaptea aceea zbuciumată, neliniștea ce nu mă slăbise nici o clipă, echivala cu o săptămînă de muncă istovitoare. M-a doborît pînă la urmă. La curba ce cobora Dealul Morii, mașina nu mai era practic condusă. Camionul a trecut prin parapet și a luat-o la vale. Cînd a intrat violent în dîmb, abia atunci m-am trezit înspăimîntat. Era tîrziu să mai pot face ceva. Autovehicolul s-a dat peste cap. În cădere, l-am lovit pe puiul de cioban ce-și păștea oile. S-a ales cu picioarele fracturate. Mărfuri deteriorate, mașina distrusă, băiețelul rănit grav. Voi răspunde, altfel nu se poate. Nu-i reproșez nimic șefului de coloană. A avut probleme cu cererile mari de transport. Dacă putea, sînt convins că nu mă trimitea în cursă. Am în schimb doar o singură și imensă mulțumire. Că Dănuța a fost salvată și băiețelul e bine. Merg zilnic la spital. Mă rog de medici ca ciobănașul să nu rămînă cumva infirm. Ce vină are el că eu conduceam în starea aceea vecină cu nebunia ?"

Ilustrații de Eugen Taraș Oituz

RECONSTITUIREA

Reconstituirea are loc chiar lîngă podețul unde a fost găsită victima. Un puști de vreo zece ani, cu o mutrișoară puțin speriată, e vădit copleșit de gravitatea întîmplării și seriozitatea discuției la care ia și el parte. N-a mai văzut așa ceva niciodată. Sînt de față reprezentanții autorităților, inculpatul și martorii. Băiatul, cu o fată neobișnuit de albă, pigmentată de pistrui, vorbește cu întreruperi. E nevoie mereu de intervenția bărbatului înalt, cu pălărie și bluză cu fermoar. Tremură ușor după fiecare rafală de vînt care bate destul de puternic dinspre pădure. „Nu-ți fie frică Vasilică, îl încurajează acesta cu blîndețe. Tu spune ce ai văzut alaltăieri dimineața, cînd te duceai spre centrul comunei". „Păi... eu îmi ascund mingea sub podeț în fiecare zi cînd că întorc de la școală. Dimineața o scot din ascunzătoare și o iau cu mine. Tata mi-a zis să nu mai bat mingea. Zice că nu mai învăț. De fapt noi ne jucăm cu ea numai în recreații". Și piciul face cu mîna un gest de dezvinovățire. „Vrînd să scot mingea, am dat cu mîna de ceva umed și lipicios. Cînd m-am uitat, eram roșu pe degete. Mi-am dat seama că era sînge. Am luat-o la fugă spre casa lui nenea Brișcă. Dumnealui e aci de față". Și băiețelul arată cu mîna spre un om cu fața galbenă ca ceara, îmbătrînit prematur probabil de vreo boală ce-l chinuie. „Așa e, confirmă aces-

ta. Am plecat imediat cu băiatul la podeț, acolo zăcea un om într-o baltă de sînge. Am anunțat la post și au venit polițiștii care au început cercetările. Mai mult, eu nu știu nimic", conchide bărbatul, cu intenția nedisimulată de a arăta că nu mai e cazul să i se pună și alte întrebări. Șoferul, care în timpul relatărilor băiatului și omului cu înfățișare de bolnav privea indiferent spre pădurile de munte învăluite în ceața subțire a dimineții, intervine cu o voce calmă în discuție. „Văd că priviți spre mine. Să fie clar, repet pentru a nu știu cita oară. Eu nu numai că nu l-am tîrît pe om sub pod, dar nici măcar nu l-am lovit. S-au găsit fire de păr sub rezervorul de motorină al camionului. L-oi fi agățat, nu zic nu. Dar fără să-mi dau seam. N-am simțit nimic. Nici cel mai mic șoc, nici o zdruncinătură. În cabină era doar și domnul inginer Vinea. E aci prezent, întrebați-l". Cine privește cu atenție chipul tînărului subțire la trup, îmbrăcat cu haină și pantaloni din piele gri, realizează că omul trece printr-o mare frămîntare. Ochii trădează cel mai evident zbuciumul său sufletesc. Sînt tulburi, neliniștiți. Evită privirile celorlalți. Fruntea-i plină de cute adînci arată și ea îngrijorare. Vorbeste nesigur, neconvingător, cu o voce sfîrșită. „Da, așa e, cum spune șoferul. Eu de fapt dormeam. Am ațipit de cum m-am așezat lîngă el. Dacă șoferul a oprit pe parcurs ?" Parcă surprins, Vinea se bîlbîie ușor. „S-ar putea, nu-mi dau seama, oricum eu n-am sesizat. Dacă am recunoscut în persoana victimei pe sudorul de la tronsonul doi ? Sigur că da. Deși capul îi era plin de sînge, mi-am dat seama că e el după fața-i prelungă și statura înaltă". „Cred că e aici o mică neînțelegere, intervine bărbatul în bluză. Cînd l-ați văzut dv., cadavrul era spălat, pregătit pentru înhumare". Fața tînărului devine stacojie. Arată ca a un copil ce a fost prins copiind la teză.

După ce face remarca, omul nu mai insistă. Pronunță sec „Ne întîlnim mîine dimineață la aceeași oră, tot aici, la podeț". Șoferul împreună cu inginerul se îndreaptă spre un ARO care-i așteaptă nu departe de locul unde s-a purtat discuția. Cînd cei doi ies din raza vizualălă a reprezentanților autorităților, Ambrozie, șoferul, începe să vorbească vădit nervos, agitat. Se poate don' inginer ? Ați dat totul peste cap. V-ați trădat ; mai bine zis ne-am dat de gol. Cum a fost posibil să spuneți că obrazul îi era plin de sînge. Nu ne-am înțeles noi s-o țineți una și bună „Eu domnilor n-am simțit nimic, n-am auzit nimic, dormeam". Doamne, ce greșeală copilărească ! Nici nu-mi dau seama ce vom putea spune mîine dimineață. Cum să mai dregem busuiocul ? Și ce bine decurgea totul, repetă cu năduf Ambrozie. Era clar că n-au dovezi. Una e să lovești pe cineva fără să-ți dai seama, mai ales că era noapte, ceață, ploua, și alta să se stabilească că eu, după ce am doborît omul la pămînt, l-am tîrît sub podeț și apoi am dispărut. Mai apasă și altă chestie. Cel mort e colegul de șantier și concetățeanul meu. Cît de bine fixasem toate detaliile. Ce să zic eu, ce să spuneți dv. V-ați fisticit exact ca un copil scos la tablă". Deodată fața inginerului se metamorfozează. E acum destinsă, ochii îi sînt limpezi, privirea clară. Se adresează calm șoferului : „Nene Ambrozie, am greșit într-adevăr grav. Nu că m-am încurcat în declarația făcută la reconstituire, ci că ți-a promis să te acopăr. Am refuzat cei cinci mii de lei lei care mi i-ai oferit ca preț al tăcerii", am făcut bine pînă la un punct însă, căci m-am lăsat atras în jocul ăsta murdar. Știu, sînt tînăr, n-am experiența vieții, dar tatăl meu ce m-a crescut și m-a ținut cinci ani în facultate e un om la fel de simplu și necăjit ca bietul sudor pe care îi omorîrăm aci, nu departe". „Don' inginer, bănuiesc ce vreți să spuneți în continuare. Nu mă nenorociți, am nevastă, copii..." „Știu Ambrozie, dar nu pot să-mi încarc conștiința pentru toată viața. Intotdeauna mi-am dorit să fiu în orice împrejurare eu însumi, să nu capăt alt chip, ce nu-mi aparține, să dorm liniștit, fără coșmaruri. Pe vremea cînd eram de vîrsta băiatului, cu mingea, așa mă învăța tata. L-ai tîrît pe om sub podeț pentru a întîrzia descoperirea faptei iar eu am asistat ca un laș la toată mîrșăvia". Eșuîndu-i tactica rugăminților, șoferul trecu la amenințări apoi încearcă din nou să-l convingă pe tînăr să-și mențină depoziția. „Don' inginer. Viața mea e în mîinile dv. Induraţi-vă !" Sfîrșește printr-un argument cu care speră să-l dea gata pe inginer. „Oricum îmi sînteți complice. Chiar dacă faceți delarația așa cum văd că intenționați, tot în boxă, alături de mine ajungeți. În calitate de complice". „Dar, dar mărturisind, mă voi despovăra de o faptă groaznică".

Victor Beda

peter cheyney

DRAGOSTE CU PISTOLUL

e zece ani încoace, oricine se respectă cît de cît în Statele Unite fredonează un cîntec al cărui refren este „Crima nu rentează". Ceea ce cam așa și este.

Și totuși astăzi în zona North Clark din Chicago există un mare magazin de țigări, pe al cărui frontispiciu numele „Eddie" este scris cu litere artistice, cromate și încă patru magazine de țigări și două standuri de apă gazoasă, care etalează ostentativ același nume și același proprietar.

„Eddie" nu este numele lui adevărat, dar și eu și agenții federali știm că Eddie este singurul gangster veritabil și implacabil care a profitat de pe urma crimei în perioada anului 1929, an de vîrf în fabricarea ilicită de băuturi alcoolice, contrabandă, aruncarea în aer de magazine și escrocherie.

A scăpat cu fața curată pentru că s-a descurcat cel mai bine.

Să fiu însă atent ce spun, pentru că soția sa Gerda, care de altfel îmi era prietenă și care se crede o persoană „bine", se aprinde ușor cînd cineva încearcă să-și bage nasul în viața lui Eddie, și nu vreau să primesc o palmă nici chiar prin poștă.

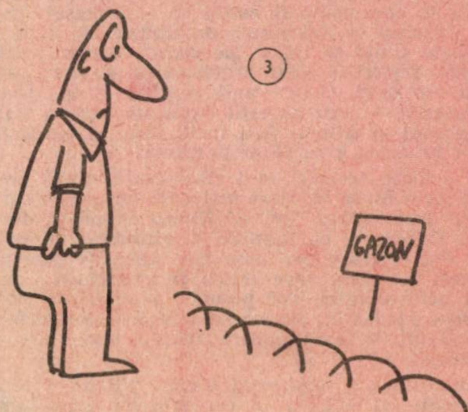
În 1929, Chicago era un oraș deschis, în măsura în care poate fi astfel un oraș clasat mereu primul în evaziunea prohibiției, de cînd în Statele Unite se trăia „pe uscat". Mafia, politicienii, pistolarii liber-profesioniști și, îmi pare rău c-o spun, chiar unii polițiști — de toate rangurile — erau cu toții implicați într-un mare angrenaj al crimei. Așa încît, chiar și autorităților le venea greu să se descurce.

Cu toate acestea, mai rămăseseră mulți polițiști care nu se lăsaseră niciodată mituiți, și care, spre dezavantajul lor, își făceau cîteodată datoria. Printre ei se număra și căpitanul de poliție Nils Olinsen, un exemplar uman de șase picioare înălțime, care putea fi identificat prin doi ochi albaștri, doi pumni, și al cărui tată fusese suedez iar mama irlandeză — descendență destul de bună pentru oricine, mai ales în Chicago.

Într-o seară, căpetenia mafiei ordonă o mică execuție cu ridicata în cartierul de nord (care, fiindcă veni vorba, este o zonă drăguță a ora-

șului, unde crima cu ridicata nu are căutare), iar Olinsen arestă pe cineva, care era în termeni așa de buni cu toți politicienii locali, de la cel mai ieftin secretar, pînă la cel mai scump reprezentant al administrației publice la nivel înalt, încît se bucurase în trecut de imunitate completă în fața poliției.

În sine, acest act ar putea să demonstreze curajul lui Olinsen, care împlinise 50 de ani. Curajul nu-l ducea însă la nimic bun.

A doua zi dimineață, domnul care săvîrșise crimele ieșea pe cauțiune, în timp ce Olinsen primea o adresă oficială, prin care i se anunța transferul la o secție de poliție de cealaltă parte a străzii North Clark, unde nu se întîmpla niciodată nimic și un căpitan de poliție încă ambițios putea să stea toată ziua degeaba bătînd darabana, fără să aibă vreodată șansa unei promovări.

Acest proces (numit „deportarea în Siberia") era o metodă curentă pe care politicienii simpatizanți ai Mafiei o foloseau pentru a potoli ofițerii de poliție prea entuziaști. De obicei, inima le ceda în mai puțin de o lună.

Ceea ce nu se întîmplă și în cazul de față. Citind adresa, Olinsen făcu o grimasă și se îndreptă spre noua secție, însoțit de doi detectivi, transferați și ei pentru că luaseră parte la arestare, pe nume Yates și Shansy.

Pe drum, Shansy, irlandez de origine, le spuse că a cumpărat două jocuri „de răbdare" pentru noul birou, ca să-și omoare cumva timpul.

Trei luni mai tîrziu, soarta hotărî să le vină în ajutor și un anume domn Anselmo Perruqui care se mută în zona străzii North Clark. Perruqui se ocupase de afacerile cu alcool. Se estima că în procesul agonisirii banilor „lichidase" tot atiția, dacă nu mai mulți, concurenți decît majoritatea predecesorilor săi.

Prin acest simplu fapt, se distingea ca persoană de vază. Dar Perruqui, a cărui ambiție nu era încă satisfăcută, hotărî să-și extindă operațiile și asupra vopsitoriilor și curățătoriilor care existau din belșug în împrejurimile străzii North Clark.

Imediat după ce se stabili, Anselmo Perruqui începu să-și trimită emisarii prin cartier, invitînd politicos pe proprietarii de vopsitorii și curățătorii să se înscrie în „asociația sa de protecție".

Cei înclinați să ezite erau informați cu zîmbetul pe buze că cel mai bun lucru ar fi să se decidă rapid, altfel s-ar putea ca cineva să arunce un „ananas" în vopsitoria lor — un „ananas" fiind o bombă simplă de mărimea mîinii, foarte populară pe atunci printre băieții care se ocupau cu aruncarea în aer a abonaților șovăitori.

Din păcate, majoritatea proprietarilor vopsitoriilor și curățătoriilor din zonă ajunseseră la concluzia că este mai indicat să-i plătească lui Perruqui, decît să li se arunce în aer magazinele, să li se deturneze camioanele și să li se ardă conținutul — toți, cu excepția unui individ încăpățînat, Jake Sharman de la Sharman Cleaners Inc. („Vopsim pe placul dumneavoastră") care-l primi foarte nepoliticos pe trimisul lui Perruqui.

Tristul rezultat fu că, trei zile mai tîrziu, o persoană rău intenționată aruncă un „ananas" prin ușa deschisă a celui mai mare magazin Sharman din Barrell Street. Distrugerea fu totală și, cu spume la gură, Jake îl sună pe Nils Olinsen ca să-l întrebe dacă mai există poliție în zonă și dacă da, cu ce se ocupă.

Nils acționă rapid. Voia un caz simplu urmat de condamnarea imediată a celui care aruncase bomba. Yates și Shansy nu erau cunoscuți în zonă, așa că la o oră după telefonul lui Sharman colindau deja sălile de biliard și crîșmele clandestine cu care cartierul era, și încă mai este, înțesat.

Shansy avu noroc. În numai 24 de ore prinsese firul expertului în ananas și după alte 12, putea să-i raporteze lui Olinsen că cel care aruncase bomba era un tip de 25 de ani, extrem de arătos, cu mare succes la femei, și care răspundea la numele de „Eddie" — celălalt nume nefiind cunoscut.

Shansy mai raportă că Eddie fusese recrutat de curind în echipa de aruncători de bombe a lui Perruqui și că locuise în zona North Clark aproape toată viața.

Olinsen mîrîi și-i ordonă lui Shansy să-l aducă pe aruncătorul de bombe. 48 de ore mai tîrziu acesta apăru la secție cu Eddie, pe a cărui față înflorea un încîntător zîmbet nevinovat, care exprima totala lui uluire față de posibilitatea de a fi bănuit de ceva.

Cu o țigară îndelung mestecată atîrnînd în colțul gurii, Olinsen stătea la birou într-un scaun dat pe spate. Îl privi pe Eddie ușor dezgustat.

— Deci tu ești deșteptul care a aruncat în aer fațada magazinului Sharman, hi ? spuse el. Bănuiesc că ai un alibi.

— Sigur, zise Eddie, nepăsător. Magazinul Sharman a fost aruncat în aer marți la ora 11. Ei bine, chiar atunci eu mă aflam la sala de biliard Seegar pe strada 12, unde la acea oră mai erau vreo 40 de tipi, care să confirme ce v-am spus.

Surisul îi deveni mai dezarmant ca niciodată.

— Știu, spuse Olinsen. Știu tot. Alibiul ți-era pregătit înainte să te apuci de treabă. Perruqui a avut grijă de asta, iar tu te bazezi pe faptul că, dacă totuși te-a văzut cineva la treabă, n-o să aibă curajul să intre în boxa martorilor. Ar fi prea bine „aranjați" de cîțiva din prietenii tăi.

Îl măsură pe Eddie din cap pînă-n picioare.

— Arăți bine pentru un golan dezgustător. Un copil. Ai umeri lați, brațe și picioare puternice și un zîmbet dulce. Cred că fetele sînt moarte după tine. Te știu eu ! N-ai dosar la poliție pentru că abia te-ai alăturat lui Perruqui, și-mi pare rău că n-ai.

Aruncă chiștocul la coș.

— Ești un golan ieftin — unul din rezultatele prohibiției, continuă el. Esti un copil tîmpit și crezi că numai mutra contează în viață. Îți imaginezi că poți să-i storci lui Perruqui 200 de dolari pe săptămînă și totul o să meargă la nesfîrșit.

Se opri puțin, dar Eddie nu spuse nimic.

— Știu pe ce căi ajungeți voi la crimă, continuă Olinsen. Nu degeaba sînt polițist de 25 de ani. Începeți de copii, subtilizînd mere de la standurile stradale, apoi intrați la ziare, stați pe la colțuri de stradă și vindeți un pont găinarilor să nu fie surprinși de vreun polițai. Cînd creșteți, nu vă mai doriți decît să intrați în mafie. Sfîrșiți la Sing Sing, în scaunul electris sau la morgă. Mă-ntreb, tu unde o să ajungi ?

Zîmbetul lui Eddie să lăți. Lui Olinsen îi trecu prin cap că e un puști al naibii de bine făcut.

— N-am de unde să știu, spuse Eddie. Dumneavoastră știți totul. Spuneți-mi dumneavoastră !

Căpitanul de poliție se încruntă în semn de dezgust.

— Ieși afară, zise. N-am pentru ce să te rețin. Amîndoi știm că tu ai aruncat în aer magazinul lui Sharman, dar nu pot s-o dovedesc și tu știi că nu pot. Dar te avertizez : dacă te mai prind vreodată cu ceva, indiferent ce, o să pun pe unul din băieții mei să te ducă într-o fundătură și să-ți dea drumul. Tu o să alergi, iar el o să-și exerseze puțin tirul. Acum, șterge-o !

Eddie duse degetul la pălărie și zîmbi dulce.

— Dumneavoastră sînteți șeful, spuse el. Mulțumesc de invitație. M-am simțit bine !

Ieși din biroul lui Olinsen cu pas ușor.

Afară, pe coridor, îl aștepta Shansy.

— Hai, golane, zise Shansy. Mișcă ! Nu-mi plac gangsterii ieftini. Într-o bună zi, am să vă trimit cîteva cărți de vizită din țeava puștii !

Dar Eddie nu-l asculta. De după ușile batante ale coridorului apăru o fată. Avea 22 de ani și era din acelea care îți tăiau răsuflarea cînd le priveai. Avea părul blond cenușiu, chipul și corpul minunate și tot ce mai trebuia.

— Cerule ! murmură Eddie. Vezi și tu ce văd eu ?

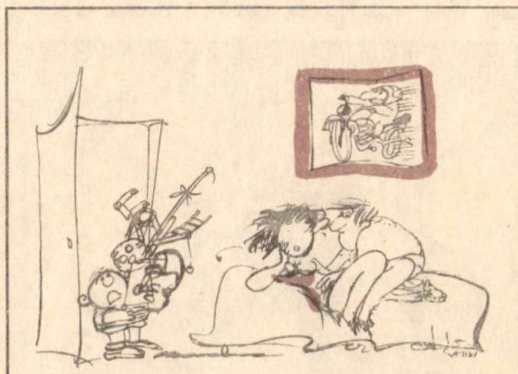
— Mișcă, păduche, mîrîi Shansy, și n-o mai privi pe domnișoara Olinsen așa. Tu nu meriți să te uiți la nici o femeie decentă.

Eddie nu scoase un cuvînt, dar părea cufundat în gînduri. Apoi, rînji la Shansy și dispăru.

Peste patru zile, o mașină plină de acoliți ai lui Perruqui atacă filiala unei bănci la mai puțin de jumătate de milă depărtare de secție. Un casier fu ucis, iar doi clienți răniți.

De data asta, existau dovezi. Se găsi mașina și apăru chiar și un martor, care era gata să jure asupra identității unuia din bandiți. Era clar mîna lui Perruqui, iar Olinsen se dedică urmăririi lui.

În acea seară, făcu razie în două crîșme clandestine, pe unde-și pierdeau vremea băieții lui Perruqui și adună vreo șase într-o mașină a poliției. A doua zi, Yates îl ridică pe „șeful de personal" al lui Perruqui de pe Walnut Avenue și îl împușcă cînd acesta încercă să fugă. Olinsen începuse să-l agaseze pe Perruqui.

— Nu-i așa că vă e indiferent dacă vă jucați în doi sau în trei ?

În după-amiaza zilei următoare, Gerda Olinsen plecă de acasă pentru a-şi vizita tatăl la secţie, dar nu mai ajunse. Seara pe la 6, Olinsen şi soţia începură să se-ngrijoreze. La 8 îşi dădură seama că aveau într-adevăr motiv de îngrijorare.

La secţie se primi un telefon anonim, avertizîndu-l pe Olinsen că dacă ţinea să-şi mai vadă fiica — în viaţă — era mai bine s-o lase mai moale şi să accepte cauţiunea pentru cei şase băieţi ai lui Perruqui, pe care-i ţinea la răcoare.

Perruqui pusese mîna pe Gerda.

Abia a doua zi dimineaţa, Shansy îşi aminti de remarca lui Eddie despre Gerda, în ziua cînd Olinsen ordonase să fie adus la anchetă.

— El e în spatele afacerii acesteia, zise Shansy. Bănuiesc că în momentul cînd ai pornit împotriva lui Perruqui, tipul ăsta cum-îl-cheamă i-a zis şefului că a văzut-o pe Gerda **pe aici şi că, umflîndu-o, şi-ar regla conturile.** Se scărpină în cap. Ce-ai de gînd să faci ? întrebă el.

Olinsen se gîndi o clipă şi-i răspunse ursuz :

— Cred că ai dreptate, Shansy. Puştiul e în spatele răpirii. Pune-i pe toţi oamenii din secţie să-l caute pe Eddie. Cercetează toate crîşmele în care a fost văzut vreodată şi cînd îl găseşti, nu face nimic. Mă anunţi pe mine. Vreau să stau de vorbă cu el personal.

— O.K., zise Shansy.

Spera ca Olinsen să pună mîna pe Eddie înainte să i se întîmple ceva Gerdei.

Dar nu le mai parveni nici o veste despre Gerda.

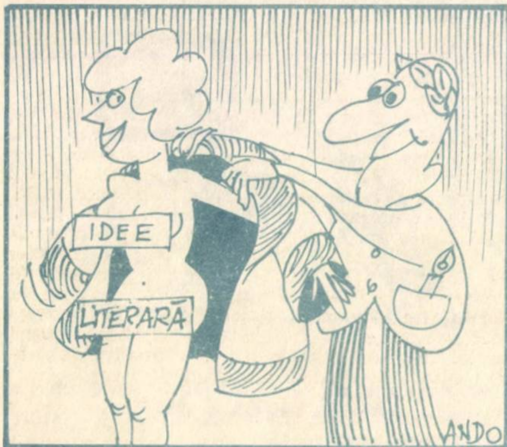

Peste trei săptămîni, Shansy dădu de urma lui Eddie. În acea după-amiază, îl sună pe Olinsen, al cărui păr albise puţin, şi-i spuse că Eddie locuieşte la hotelul Altimira pe Green Street la Cloane ; că avea un apartament la etajul 3 spre spate, numărul 264 B şi că se afla la hotel la acea oră.

— O.K., Shansy. Muţumesc mult. Vino înapoi, te rog. Mă ocup eu de asta.

Apoi îşi puse pistolul de serviciu în toc şi luă un taxi spre Altimira.

Se îndreaptă spre lift, urcă la etajul 3, merse **pe coridor pînă la 264 B. Uşa era încuiată, dar** asta nu-l nelinişti pe Olinsen. Scoase pistolul şi trase în broască, după care intră în cameră.

De cealaltă parte, cu faţa spre uşă, Eddie stătea la birou şi scria o scrisoare. Cînd intră Olisen, vîrî mînă în sertarul biroului.

— Scoate mîna din sertar, spuse Olinsen. Ambele mîini pe masă ! Poate-ţi mai aduci aminte ce-am vorbit nu demult ?! Ţi-am spus că tipi ca tine sfîrşesc întotdeauna la Sing Sing, în scaunul electric sau la morgă. Mai ţii minte ? Ei bine, tu mergi la morgă. Dar înainte de asta aş vrea să ştiu unde este fiica mea Gerda şi, dac-ai fi deştept, i-ai da drumul că, după cum probabil ştii, există două moduri de a împuşca un gangster : unul rapid şi altul lent. Dacă nu vorbeşti, trag unde te va durea mai tare şi va dura mai mult.

Eddie nu spuse nimic. Acelaşi zîmbet larg îi înflorea pe faţa frumoasă şi prelungă. Tocmai voia să spună ceva, cînd Olinsen văzu cum Eddie se uita peste el la uşa din spate. Olinsen zîmbi răutăcios. Truc vechi să încerce să-l facă pe omul cu pistolul să se uite în spate ! Nu căzu în cursă. Îndreptă mai sus pistolul spre Eddie.

În acea fracţiune de secundă, mîna lui Eddie intră din nou în sertar, de unde reapăru cu un revolver calibrul 38, cîrn şi răutăcios. Olinsen apăsă pe trăgaci, şi Eddie se prăbuşi pe birou, dar căpitanul de poliţie observă că ochii îi mai fixau încă uşa. Olinsen privi în spate. În uşă stătea Perruqui. Ţinea în mînă un pistol şi se pregătea să-l ridice, cînd Eddie, căzut pe birou, trase primul.

Olinsen crezu că în el, dar se înşela.

Glonţul lui Eddie îl lovi pe Perruqui drept între ochi. Şeful se mototoli şi se prăvăli pe podea.

Olinsen puse la loc pistolul şi se îndreptă spre Eddie, care abia mai zîmbea.

— Nu-nţeleg, spuse Olinsen. Ce-nseamnă asta ?

— Ascultă-mă, zise Eddie, fiindcă nu prea am chef de conversaţie. Perruqui a răpit-o pe Gerda şi cred că ar fi mierlit-o de mult dar mie nu prea mi-a surîs ideea. Am văzut-o în ziua în care mi-ai ţinut discursul ăla lung despre gangsteri, şi privirea ta se potrivea cu ochii ei, dacă pricepi. O.K. Ei bine, i-am furat-o lui Perruqui. E încuiată în ultima cameră a apartamentului. Am ţinut-o acolo pentru că ştiam că mă caută pe mine — şi pe ea. E nevătămată.

Reuşi să zîmbească slab.

— Şi poţi să chemi o ambulanţă, spuse el. Am nevoie de puţină atenţie, chiar dacă n-am să mor, fiindcă toată lumea ştie că voi, poliţaii naibii, nu ştiţi să trageţi.

Se prăbuşi peste birou.

În ziua în care Olinsen le spusese lui Yates şi Shansy că-şi dăduse permisiunea ca Gerda să se mărite cu Eddie, băieţii mai că muriră de inimă.

Toată seara băură whiski dublu şi se întrebară dacă într-adevăr crima rentează şi cum naiba este drept ca un golan ca Eddie să se însoare cu o fată ca Gerda.

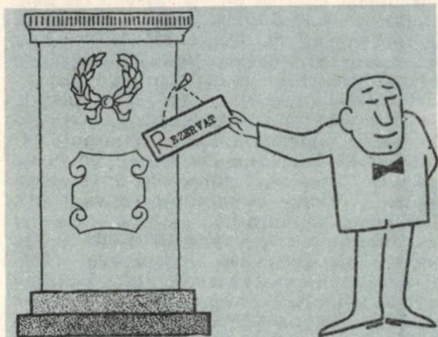
Ceea ce, bineînţeles, nu-şi dădeau seama era că Eddie nu era chiar un escroc. Credea că este.

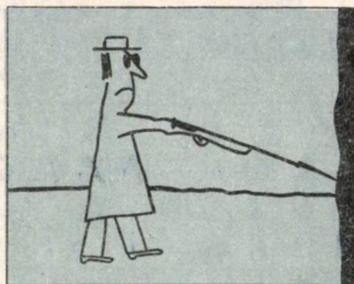
Şi închei în această notă, pentru că, după cum v-am mai spus, nu ţin să fiu pălmuit de Gerda — nici măcar prin poştă !

În româneşte de
Lidia Todan

CAREURI ȘI ENIGMISTICĂ de Prof. ARNOLD HELMAN

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	L	A	U	T	A	●		H			
R	A	U	●	O	C	A	●	O			
M	U	Z	I	C	U	T	Z	●	A	R	O
O	T	●	M	A	S	U	R	I	●	U	T
N	A	I	●	T	T	●	C	O	B	R	A
I	●	T	R	A	I	T	●		A		
C	O	R	H	●	C	A	V	A	L	●	
A	R	I	●	C	A	R	O	●	E	B	E
●	G	●	R	E	●	A	C	A	R	E	T
C	A	I	●	R	V	G	A	●	I	C	A
U	●	M	A	N	D	O	L	I	N	A	●
C	L	A	P	G	●	T	I	T	E	R	A

DIALOGUL ARTELOR

ORIZONTAL : 1. Altă denumire a lăutei, întîlnită și în titlul unei reviste scoasă de Gh. Asachi („...românească") — Se lasă peste clapele pianului. 2. Poet din Cluj (n. 1939), autor al unor poezii intitulate „Cîntec posibil", „Cîntec șoptit", „Cîntec la lună" — Măsură de greutate veche — Obiect mic de metal pus transversal la instrumente populare cu coarde ciupite. 3. Mic instrument muzical de suflat și armonică — Marcă românească de mașină. 4. Notă fără început și sfîrșit ! — Părți ale metrului ce se deosebesc după mărime, valori, precum și după numărul, poziția și intensitatea accentului — Veche notă muzicală. 5. Instrument popular de suflat cu mai multe fluiere — Tudor Tomescu — Șarpe otrăvitor. 6. Care a viețuit — Porție. 7. Instrument muzical de suflat, omonim cu numele unui arbore și al unui aluat copt — Fluier mare ciobănesc, din paltin sau alun. 8. Măsuri... în orchestrări ! — O tobă ca la carte ! — Zeița tinereții, soția lui Hercule. 9. Notă muzicală — Construcție secundară. 10. Puși la... fugă ! — „Marea mesă" a lui Mozart — Diminutiv feminin în... armonică ! 11. Instrument muzical cu coarde ciupite, provenit din lăută. 12. Albe și negre la pian. — O altă denumire veche a citerei.

VERTICAL : 1. Instrument muzical cu burduf — Cîntă din oră-n oră. 2. Cobza lui Barbu, „starostele și cobzarul" — Instrument muzical cu claviatură și tuburi. 3. Simț căruia i se adresează muzica — Localitate în Italia (o găsiți în litri !) — Rimă fără cap ! 4. Ion Mureșanu, autorul poeziei „Un răsunet" — Ultimele sunete din... corn ! — Anton Pann. 5. Lucrare muzicală pentru instrumente cu claviatură, cu sens actual piesă instrumentală cu mișcare rapidă. — A trece prin sită. 6. Parte a fizicii ce studiază sunetele ; cea muzicală tratează sunetele folosite în muzică și legile perceperii lor — Intrat la apă. 7. Culoare care bate (poate fi și tobă !) — Clarinet de origine bănățeană. 8. Radical al arcușului — Interpreți fără instrumente muzicale. 9. Primele noțiuni — Sinonim cu nimic — Spetează... în orice chitară ! 10. Fir subțire și uscat — Specialiste mobile în compoziții și armonie, care interpretează muzica altora. 11. Grupări de semne de alterație (diezi, bemoli) plasate la începutul portativului, după cheie — Semn muzical pentru restabilirea înălțimii de bază a unei trepte. 12. Mic instrument de percuție, de origine spaniolă, compus din plăci de lemn.

Dicționar : **EBE, ITRI.**

Concursurile Artei [illegible]

ISRAEL - Ierusalim Telaviv [illegible]
[illegible]

PAGINI DE LITERATURĂ

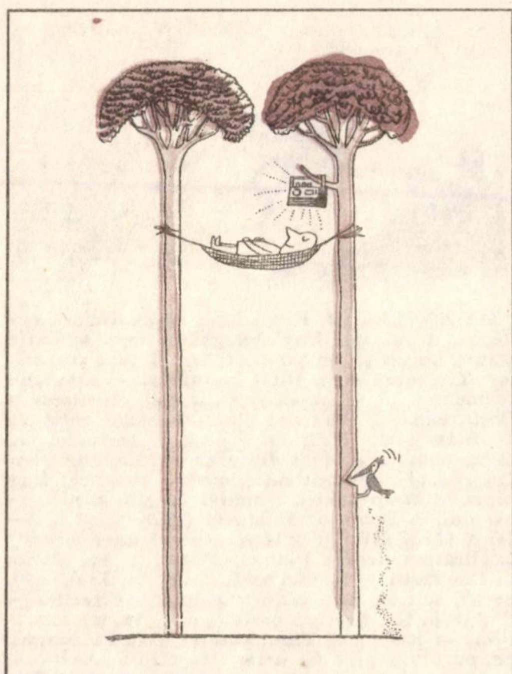
ORIZONTAL : 1. Rădăcinile din titlul unui roman de Zaharia Stancu şi migdalele lui Topîrceanu — Istoric şi critic literar, coautor al unui dicţionar al literaturii române pînă la 1900. 2. „Ceahlăul prozei româneşti" care debutează în anul 1904 cu patru cărţi : „Dureri înăbuşite", „Crîşma lui moş Precu", „Povestiri", „Şoimii" — „... 1840", poezie cu caracter vizionar de Gr. Alexandrescu (neart.). 3. „Scrisoare către... mici", unul din volumele prozatorului Aurel Antonie (neart.) — Pseudonimul sub care este cunoscut E. Botez, autorul romanului „Europolis". 4. „... te legeni", cunoscută elegie eminesciană — Opere literare. 5. „... Ancuţei" de M. Sadoveanu, „roman à tiroir" cu nouă povestiri (neart.) — Pronume posesiv — Volum. 6. Sinonim pentru perioadă, folosit în istoria literaturii cînd se tratează momentul 1848 sau al marilor clasici — Cătălin din „Luceafărul", „ce poartă pas cu pas a-mpărătesei rochii". 7. Istoric literar şi folclorist, a colaborat la redactarea tratatului „Istoria literaturii române" — Primele litere. 8. Reduplicat în dadaism ! — Specie a prozei epice din care fac parte „Mara", „Viaţa la ţară", „Ciocoii vechi şi noi" — Nefericit personaj feminin din „Ion" de L. Rebreanu. 9. Istoric literar coautor al unei Antologii a scriitorilor bîrlădeni, autor al unor studii despre St. Petică şi G. Tutoveanu — Popor căruia îi aparţine Zamolxe, personajul principal din titlul unei piese de L. Blaga. 10. Fata hangiului, „cu ochi verzi ca leuşteanul..." din „Cade o lacrimă", poezie a lui O. Goga — Notă definitorie a realismului prin care se realizează caractere cu valoare general-umană, socială, etică, psihologică. 11. Personalitate renascentistă, autorul, printre altele, al unor romane : „Enigma Otiliei", „Bietul Ioanide", „Scrinul negru" — Fruntaş. 12. Asociaţia transilvană pentru literatura română şi cultura poporului român, înfiinţată în 1861 la Sibiu — Genul dramatic în care au excelat I. L. Caragiale, G. Ciprian, Tudor Muştescu, A. Baranga.

VERTICAL : 1. Scriitor şi îndrumător al culturii în Moldova, a scris poezii, în special ode, nuvele şi piese istorice (1788—1869) — G. Bogdan..., cumnat al lui N. Iorga, istoric şi critic literar, cu opere ca „Istoria literaturii române moderne", monografiile „Petru Maior", „Gheorghe Lazăr", „Ioan Barac". 2. „Slutul şi urîtul", „grosul şi-arţăgosul" din balada „Toma Alimoş" — Istoric literar care a publicat împreună cu I. E. Torouţiu în 13 volume „Studii şi documente literare", între anii 1931—1946. 3. Diminutiv masculin — Vîrful vîrfului din munţii Făgăraş — Săritură. 4. Centru al culturii europene în care au studiat reprezentanţi ai Şcolii Ardelene precum şi G. Călinescu — Istoric şi critic literar a reeditat monumentala creaţie călinesciană „Istoria literaturii române de la origini..." — Ion Rotaru. 5. Eterna femeie, al cărei „trunchi de fum" iese din „coasta bărbătească" în poezia „Timbru" de Ion Barbu — Enunţul „Închin această carte tatălui meu în semn de respect pentru munca producătoare de bunuri materiale" pus pe frontispiciul cărţii „O istorie a literaturii române" de I. Rotaru — Etna ! 6. Personaj feminin din „Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război" de Camil Petrescu — ...Libertăţii din Blaj marcată în istoria literaturii şi prin discursul lui Simion Bărnuţiu în mai 1848 (neart.). 7. Ministerul Afacerilor Externe (abr.) — Fiinţa care ne-a dat viaţă cîntată în poezii de M. Eminescu, G. Coşbuc, N. Labiş — Interjecţie. 8. În lan ! — Comparativ — Index de autori, opere şi periodice cuprins în partea finală a lucrărilor de istorie literară. 9. Compoziţie vocală şi instrumentală de origine arabă — Pann Anton — Oraş în Republica Dominicană. 10. „...prozatorilor români", operă de referinţă a lui Tudor Vianu — Prenumele unei cunoscute cîntăreţe române (...de Barbu). 11. Specialist în literatura română veche, a publicat „Cărţile populare în literatura românească", „Istoria literaturii române vechi" în trei volume — Titlul unei poezii de G. Bacovia care începe cu versurile : „Singur, singur, singur, / Într-un han departe — / Doarme şi hangiul, / Străzile-s deşarte, / Singur, singur, singur..." 12. Autorul operei didactic-moralizatoare „Didahii" numit după locul de origine Ivireanul — Prozator şi dramaturg contemporan din opera căruia cităm : „Pompierul şi opera", „Iubirea e un lucru foarte mare", „Preşul".

Dicţionar : NUBA, AZUA.

ŞOSTAGOVICI

Reflecții

● Viața fără binefacerile științei și fără frumusețile artei nu înseamnă nimic.

● Arta își găsește existența pretutindeni.

● Fiecare artă, în parte, exprimă epoca ei. Dar vai și amar dacă exprimă numai epoca respectivă. Adevărata artă exprimă toate epocile, pentru că îl exprimă pe om.

● Un artist care nu este în stare să compună, descompune și se intitulează „modern".

● Nu-i frumos ce e frumos, e frumos ce-i place criticului de artă.

● Masa tăcerii ! — o adevărată masă rotundă.

● E mai cinstit să batjocorești un lucru pe care nu-l pricepi, decît să te prefaci a-l pricepe.

● Arta este o lungă suferință, o intrebare pe care ți-o pui tot mereu ție însuți. Trebuie o sută de flori ca să faci o picătură de parfum.

Culese de GHEORGHE GROSU

CULISE

ACCIDENT

Dupont stă la cinema în stal. Plasatoarea cere să-i vadă biletul :

— Dar, domnule, cum stați la parter, cînd locul dv. este la balcon ?

— Păi, să vedeți... De acolo am căzut aici.

CREDIBILITATE

Un hoț intră într-un magazin de bijuterii și cere, amenințînd cu pistolul, un inel de toată frumusețea. Vînzătorul, speriat, i-l dă.

— Cît valorează ? întreabă hoțul.

— 45 000 franci.

— Dați-mi altul, care să coste numai 12 000. Vreau să-l dăruiesc nevestei, și trebuie să creadă că l-am cumpărat.

ÎN VESTUL SĂLBATIC

Un cîntăreț, fluierat de public într-un mic orășel din vest, îi spune indignat șerifului :

— Să ajung să fiu spînzurat, și nu mai calc în orașul acesta !

— Puteți fi sigur că dacă mai călcați, chiar așa se va întîmpla.

SCOȚIANA

Un scoțian o întreabă pe tînăra sa soție :

— Maggy, știi care-i diferența dintre un tramvai și un taxi ?

— Nu !

— În aceste condiții, vom lua tramvaiul !

ANIVERSARE

— Fac cîteva pregătiri, nu multe. O să am cîțiva invitați.

— Felicitări ! Spune-mi, ce vîrstă n-o să ai ?

DRAGĂ DOAMNĂ

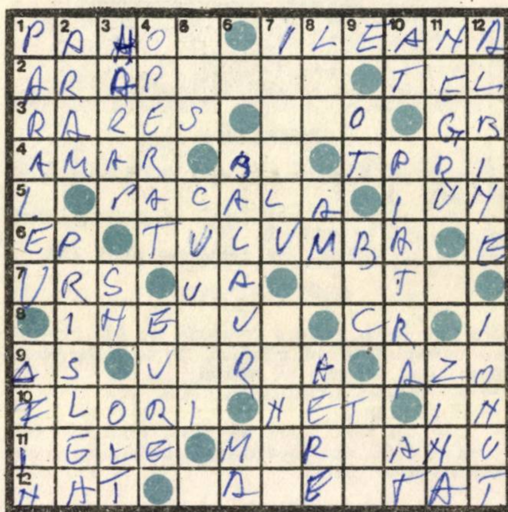
Într-un compartiment o doamnă către un domn care fumează pipă :

— Soțul meu are 60 de ani și pînă acum încă n-a ținut o pipă în gură !

— Dragă doamnă, eu am tot 60 de ani dar pînă acum n-am reușit să țin pipa în altă parte !

A. P.

Din lumea basmelor

ORIZONTAL : 1. Eroul unui basm dintr-o culegere a lui Ion Pop Reteganul, care străbate călare pe un şarpe ţara şerpilor şi ţara şoarecilor (figurează şi în titlul basmului) — Simbolul frumuseţii şi al purităţii sufleteşti, Sînziana şi Cosînzeana. 2. Personaj dintr-un basm cules de D. Stăncescu, ființă între zînă şi zmeoaică, al cărei nume a derivat din arap — Sinonim pentru scopul urmărit de fiinţele benefice, care luptă în basm pentru triumful binelui şi al adevărului. 3. Domn al Moldovei (1527—38 şi 1541—46) a cărui soţie se află în centrul unei legende explicative despre Pietrele Doamnei din Rarău — Cui turtit — Gheorghe Brăiescu. 4. Jale, chin, necaz, termen des întîlnit în doine — Beriliu — A ţine în loc, precum peria şi oglinda, metamorfozat în basme. 5. Tipul omului glumeţ, poznaş, un personaj plin de umor din multe snoave şi basme — Iunie (abr.). 6. Elena Popescu. — Denumire populară a gropii de fîntînă, în care Spînul îl închide pe Harap Alb. 7. Animal recunoscător faţă de voinicul ce-i cruţă viaţa în „Ţugulea, fiul unchiaşului şi al mătuşei" ; şi păcălit de vulpe în altă poveste — Udrea Andreescu — Transport rutier mecanizat. 8. Voinic dintr-un basm ce primeşte ca răsplată din partea şerpoaicei un inel fermecat, care-i împlineşte toate dorinţele — Cap de crai ! 9. Campion — Vitează, figurează în titlul unui basm cu Nucea-făr-de moarte, puterea lui constînd în trei gărgăuni, o tabacheră, o prepeliţă, o raţă, o capră — Azot nesfîrşit ! 10. Doamna acestor plante, Rozuna, e o zînă vegetală cu palate înconjurate de grădini — Categoric, ferm — Plantă textilă din titlul unei poveşti de Ion Creangă, care dialoghează cu cămaşa. 11. Fiinţe malefice, fac mult rău în basmele „Cei trei fraţi", „Dafin -împărat", „Ţugulea", „Limir-împărat" etc. — Zorilă... din basmul cu acelaşi nume, frate cu Decuseară şi Miez-de-noapte, toţi trei fii ai lui Mirea. 12. Fecior bănăţean... de la natură ! — I-au hărăzit ursitoarele daruri încă de la naştere.

VERTICAL : 1. Termen care într-o sintagmă cu leu caracterizează un personaj de basm, cu o mare forţă fizică, ce aruncă buzduganul cale de multe poşte, dintr-o lovitură îşi îngroapă rivalul pînă la brîu sau gît etc. — Frate cu Dafin, în unele variante numit Afirn, ce vine în contact cu simbolurile meteorologice : muma vîntului, muma crivăţului, muma vîntului turbat. 2. Craiul zmeilor care are o cetate de aramă (de unde vine şi numele lui) în basmul Angherar Viteazul — Mezinul împăratului, un viteaz ce-i aduce tatălui mere de aur, după aceea îi urmăreşte pe furii merelor în tărîmul celălalt. 3. ...Alb, eroul celui mai frumos basm din creaţia cultă şi populară — Început de snoavă ! — Rîul, frate cu Mureşul, personificat într-o legendă. 4. Supus unei operaţii — Rîu în Franţa. 5. Cuvînt din folclorul copiilor — Mică plantă erbacee. 6.

Monstrul din basme, o reptilă uriaşă cu mai multe capete, o apariţie malefică — Capul maşterei ! 7. Icnete — Un epitet ce se referă la bătrîneţe. 8. Numele lui Amira-Arap dintr-un basm aromân, semnificind în limba populară negru (termenul figurează la genul feminin şi în Mioriţa) — Numele unei femei întîlnite des în poveştile cu caracter hagiografic ; e amintită pentru isprăvile ei de Vitoria Lipan în romanul „Baltagul" de M. Sadoveanu — Ifose. 9. În total ! — Pasăre, simbol al solitudinii, nu e prezentă în împărăţia de basm a păsărilor, dar e întîlnită într-o legendă din culegerea „Voinicul Ineluş" — Fetişoara lui... 10. Sinonim dobrogean pentru cal, un protagonist năzdrăvan al basmelor, auxiliar preţios al Feţilor-Frumoşi — Sfarmă..., eroul de basm, tovarăş cu Strîmbă-Lemne, personaje preluate de Sadoveanu în „Fraţii Jderi", denumindu-i pe Samoilă şi Onofrei — Andrei Tomescu. 11. Numele legendar al voievodului-ctitor al Mănăstirii Argeşului, şi în baladă, şi în legendă, dar şi împăratul dintr-un basm, „Din fată-fecior" din culegerea lui Ion Pop Reteganul — Personaj frumos, nemuritor şi cu puteri miraculoase, atîta vreme cît nu se îndrăgosteşte de muritorii de rînd. 12. Insecte ce aduc „colb mărunt de aur" în „Călin-File din poveste" de M. Eminescu, iar în „Povestea lui Harap Alb" îl vor ajuta pe erou după ce acesta le face urdiniş — Personajul central din romanul „Fraţii Jderi" de M. Sadoveanu, mezinul Jder care prin înfăţişare şi isprăvi se aseamănă cu eroii de basm.

Cuvinte rare : **ARAM, EVRE, NUS.**

ARENA

LOGICĂ

Doi beţivi într-un local din San Francisco :

— Băiete, zice unul, pune-mi la grătar o limbă de elefant, mi-e tare foame.

— În cazul ăsta, zise celălalt, eu am să servesc coadă de elefant... mi-ar părea rău ca bucătarul să fie nevoit să taie doi elefanţi.

HIEROGLIFE

Un tînăr care curta o fată se lăuda, între altele, că ar şti limba chineză. A dus-o la un restaurant chinez, unde i s-a prezentat un meniu în limba chineză. S-a uitat cu atenţie, după care s-a adresat chelnerului, arătîndu-i cîteva heroglife :

— Să serveşti, te rog, din asta, două porţii.

— Imposibil, domnule. E numele patronului.

EXPLICAŢIE

Într-un restaurant din Bronx, o femeie între două vîrste îi cere ospătarului să deschidă instalaţia de încălzire. După o vreme, transpirată, îi cere ospătarului să închidă căldura.

Vecinul, psihologul William Cunning, îl întreabă la un moment dat pe ospătar : „Amice, cred că te-a scos din minţi femeia asta tot punîndu-te să închizi şi să deschizi căldura, nu ?"

„Da de unde, domnule, spune ospătarul, eu am scos-o pe ea din minţi. Nici nu avem instalaţie de încălzire".

— Şi, mă rog frumos, de ce-l căutaţi pe băiatul meu ?

Dicţionar de limbă ascuţită

BABA — operă migăloasă a timpului
BAC — plută trasă pe sfoară
BACI — cioban ajuns sus
BACŞIŞ — unguent de buzunar
BANAL — ceva deosebit de obişnuit
BANC — glumă cu nisip şi peşte
BANCHIZĂ — ghiaţă pe care o trec apele
BANDAJ — cîrpă bună de pus la rană
BANDA — bătaia de joc a maşinii de scris
BAOBAB — pădure într-un picior
BAR — cîrciumă cu insomnie
BARAJ — făcut să nu-l treacă apele
BARBA — plete căzute pe fălci
BARCA — corabie retrogradată
BARDA — argument care te face să-ţi pierzi capul
BAROMETRU — meteorolog pus la zid
BARZA — pasăre care scuteşte părinţii de osteneală
BASM — science-fiction din bătrîni
BAGHETA — nuia pentru ameninţarea orchestrei
BALADA — poveste cu cîntec
BALAMA — învîrteală pentru uşi şi ferestre
BALAMUC — loc unde mai poţi găsi în viaţă pe marii dispăruţi
BALANSOAR — urcare şi coborîre în scaun
BALANŢA — dreptate la tarabă
BALAUR — şarpe cu suflet fierbinte
BALCON — dependinţă pentru serenade şi murături
BALDACHIN — pat ce se poartă cu perdea
BALTAG — topor cu gura mare

PAVEL GRIGORE-PAGRI

ANAGRAMELE DIN «ȚIGANIADA» de ION BUDAI DELEANU

Cea mai însemnată epopee din literatura română, capodopera iluminismului nostru, „Țiganiada" de Ion Budai Deleanu conține în titlu următoarea continuare : „Poemation eroi-comico-satiric. Alcătuit în douăsprezece cînturi de Leonachi Dianeu. Îmbogățit cu multe însămnări si luare aminte critice, filosofice, istorice, filologhice si gramatece de către MITRU PEREA s-alții mai mulți, în anul 1800". În prolog autorul se iscălește Leon(achi) Dianeu și alcătuiește o epistolie închinătoare către Mitru Perea, vestit cîntăreț, în care scrie, printre altele : „Eu mă chiem acum Leon Dianeu precum știi tu, bine, că la noi în Țara Românească ba și la Moldova, toți s'adaugă numele cu achi... după grecie, fiind că sună mai cilibiu... Dar să știi că acest nume, Leon Dianeu cuprinde în sine întreg numele mieu, prin strămutarea slovelor sau anagramă... Și numele tău este strămutat prin anagramă, căci am avut multe pricini la aceasta, ca să nu stie toți cine este izvoditoriul acestei poezii și cărui s-au închinat."

În mărturisirea de credință a scriitorului se găsesc și cauzele care l-au îndreptățit să recurgă la anagrame : cel ce a scris această satiră la adresa orînduirii feudale si a despotismului habsburgic era pasibil de represalii ; de altfel scriitorul și-a trăit a doua parte a vieții departe de țară, murind la Lemberg, lăsînd în urmă puține stiri despre sine. Strămutat pe meleaguri străine, Ion Budai Deleanu este unul dintre puținii scriitori din epoca veche, fără material iconografic, iar opera lui a împărtășit nefericitul destin al „Istoriei ieroglifice" de D. Cantemir, fiind redescoperită și intrînd în circuitul literaturii române, tîrziu, abia în a doua jumătate a secolului trecut.

Chiar la o analiză sumară anagrama pseudonimică din Ion Deleanu își dezvăluie originea : Leon, prenume grecesc cu un corespondent latin Leo, Dianeu, nume de familie mai puțin uzitat, dar plauzibil prin structura sau fonetică, putînd fi raportat la un eventual etimon Dian — din zeița romană Diana — si un sufix lexical eu, intîlnit mai tîrziu și la alte nume, ca Hașdeu, Hîrjeu, Brînzeu, ilustre figuri ale stiinței si culturii românești.

A doua anagramă, Mitru Perea, e obținută din Petru Maior. Aci se impun cîteva observații :

— se păstrează echilibrul fonetic prin distributia identică a consoanelor și a vocalelor, la două nume bisilabice formate din cîte cinci litere,

— hipocoristicul Mitru, derivat de la Dumitru — nume grecesc împrumutat și de romani — primește certificatul literar ; el va fi folosit peste ani și pentru personajul central al romanului „Setea" de către scriitorul Titus Popovici.

— celălalt nume, Perea, ca si Dianeu, necunoscut in onomastică, unde există un Petrea, (deci analogic premisa unui nume prin elipsă), ar putea fi asociat unei rădăcini latine — pereo = a pieri (peri). Sau să nu uităm prefixul latin per, care intră în alcătuirea a sute de cuvinte derivate. O simplă supoziție fără a atrage acuzația de etimologie fantezistă.

Ceramică de Nicolae Gadonschi

Dar la o privire mai atentă se observă că Mitru Perea nu poate fi anagramat decît din Petru Maier (și nu Maior), nume pe care-l citează, într-un subsol și o ediție a „Țiganiadei" (Lyceum, 1969).

Intr-un colind transilvănean există o variantă: „fata de maior". Nu este vorba de termenul ierarhiei militare, ci de o formă a regionalismului maier, însemnînd cioban înstărit. Forma e confirmată și de Dicționarul invers (ed. Academiei din 1957), explicația fiind dată și de unul dintre exegeții „Mioriței", folcloristul Amzulescu.

E indubitabil că cele două anagrame ale lui I. Budai Deleanu, cărturar preocupat și de problemele limbii, sînt dovezi certe ale cunostin-

țelor sale în domeniul onomasticii cu etimologie latină, subsumate ideii de a demonstra — în spiritul Școlii Ardelene — latinitatea poporului și a limbii române ; în același timp ele sînt ilustrative și pentru virtuozitatea lingvistică a scriitorului, vădită și în registrul onomastic al „Țiganiadei", în care există nume ca : Slobozan, Baroreu, Goleman, Corcodel, Eruditian, Filologos, Simplițian și Romândor, ultimul întruchipînd idealul de libertate.

altă problemă de ordin enigmistic este prezentă în variantele A și B ale Țiganiadei, chiar la început. În varianta A Leon Dianeu arată că epistolia «s-au dat afară „LA PIRAMIDA"», așteptînd răspunsul „tocma la piramidă". Este interesant de observat că pe pagina care conține titlul epopeii autorul a desenat o piramidă. Un istoric literar, Mircea Vaida, face observația că piramida, echerul, compasul, soarele și luna sînt simboluri consacrate ale societăților ezoterice ale epocii, ele apărînd în multe gravuri și tablouri rituale.

În piramidă este incifrat și simbolul triunghiului, care apare în vechile manuscrise orientale ; în manuscrisele caldeene, semn al silabei ROU — semnifică ideea de construcție, fiind sigla profesională a unui grup social : zidarii.

În limbaj criptic triunghiul sau echerul pot exprima în epoca iluminismului conceptele de dreptate și datorie, pentru care, în fond, militează Ion Budai Deleanu, iscălit Leon Dianeu — scriind de la piramidă și așteptînd tot acolo răspunsul.

Triunghiul adăugat la piramidă ar putea simboliza și ideea unității de neam și limbă a românilor din cele trei provincii.

Istoricul literar Mircea Vaida face și o asociere în alt plan : în răscoala din 1784 Horea dădea ca reper simbolic și mitologic al întîlnirii, parola «la gorun». Budai-Deleanu precizează locul întîlnirii «la piramidă». Aceasta plecînd de la premisa că obiectivele răscoalei și ale epopeii iluministe Țiganiada sînt asemănătoare.

Sînt cîteva din explicațiile pe care le poate oferi o decodare a însemnării existente din prima pagină a Țiganiadei, lăsînd imaginației dar și logicii alternativele interpretării în consonanță cu intenția autorului.

Arnold Helman

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2									●	
3								●		
4						●				
5			●							
6					●					
7				●				●		
8		●					●			
9						●				
10					●					
11	●							●		
12										

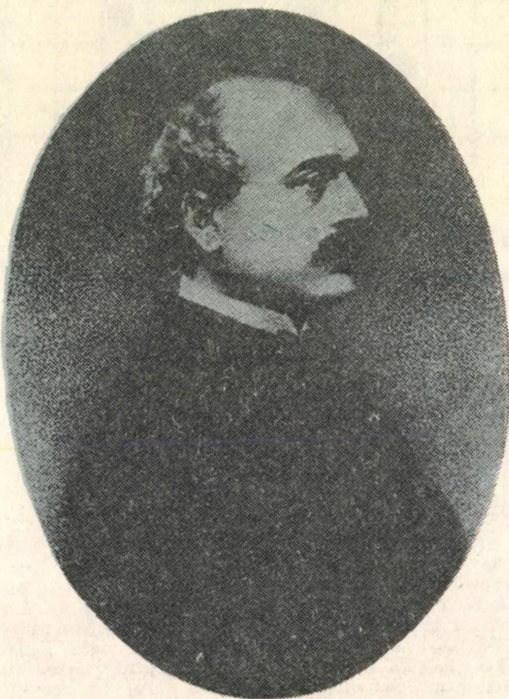
PRETEXT TEATRAL

ORIZONTAL : 1) Artă cu rafinament de bun gust. 2. Se dau în spectacol de replici cu imprecații. 3. Asigură dezvoltarea culturii. — Stau în față la o piesă, și încă la premieră ! 4. Un fel de spectacol în aer liber. — Qui pro quo simplificat. 5. Păsările într-un singur scenariu. — În fața noastră e omul datoriei. 6. Jocul ielelor cu un singur personaj : ea. — Fac parte din recuzita poveștilor de dragoste (înv.). 7. Intrare în forță pe scenă. — Uneori e deasupra parterului, și a balconului, în alte cazuri. — Intră la timp ! 8. Reflector din antichitatea orientală. — Apa într-o distribuție... hibernală. — Scoase din casetă ! 9. Model de prezentare, într-o ținută exemplară — Floarea aromelor amețitoare. 10. Scenă în care se încrucișează tiradele retorice. — Nu și-a intrat în rol. 11. Calificativ acordat unor scene pe un teatru de operațiuni — O invitație pusă în scenă ! 12. Nu suportă distribuția.

VERTICAL : 1. Scene casnice cu decor menager în toate stagiunile. 2. Forfotă (du-te-vino) pe scena vieții. 3. Avanpremieră pentru rolul de mamă. — Apreciat pozitiv. 4. Fotoliu în față. — Sînt prezenți cu părinții la premiere. 5. Adversarul muștelor într-un decor bisericesc. — Intrigă ce declanșează conflictul. 6) Practicabile la plugușor. — Spune pe drept cuvînt : Et in Arcadia ego ! — E dedublare ! 7. Sabia lui Damocles într-un spectacol în aer liber — Exprimă o mare intensitate a energiei — Repetiție onomastică. 8. Stabilește o permanență — A face varză. 9. Pus pe portativ — Trag sforile la teatrul de păpuși — Piesă de destindere într-un anumit ansamblu. 10. Vorbe, vorbe, vorbe... 11. Aflat în faza repetițiilor.

Vasile Alecsandri

CENTENAR

ORIZONTAL : 1. **Specie a poeziei lirice, creată între 1867—1869, la Mirceşti după afirmaţia poetului „diferite tablouri de frumuseţile naturii şi de munca cîmpului", din care cităm :** Serile la Mirceşti, Secerişul, Rodica, Iarna, Miezul iernei, Sania. — **Viteaza copilă a lui Ursan, „frumos odor... / şi naltă-i e făptura / Sub genele-i umbroase doi ochi lucesc ca mura" (Dan, Căpitan de plai.)** 2. **„Steluţa" lui V. Alecsandri, sora lui C. Negri, căreia poetul îi dedică majoritatea poeziilor din ciclul „Lăcrămioare". — Theodor Aman — Bucată de email !** 3. **Nirvana la începuturile ei ! — Nume chinezesc. — „...de la miazăzi", titlul unei legende etiologice de antologie.** 4. **Marele poet la care se referă Alecsandri în „Unor critici" : „E unul care cîntă mai dulce decît mine ? / Cu-atît mai bine ţării şi lui cu-atît mai bine, / Apuce înainte s-ajungă cît de sus, / La răsăritu-i falnic se-nchină-al meu apus". — Literă elină.** 5. **Misiunea diplomatică pe care o îndeplineşte o lungă perioadă poetul, în Apus, în 1859, pentru a obţine recunoaşterea Unirii sub un singur domn, după cum acţionase propagandistic împreună cu exilaţii politici moldoveni şi munteni, şi în 1848 pentru cauza ţărilor române. (pl.) — Poezie scrisă la Mirceşti în 1886, în care patria e „gură dulce-a raiului" ca în Mioriţa. — În versuri !** 6. **Pastel dedicat muncilor agricole ce se încheie cu rostirea unei păsări măiestre : „Dulce-a mai fi pînea de la snopurile lor !" (neart.) — „...-n veci curge, făr-a se opri din cale" în pastelul „Malul Siretului".** 7. **Dialect melanezian. — Apelativ telefonic.** 8. **„Prin foc, prin spăngi, prin glonţi, prin fum, / Prin mii de baionete, / Urcăm, luptăm..." în „cea zi de sînge udă" la atacul redutei Griviţa. — În „Adio Moldovei", poezie scrisă în 1848, îi zice ţării : „O, Moldovo ce jelesc. / Adio ! rămîi ferice. / Ferice să te găsesc".** 9) **Nota traducătorului. — O haită fără cap ! — Antonomază care în sintagmă cu „de la Mirceşti" îl caracterizează pe poetul „Doinelor" şi al „Pastelurilor".** 10. **Soldaţi otomani împotriva cărora luptau românii în „Balcanul şi Carpatul", „Peneş Curcanul", „Fraţii Jderi" din ciclul „Ostaşii noştri". — Mijloc de canion !** 11. **Transilvania, căreia V. Alecsandri i-a dedicat o poezie, de fapt o horă scrisă la Braşov în 1848, de unde prima strofă a trecut neschimbată în „Hora Unirii". — Denumirea populară a lunii aprilie în titlul unei legende" „...şi fata iernii".**

VERTICAL : 1. **„...Curcanul", poezie ce evocă eroismul ostaşilor „toţi dorobanţi, toţi căciulari, / Români de viţă veche, / Purtînd opinci, suman, iţari / Şi cuşma pe-o ureche". — Poezie din ciclul „Pasteluri", dedicată anotimpului hibernal.** 2. **Personajul „haiduc din ţara de jos / nalt la stat / mare la sfat / şi viteaz cum n-a mai stat" dintr-o baladă publicată de Alecsandri în volumul „Poezii populare adunate şi îndreptate". — Un metru cub de lemne.** 3 **„...Mirceşti", titlul unui pastel din care cităm versurile : „Afară plouă, ninge ! afară-i vijelie, / Şi crivăţul aleargă pe cîmpul înnegrit" (2 cuv.). — Nicolae Dimachi.** 4. **Teatrul Nottara (abr.) — Prenumele revoluţionarului de la 1848 — Bălcescu — figurează cu iniţială în titlul unei poezii : „N. Bălcescu murind", cu menţiunea „frate**